ИНТЕРВЮ
74-годишният атлет Петър Величков: Спортът дава живот
39

ИЗВОД
Орешарски: Инвестициите се завръщат в България
2

ПРИ ГЕРБ
В МЗХ похарчили 5 млн. лв. за командировки
6

ТУРЦИЯ
Неуспешен опит за атентат срещу Ердоган
7

ПЕГАС
Кога и как е издигнат паметникът на Альоша в града на тепетата
21

Неделник
200 години от рождението на Верди
14

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
1 лв.
www.duma.bg
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 28-29 СЕПТЕМВРИ | 2013 ГОДИНА/23 | БРОЙ 225 (6629)

Утре свършват местата за бежанци

Няма храна за сирийците в Елхово

На различни места у нас има 4798 бежанци, така остават 202 места до запълване на абсолютния максимум. Според темпото, с което навлизат в България, това може да стане за 2 дни. Това показват изчисленията на БЧК от вчера.

Няма храна за сирийските бежанци в Елхово. Положението там е критично. БЧК ще концентрира усилията си за 1500-те бежанци в Елхово, Враждебна и Военна Рампа.

До края на следващата седмица ще стане ясно каква сума може да ни бъде отпусната по 3 от фондовете на Международния Червен кръст.

Председателят на БЧК Христо Григоров заяви, че трябва да бъдат заделени общински жилища, в които настанените бежанци да могат да живеят срещу по-нисък наем.

В понеделник националните консултанти по епидемиология и по инфекции ще обсъждат дали да се прави извънредна имунизация сред бежанците, тъй като станало ясно, че в бежанските лагери в Турция има малък епидемичен взрив на морбили.

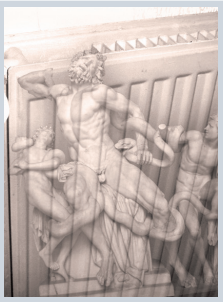
5

Снимка Мариета ТОМОВА



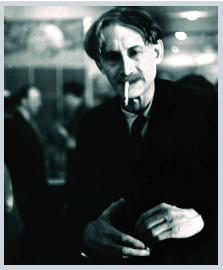
За първи път в историята откриването на академичната година започна с празнично шествие на студенти и преподаватели вчера. То тръгна от Ректората и премина през някои от най-знаковите места в столицата, за да стигне пред катедралния храм "Св. Александър Невски", където тържествено беше дадено началото на академичната учебна година. На площада пред храма шествието бе посрещнато от патриарх Неофит, който пя българския химн

Стр. 4



Грабежът „Сградна инсталация"

11



Низост: Антикомунисти охулиха и Анри Барбюс

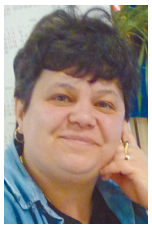
29



Хербарият не е просто сушена трева

34

НЯКОЛКО ДУМИ



Ина МИХАЙЛОВА

ПРОБЛЕМЪТ ВЕЧЕ Е НАШ

Беше ни забавно и смешно, когато го извадиха от "университета на СИК" (д-р Николай Михайлов) и го пуснаха на политическата сцена. Беше ни срам, когато цял свят ни сочеше с пръст, докато Той, съсредоточен в дисплея на телефона, проспиваше връчването на Нобеловата награда за мир на Европейския съюз. После ни стана тъжно от еманацията на гаменско-мутренското в Негово лице и дори вицовете за бодигардове и пожарникари предизвикваха съжаление, вместо усмивки. Днес проблемът с патологичния Му нарцисизъм втрещява и най-сниходителните към просташкото Му поведение и изказ. А психологичните Му девиации застрашават нормалността на държавата.

Неговият "психарски" проблем беше негов до вчера. Днес вече е общ. Наш. Предателство спрямо държавата и децата ни е да подминем с мълчание безумството на всеки, чийто ум е все още при Майн Рид (с цялото уважение към автора), да унижава парламента. Да го смята за квартална кръчма, в която дави до умопомрачение нарцистичното си опиянение.

Днес е непосилно поведението на зле организираната (политическа) групировка ГЕРБ да бъде описано с цивилизовани социологически, културни и психологически понятия. Устното народно творчество не разполага с достойни определения за наглостта, глупостта, безпардонността, простотията и падението на Борисов и дружина.

Генералът, министър-председателят, мъжът на 54 така и не осъзна, че политиката не е тарикатлъшко надхитряне, игра на стражари и апаши или на прескочи кобила.

Стр. 3

39
6

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538
USD: 1.44480
GBR: 2.32837
CHF: 1.59686

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 28 СЕПТЕМВРИ 2013

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ:

Кабинетът ще работи пълен мандат

Инвестициите почват да се връщат в България, категоричен бе премиерът Пламен Орешарски

Павлета ДАВИДОВА

Имаме амбицията кабинетът на Орешарски да работи пълен мандат, категоричен бе лидерът на БСП Сергей Станишев вчера във Враца. Думите му бяха посрещнати с аплодисменти от над 100 кметове, издигнати и подкрепени от БСП. Националният съвет на левицата организира двудневна среща на премиера Пламен Орешарски с левите кметове.

"Ще останем не заради самата власт, а за да се свърши реална работа. Заради властта са Цветанов и Борисов, които не могат да се поберат в кожата си без нея", добави лидерът на БСП.

Станишев подчерта, че социалистическата партия винаги е търсила диалог с местната власт, и обеща и в бъдеще това да продължи. Той призна, че мерките, заложени в следващия бюджет, може да не решат всички проблеми на местната власт, но показват посоката, в която ще се работи. Станишев обеща да бъде възстановен диалогът между местната и централната власт. Той призова кметовете да излагат проблемите си и да дават предложения за това, което смятат, че трябва да се свърши. Лидерът на БСП отново подчерта, че въпреки хвалбите на ГЕРБ България е била застрашена да загуби огромна част от парите от еврофондовете.

"Десетки и милиони евро бяха спасени през последните дни. Трябва да се работи със същия темп, дори да ускорим, защото има срокове и можем да загубим евросредства", добави Станишев. Той подчерта, че трябва да се работи по програмата за развитие на селските райони. "Няма бъдеще и перспективи за България, няма и решение на проблемите, ако нямаме по-балансирано регионално развитие", анализира лидерът на БСП.

Залата посрещна на крака и с аплодисменти Пламен Орешарски. Министър-председателят бе категоричен, че единствената добра новина в настоящата ситуация е, че хора, отложили инвестиционните си намерения към България, се завръщат. Това е крехък, но обнадеждаващ сигнал, коментира той. Орешарски добави, че ако в началото на годината е имал само опасения, че няма да се постигне заложеният растеж от 1 на сто в края на годината, реалният резултат по-скоро ще е около 0,6-0,7%. Затова и държавата ще наблегне на мерките в подкрепа на стопанската инициатива. "Да се надяваме, че България ще се утвърди като място, в което може да се прави бизнес с дългосрочни ориентири", добави Орешарски. Той обяви, че възстановеният Съвет за децентрализация ще започне работа по подготовката на по-следващия бюджет.

Орешарски обеща на кметовете две неща. "Неприятното първо" предвижда да бъдат прехвърлени повече функции на местната власт. Премиерът обаче бе категоричен, че те ще бъдат финансово обезпечени. На среща с Орешарски кмет от Врачанско се оплакал, че съгражданите му се притесняват как ще изкарат зимата. "Наред с големите планове за работни места и бизнес трябва да се погрижим и за по-голяма солидарност в обществото", призова премиерът.


Снимка БГНЕС

Премиерът Пламен Орешарски и лидерът на БСП Сергей Станишев демонстрираха увереност, че кабинетът ще изпълни своите поставени цели

Близо 33 млн. лв. струват полетите на ГЕРБ

32 917 237 лв. струват полетите на властта в периода август 2009 - март 2013 г., каза председателят на временната парламентарна комисия за "Авиоотряд 28" Венцислав Лаков. Той представи доклада за дейността на комисията, разследваща дейността на авиоотряда по времето на управлението на ГЕРБ.

1810 пъти са летели с правителствените самолети Бойко Борисов и министрите му, предишният председател на НС Цецка Цачева, както и президентите Георги Първанов и Росен Плевнелиев, констатира комисията. Лаков уточни, че най-много - 267, са полетите на Борисов. Правителствените ръководители летели до 949 дестинации, основно у нас. Най-често е ползван фалконът - 872 пъти. Вертолетът Ми-8 е ползван 422 пъти.

Средната стойност на един полет е 18 186 лв., а на една дестинация над 34 хил. лв. За 36 полета комисията няма никаква информация за целта, разходите и др.

С летателни апарати на ВВС властта е летяла 63 пъти в страната и 11 пъти в чужбина. За горивo за полетите из България са похарчени 567 994 лв., в чужбина - 427 170 лв.

Лаков каза, че има и доклад на Сметната палата, изводите от който са "потресаващи". Комисията ще се запознае и с изводите на одиторите, след което ще изпрати цялата събрана информация на прокуратурата.

Авиоотряд 28 е летял незаконно общо 69 пъти, обяви още Лаков. Незаконни са, тъй като са се оказали търговски - за тях е заплащано. А това противоречи на устройствения правилник на авиоотряда, който няма право да извършва търговска дейност, обясни казуса той.

ЕВРОКОМИСАРЯТ ХААН:

Ако БВП се вдигне, и евросредствата ще скочат

"Средствата, предназначени за отделните държави членки, са обвързани с БВП на съответната страна. Има и горен таван, който е 2,35% от БВП. Факт е, че България има най-ниския БВП и това води до най-нисък обем от средства на глава от населението в абсолютно изражение", това обяви вчера европейският комисар по регионална политика Йоханес Хаан след среща с премиера Пламен Орешарски.

Еврокомисарят отбеляза, че към момента нивото на усвояване на европейски средства в България е 35% и е важно темпът да се запази. Основните параметри на многогодишната финансова рамка са договорени през февруари т.г., посочи той.

Усилията, които правителството полага за минимализиране на проблемите в рамките на приключващия програмен период и подготовката на Стратегията за партньорство за следващата финансова перспектива, бяха основните акценти на срещата.

Разчитам на подкрепата на комисар Хаан и на експертите му, както и досега. Надявам се да продължим конструктивно и бъдещата си работа, посочи Орешарски. Дискутирани били подобряването на административния капацитет на централно и местно ниво, Дунавската стратегия и инструментът за свързаност на Европа. Премиерът запозна комисаря Хаан и с част от мерките на правителството за намаляване на административните тежести върху бизнеса и с промените в Закона за обществените поръчки.

В СТРУГА

БЪЛГАРИ И АЛБАНЦИ ОТБЕЛЯЗВАТ ОХРИДСКО-ДЕБЪРСКОТО ВЪСТАНИЕ

Веселка ВЕНКОВА

Община Струга, Сдружението на историците-албанци в Република Македония и Българският културен клуб в Скопие организират днес научна конференция и кръгла маса. В Струга ще се обсъждат исторически събития и личности от времето на Охридско-Дебърското въстание, както и международната обстановка и позицията на т.нар. велики сили спрямо съдбата на Македония. В проявата участват историци от Албания, Косово, България и Македония, научи ДУМА от председателя на БКХС Лазар Младенов.

Българската страна ще бъде представена от доц. д-р Александър Гребенаров, гл. ас. д-р Георги Георгиев и гл. ас. д-р Войн Божинов от Института за исторически изследвания при БАН, доц. д-р Димитър Тюлеков от ЮЗУ "Неофит Рилски" и Надя Николаева от Държавна агенция "Архиви".

"Навършват се 100 години от едно знаменателно историческо събитие - борбата на българи и албанци срещу сръбските окупатори на Вардарска Македония, представляващо своеобразен апогей в патриотичния народен порив за свобода и национална независимост", посочи Младенов. БКХС се надява, че проявата би могла да се превърне в една от първите стъпки за реализиране на Резолюциите на ЕП относно прогреса на Република Македония, където настоятелно се препоръчва страната да отбелязва съвместно със съседните ѝ държави онези исторически събития, които представляват неразделна част от общата им история.

ВИГЕНИН ПОИСКА КАНАДА ДА ОТМЕНИ ВИЗИТЕ ЗА БЪЛГАРИ

Визите за българи, които пътуват до Канада, да отпаднат, поиска външният министър Кристиан Вигенин на среща с министъра на външните работи и международната търговия на Канада Джон Беърд. Двамата разговаряха в рамките на участието си в 68-ата сесия на Общото събрание на ООН.

Вигенин приветства откриването на канадски визов център в София, като подчерта желанието на българската страна за отпадане на визовия режим за пътуване на български граждани. В момента от страните от ЕС само България, Чехия и Румъния имат подобно ограничение. Канадският външен министър разясни, че е предвидена законодателна промяна, която ще позволи отпадането на визовия режим, съобщиха от МВнР.

ПРОТЕСТЪРИ ПУСНАХА СЛУХ ЗА ОСТАВКА НА ОРЕШАРСКИ

Организацията "Протестна мрежа" разпространи вчера писмо до своите привърженици в социалната мрежа фейсбук, с което прикани "всички, които имат желание", да се включат в слуха, че правителството на Пламен Орешарски е подало оставка. Те призоваха за различни статуси в мрежата "за да не се разбере лесно, че това е предварително подготвено събитие". "Акцията е насрочена за този петък (27/09/2013) точно в 16 ч. Място: фейсбук. Ще помоля информацията от това съобщение да остане конфиденциална и да не се споделя във ФБ групи (само от уста на уста с проверени хора), за да запазим елемента на изненада", пишат от "Протестна мрежа".

Някои медии публикуваха информацията за "оставка". Новината из фейсбук предизвика противоречиви коментари и възмущения от протестърската акция. Протестърите даже си позволиха да разпространят телефонните номера на премиера Пламен Орешарски и зам.-председателя на Народното събрание Мая Манолова с идеята, който има желание, да им се обади, за да потвърдят новината.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 28 СЕПТЕМВРИ 2013

Цялата тази шумотевица от два дни може да спечели на България Нобелова награда за идиотизъм

ТАТЯНА ДОНЧЕВА Е БЕЗПОЩАДНА КЪМ ПАРЛАМЕНТАРНИТЕ ТАРИКАТЛЪЦИ НА ГЕРБ

ГЕРБ отново провали заседанието на НС

1551 „неизвинени отсъствия” натрупала опозицията заради отказ от работа

Милена НИКОЛОВА

За трети пореден ден ГЕРБ осуети работата на депутатите, като отново създадоха прецедент, отказвайки вчера да се регистрират двукратно за заседание. Първа точка от дневния ред щеше да бъде исканата от партията на Борисов оставка на председателя на НС Михаил Миков, който ден по-рано даде старт на заседание, на което бе разискван вотът на недоверие, предложен отново от ГЕРБ. В зала се регистрираха 109 от 240 народни представители на Коалиция за България и ДПС, тези от “Атака” все още не бяха долетели от Брюксел, а ГЕРБ останаха навън и депутатите им пиха кафе.

Очевидно е, че политиката на бойкот на работата на парламента от колегите от ГЕРБ ще продължи, заяви председателят на парламента Михаил Миков, като даде първоначално 30- минутна почивка, за да се съберат повече народни представители. Междувременно около 20-30 души викаха “Оставка” и биеха на тъпан до служебния вход на НС, докато вътре единични депутати на ГЕРБ отклоняваха новопристигналите си колеги от пленарната зала, за не сгрешат да влязат, и ги насочваха към стаята на групата.

В 9.35 часа стана ясно, че кворум няма и заседание няма да има.

Този парламент, така конструиран с БСП, ДПС и “Атака”, не е легитимен, не е приемлив за обществото, не е приемлив и за нас, обобщи Бойко Борисов в НС. Той не прие за пореден път, че има нещо нередно в поведението на подопечната му политическа сила, като се оправда, че това били инструменти, с които опозицията целяла да се види цялата несъстоятелност на управляващите.

Борисов обеща, че ГЕРБ ще гласуват в сряда за оставката на Михаил Миков. На въпрос от медия дали е чувал депутатите от “Атака” да са получавали пари, за да се държат по определен начин, той заяви: “Чух от устата на великия председател на БСП, който се опиличи с дама, тази високопоставена дама на БСП, да говори, че Волен Сидеров си е вдигнал цената. Нека да каже каква е цената, колко над това, което явно са дали като цена, се е вдигнала”. После се впусна в дълга пледоария за изборите в Германия.



Пинизите на Бойко

- *Това са парламентарни прийоми, които се използват, дори и пинизи да са.*
- *Вчера с какъв пиниз Мишо Миков брои депутатите?*
- *С какви пинизи вчера те работиха в парламента?*
- *Защо не го питате за пинизите му?*
- *Никаква конструктивност не искам да има... Това са законови прийоми, пинизи*

Из вчерашните изявления на Бойко Борисов

Групата на Бойко Борисов до този момент е натрупала 1551 “неизвинени отсъствия” само за три месеца, направи справка Мая Манолова, зам.-председател на НС. Според нея те имат и няколкостотин “извинени отсъствия” от пленарна зала. Сутрин нито аз, нито Станишев звъним на Сидеров и не ни интересува какво ще решат Сидеров или Борисов. Ние си вършим работата, обясни по най-прост начин тя. По думите ѝ, “Атака” са заявили писмени молби до председателя на парламента Михаил Миков за отсъствието си, както и ПГ на ГЕРБ многократно е правила. Когато един депутат има ангажименти, пише молба на г-н Миков и моли отсъствието му да бъде извинено, поясни парламентарната процедура Манолова. В сряда ще се гласува и внесеният от ГЕРБ вот на недоверие на правителството на Пламен Орешарски, стана ясно вчера.



Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Точка едно от дневния ред във вчерашното заседание трябваше да е оставката на Михаил Миков

Сергей Станишев: Борисов превърна групата си в катун

Бойко Борисов превърна цялата парламентарна група на ГЕРБ в катун, който броди из парламента, влиза-излиза, регистрира се, не се регистрира и вдига скандали. Това заяви Сергей Станишев по повод поредното неявяване на ГЕРБ в пленарна зала. Още един провален ден говори за безсилието на ГЕРБ, заради прищевките на един човек, лидера на парламентарната им група, който се държи като обидено дете в детска градина, бе неговата оценка на това поведение.

По думите му, всичко това има само една цел - да се консолидира контролът на Борисов и Цветанов над парламентарната им група и да се запази статуквото в държавата. Според Станишев тези циркове, които се разиграват, пречат на приемането на много сериозни промени в Закона за обществените поръчки, изцяло контролирани от един тесен кръг на ГЕРБ. Председателят на ПГ на КБ обясни, че внесените промени в Министерския съвет създават конкурентност и дават шанс на малки и средни фирми да участват в обществените поръчки. Предстои парламентът да гледа данъчното законодателство, в което са залегнали много важни неща, свързани с икономиката и живота на хората. Например поемането на акциза върху горивата за земеделските производители. Нещо, което съществуваше, преди ГЕРБ да дойде на власт, и беше фактическа подкрепа с около 80 млн. лв. годишно за земеделските производители. Сега правителството иска да го възстанови и вярвам, че НС ще подкрепи тази мярка, допълни Станишев. Поведението на ГЕРБ пречело и на приемането на промените в Закона за корпоративно облагане, според които корпоративният данък за фирми в региони и общини с висока безработица се поема от държавата. Ясно е политическото безсилие на ГЕРБ като опозиция. И вчера направих едно предположение, което се оказа факт. Те внесоха искане за оставката на председателя на парламента, а дори това не желаят да дебатират, смятам, че това е косвена подкрепа за работата на Михаил Миков, допълни Сергей Станишев.

ЛЮТВИ МЕСТАН: ГЕРБ направи „Атака” важна за кворума

Когато ГЕРБ реши да не влезе в пленарна зала, кворумът зависи от “Атака”, обясни пред медиите в парламента лидерът на ДПС Лютви Местан. По думите му, не е ясно на какво се базира изводът, че “Атака” диктува дневния ред. Това не означавало обаче, че партията на Волен Сидеров определя дневния ред. Попитайте г-н Бойко Борисов защо придава такава тежест на “Атака”, апелира Местан. Според него суверенът е дал този резултат като съотношение на силите в Народното събрание, а отговорност на политиците е да намерят решението на задачата и да съставят кабинет, който да управлява страната. Сега не е време за предсрочни избори. Убеден съм, че недоволството е от всички парламентарни групи в 42-то Народно събрание и българските граждани са абсолютно справедливи в своята остра критика, сподели лидерът на ДПС. Според него гневът е разбираемо чувство, когато наблюдават какво става трети ден в парламента, защото той не работи. Местан декларира, че мнозинството не бяга от своята отговорност.

ВЕНЦИСЛАВ ЛАКОВ: Пътуването до Брюксел не можеше да се отмени

Пътуването на парламентарната група на “Атака” до Брюксел не можеше да се отмени. Това заяви пред журналисти в парламента депутатът Венцислав Лаков вчера. Той потвърди, че всички депутати, без един-двама, са в Брюксел. По думите му, той се е прибрал от Брюксел късно снощи, но не е участвал в заседанието на парламента, защото до последно е работил по завършване на доклада на временната комисия за “Авиоотряд 28”.

Не знаехме дали ще има вот, какъв ще бъде той, кога ще бъде той. Евробюрокрацията в сравнение с българската бюрокрация е недостижима, една непробиваема машина, която веднъж задействана, няма връщане назад, заяви Лаков. Той обясни, че срещите на парламентарната група на “Атака” в Брюксел са били двустранни - официални и неофициални, с представители на националистически формации в Европейския парламент, срещи с депутати от Франция, Австрия и Белгия. Обсъждахме идеите за сътрудничество и общи позиции предвид проблемите в ЕС, уточни депутатът. От “Атака” са поискали среща с ЕНП, но такава не се е състояла. Писмено представихме нашите становища към отправени обвинения. Смятаме, че е недопустимо евродепутати да правят оценки, заяви Венцислав Лаков.

ПРОБЛЕМЪТ ВЕЧЕ Е НАШ

От стр. 1

Не проумя, че ако в детството си е мазал филии с мас, не може със същия замах да замазва гафовете на мисловното си безсилие.

Разумът отказва да приеме, че мутроидният облик на ГЕРБ, тяхното малоумно поведение и шизофренно говорене са бъдещето. Достатъчно е, че бяха миналото. Достатъчно е, че все още се занимаваме с парадоксално-егоцентричното безумие на един случаен човек, който и днес мисли, че случайно е паднал от власт и пак ще се върне там.

Патологията на Борисов и ГЕРБ не може да бъде реабилитирана. Опитът за овладяване на протестите завърши с провал. На дневен ред е добре познатият рекет. С това ГЕРБ се занимаваха четири години. Сега Борисов и сие се мотаят около Реформаторския блок. За да им прилапат бизнеса, за да си вземат криле за следващи избори. И за да го закопаят, както закопаха Синята коалиция и цялата държава. Гъвкаво и лицемерно, за да си върнат същността (властта) и да заличат следите.

Днес кулминацията на политическото безобразие у нас през последните няколко десетилетия се опитва да надене нови дрехи. Не може и не трябва да мълчим. Каквото и да ни струва. Дори и да сбъркаме в детайлите, едва ли може да допуснем по-голяма грешка от тази, която направихме преди четири години.

www.duma.bg

Алма матер навърши 125 години

Метростанция ще носи името на първия ректор акад. Александър Балан

Най-старото висше училище у нас - Софийският университет, празнува вчера кулминацията на честванията за 125-ата годишнина от своето създаване, които започнаха още от пролетта. Грамадно шествие на преподавателите, студентите, техни родители и приятели на Алма матер ознаменува тържествата вчера следобед. След това на пл. "Ал. Невски" се състоя церемонията по откриването на академичната учебна година, през която в Алма матер се вливат нови 5000 студенти.

Една от новите столични метростанции в кв."Младост" ще бъде кръстена на първия ректор на СУ акад. Александър Теодоров-Балан, обяви кметът Йорданка Фандъкова на семинар на ректорите от 33 европейски столици, чийто домакин е СУ.



По идея на ректора на университета проф. Иван Илчев до месеци ще започне и строежът на учебно заведение, което ще обединява детска градина, начално, основно и средно училище под шапката на СУ и Столичната община. Училището ще бъде построено за около 5 години с минимум 2,5 млн. евро от фонда "Джесика" и вероятно ще е до Химическия факултет в кв. "Лозенец". Идеята е да се затвори цикълът - от детска градина до средно образование, в училището ще преподават млади лектори от СУ.

Юбилейна пощенска марка за годишнината на СУ бе валидирана вчера. Софийският университет е създаден през 1888 г. от Народното събрание с името Висше училище. Големият финансист, търговец и банкер Евлоги Георгиев от Карлово, изпълнявайки волята и на своя брат Христо Георгиев, дарява и завещава място от 10 200 кв. м и 6 800 000 златни лева за построяване на сграда и издръжка на Висшето училище в София. Занятията в Университета започват на 1 октомври 1888 г. с 43-ма студенти. В него през десетилетията работят най-светлите български умове, носители на знанието у нас.

Снимки Мариета ТОМОВА

Ректорът на Софийския университет "Св. Климент Охридски" проф. Иван Илчев и зам.-министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Георги Тодоров (вляво) валидираха пощенска карта, посветена на 125-годишнината от създаването на университета

Обръщение

Юбилеят ни е празник на горда и разтерзана България

Чл.-кор. проф. ИВАН ИЛЧЕВ,
ректор на СУ „Св. Климент Охридски"

През 2013 г. Софийският университет "Св. Кл. Охридски" на-върши своя 125-годишен юбилей. Време, достатъчно за създаване на традиции, които превърнаха Първото висше училище в най-авторитетния български академичен център, създаващ и разпространяващ знание. Години, които, съотнесени към многовековната европейска университетска традиция, ни показват, че сме още в началото на един дълъг път...

Мнозина вероятно ще възразят, че в условията на тежка социална, политическа и икономическа криза, когато значителна част от сънародниците ни се борят за своето оцеляване, ще бъде цинично да натрапваме публично нашия юбилей. И донякъде може би ще имат право. След повече от 20 години преход обществото ни изпадна сякаш в безпътица - обезлюдени села и градове, пустеещи земи, празни промишлени сгради, огромна безработица, масова младежка емиграция, разбити съдби...

Нашият университет усеща тази криза не по-лекo. Вече четвъртa поредна година ние сме принудени да работим в условията на постоянно недофинансиране на основните ни дейности, допълнително с орязани средства за ремонти на аудитории, общежития и лаборатории. И точно поради това, верен на своята мисия - да продължава многовековната българска културна и просветна традиция, съм дълбоко убеден, че в това обърkано време Софийският университет е средището, което трябва да напомни кой е основният приоритет на всяко едно модерно и просперираще общество - образованието.

През тези 125 години той се превърна в символ на знаещите и можещите хора. На свободните духом. На умовете, които търсят и дарят своите знания. Охулван и ласкан, клеветен и уважаван, Университетът се наложи като коректив на всяка една политическа власт, като бариера пред измислени авторитети и еднодневни герои. Утвърди се като място, където мъдростта и младостта си дават ежедневна среща, за да чертаят пътищата към бъдещето, да създават мечти и надежди, да преодоляват трудности!

В този смисъл юбилеят на Софийския университет е празник на цяла България. На онази все още бедна, но горда и дълновидна България, която преди 125 години прозря истината, че знанието прави силата и откъсна от залъка си, за да му даде шанс. На днешната разтерзана, обезверена, разколебана и излъгана България, която въпреки всичко продължава да се бори за правото си на достоен живот.

Ето защо, уважаеми колеги, въпреки трудното време, в което живеем, призовавам цялата академична общност, преподаватели, студенти и служители да посрещнем юбилейната годишнина, показвайки истинското лице на Университета - място, създаващо бъдещето на България! Разчитам на вашата отговорност, на вашите идеи и ентусиазъм, на вашето достойнство!

Честит празник!

ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ:
УСИЛИЯТА НИ СА ФОКУСИРАНИ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ

С мерките, които правителството е осъществило през първите 100 дни от управлението, запозна дипломатите, акредитирани у нас, премиерът Пламен Орешарски в четвъртък вечерта. Той изтъкна, че усилията на кабинета са фокусирани върху икономическото развитие на страната и подобряването на конкуренцията, за да може България да се върне на пътя на растежа.

Орешарски акцентира върху политиките за насърчаване на предприемачеството и инвестиционната активност, за намаляване на административната тежест и за подкрепата на малкия и среден бизнес. Премиерът отбеляза увеличаването на заетостта като важна предпоставка за борбата с бедността.

Премиерът се надява конфликтът в Сирия да бъде разрешен с политически и дипломатически средства. Министър-председателят обърна специално внимание на въпроса с бежанците, който пряко засяга държавата. България ще води конструктивна политика, основана на всички международни конвенции, които е подписала. Ще продължим старите приятелства и ще търсим нови, заяви Пламен Орешарски по време на срещата с посланиците. Ще запазим пълна приемственост по отношение на външната политика. Ще се стремим, освен да задълбочаваме нашето европейското членство и взаимоотношенията с евроатлантическите партньори, да търсим приятелства във всички други посоки, увери премиерът.

БЕЗРАБОТИЦАТА ВЪВ ВАРНА НАМАЛЯВА, ОТКРИВАТ СЕ НОВИ РАБОТНИ МЕСТА

Юлия КОЛЕВА

1246 безработни са били наети през август във Варна, което е с 300 повече от със същия период на миналата година. Това сочат данните на Регионалната служба по заетостта. В икономически план във Варна има раздвижване. Само през юни, юли и август са открити около 1000 работни места, което говори за по-голяма активност от страна на работодателите, коментира шефът на институцията Пламен Начков. Той отчете и намаляване на безработицата през август спрямо същия месец на миналата година с 0,8 пункта. Цифрите сочат, че нивото на безработица в областта е 6,2%, като най-високо е във Вълчи дол - над 21 на сто.

По данни на регионалната дирекция за социално подпомагане, до 20 септември са били подадени близо 3000 молби за еднократна помощ за първокласници. На 16 семейства средства са били отказани, тъй като средномесечният им доход надвишава 350 лв. От 10 000 молби за енергийни помощи да се отоплят с твърдо гориво са поискали 7921 души, а с газ едва трима. Одобрени са молбите на 7248 души.

Срокът за подаване на заявления за целева помощ за отопление продължава до края на октомври.

ЧЕСТИТ 100-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ НА КЪНЧО СЛАВЧЕВ ПЕЕВСКИ



роден на 27 септември 1913 г.

Ти изпълни с достойнство
своя дълг към
нашата Родина с активното
си участие във
Втората световна война!
Желаем ти здраве,
спокойни старини и още
години живот, за да даваш вяра
на поколенията след теб!

Дружество на запасните офицери и сержанти „Армейски генерал Добри Джуров" - с. Врабево, Троянско

ЧЕСТИТ 85-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ НА
о.з.полк. ЛЮБОМИР ИВАНОВ ТОШЕВ



от с. Врабча, Трънско

С уважение
за достойно
изминатия житейски път!
С пожелание за крепко здраве
и дълголетие! Обичаме те и ти
благодарим за безусловната любов
и подкрепа, с които ни даряваш!

От семейството

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 28 СЕПТЕМВРИ 2013

БЧК:

От неотложна хуманитарна помощ се нуждаят 1500 души

До 2 дни бежанците може да запълнят абсолютния максимум от 5 хиляди

Около 1500 са най-уязвимите бежанци, които се нуждаят от помощ в България, съобщи Ясен Сливенски от дирекция "Бедствия" към БЧК, ръководител на българския екип за оценка на хуманитарната ситуация в страната. Те са определени след посещенията на кризисни екипи в центровете в София и Хасково. Поискана е помощ от международната федерация. Преди всичко има нужда от вода, храна, нехранителна помощ (одеала, чаршафи, обувки) и санитарно-хигиенни материали.

БЧК търси средства от Националната фондонабирателна система, дарители, фирми и от Фонда за незабавна помощ на Международната федерация на Червения кръст и Червения полумесец, поясни Сливенски. От неотложна помощ се нуждаят хора в двата центъра София - Враждебна и Военна рампа, секторът на Гранична полиция в Елхово и новият център там.



От БЧК поясниха, че на различни места у нас има 4798 бежанци, така остават 202-ма до запълване на абсолютния максимум. Темпото, с което могат да го направят, е 2 дни, пресмятат червенокръстците.

В разговор с бежанците станало ясно, че над 2/3 от тях искат да се приберат в родината си, уточни председателят на БЧК Христо Григоров.

От БЧК призоваха фирми производители на детски облекла, обувки, чорапи да помогнат. Имало деца, които все още са по джапанки. Всеки, който иска да помогне, може да дари 1 лв. със sms на тел. 1466 за всички мобилни оператори.

Снимка Марието ТОМОВА

След посещение в бежанските центрове кризисните екипи оцениха, че 1500 души се нуждаят най-много от помощ

Умува се за извънредна имунизация

В бежанските лагери в Турция вече има малък епидемичен взрив на морбили, стана ясно от думите на д-р Ангел Кунчев, главен държавен здравен инспектор. Той поясни, че в понеделник ще се обсъжда с националните консултанти по епидемиология и по инфекции дали да се прави извънредна имунизация сред бежанците у нас.

България се е запознала с имунизационния календар на Сирия и е установила, че той съвпада с българския. Това на теория означава, че сирийските деца, които се намират в бежански лагери у нас, вероятно вече са имунизирани срещу морбили, коментират специалисти.

"В Пъстрогор при 300 места са настанени 470 души, в двете стаички, които трябва се ползват за изолатор, са настанени 26 души. При тези условия е ясно, че каквото и да възникне, много лесно ще се разпространи", поясни д-р Кунчев. С помощта на БЧК е организирано дарение от българска фирма, която произвежда дезинфектанти. Те ще бъдат разпределени в местата, в които са настанени бежанците.

Кунчев обясни, че след като бежанците попаднат в първичните центрове, в които те прекарват 1-2 денонощия, те биват преглеждани от специалисти от ВМА.

Имало е и случай на хепатит А при дете, което тъкмо преминало границата край Елхово. То е настанено в Инфекциозна болница.

Медицинският институт към МВР вече е обявил обществена поръчка за закупуване на 1000 дози ваксини срещу хепатит А. С тях ще бъдат ваксинирани служители, които са в пряк контакт с бежанците.

Касата отказа дарение от пациентска организация

НЗОК отказа да приеме 28 принтера на обща стойност 4000 лв. Те бяха дарени от Федерация "Български пациентски форум". Устройствата са били предвидени за районните здравни каси. Идеята да бъдат събрани пари за закупуването им се родила след редица сигнали от пациенти в цялата страна за забавяне на протоколи заради липса или неработещи принтери и копирни апарати в местните каси, поясни председателят на федерацията Иван Димитров. "На 1-2 юни 2013 г. в Пампорово се проведе среща между федерацията, НЗОК и РЗОК относно забавянето на протоколите за скъпострващото лечение", припомня Димитров. По думите му, тогава от страна на НЗОК присъствали д-р Величка Стаменова, м.ф. Маргарита Грозданова, м.ф Нина Първанова, м.ф Милена Цонева, Ирена Белева - юрист.

След като благодари за дарението, в нарочно писмо управителят на НЗОК д-р Румяна Тодорова обоснова отказа на институцията с няколко аргумента. Съгласно чл. 225 от Закона за задълженията и договорите, намеренията за дарение следва да бъдат удостоверени в писмена форма с нотариално заверени подписи. До този момент в ЦУ на НЗОК не е получено такова писмено намерение, пише Тодорова. НЗОК е призвана да защитава правата на здравноосигурените лица. Като се има предвид, че пациентските организации от своя страна също защитават правата на своите членове - пациентите, институцията не би могла да приеме дарение, което е закупено със средства на пациентски организации, смята управителят на НЗОК.

Законът за задълженията и договорите в чл. 226 е категоричен, че такова дарение е противно на добрите нрави. "Вашето желание, изразено устно, да предоставите дарението публично, на пресконференция, също противоречи на горецитирания член на Закона за задълженията и договорите", завършва писмото.

„Синьо единство" питат за здравните вноски

Веселка ВЕНКОВА

Отт "Синьо единство" питат с писмо според Закона за достъп до обществена информация министъра на финансите каква е точната сума на средствата, събрани от здравни вноски за 2010, 2011 и 2012 г., и каква част от тях е разходвана за заплащане на здравни дейности. За какви цели са използвани и какви дейности са финансирани с парите от здравните вноски в "преходния остатък", наричан "голям резерв на НЗОК" в БНБ, е следващият въпрос.

Хората на Христо Панчугов се интересуват и кои дейности, различни от здравеопазване, са финансирани с пари от здравни вноски. За какво похарчи резерва на НЗОК в БНБ правителството на ГЕРБ и как това се отрази на финансовата стабилност на НЗОК, питат от десницата. Петър Чобанов трябва да отговори и какви са дълговете на държавните и общинските лечебни заведения и има ли държавна политика за погасяването им.

През 2010 г. резервът на НЗОК в БНБ, като част от фискалния резерв, е на стойност 1,2 млрд. лв. Очакването бе към края на годината преходният остатък, или "големият резерв" на касата, да достигне 1,4 милиарда. Това са финансови средства, събрани от здравните вноски на българските граждани, които добросъвестно изпълняват задълженията си към бюджета на НЗОК и участват в солидарния модел на българската здравноосигурителна система. Правителството на ГЕРБ пренасочи събраните от здравни вноски пари за покриване на други разходи, се напомня на финансовия министър в придружителното писмо.

ПРЕДЛАГАТ ЕВА ЖЕЧЕВА ДА ОГЛАВИ ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ КЪМ ФОНДА ЗА ЛЕЧЕНИЕ НА ДЕЦА

Аида ОВАНЕС

Изпълнителният директор на Държавната агенция за закрила на детето Ева Жечева е предложена за председател на на Обществения съвет към Център "Фонд за лечение на деца". Мандатът на обществения съвет е 3-годишен, а съставът му е предложен от МЗ и трябва да бъде одобрен от Министерския съвет. Шестима медици участват в съвета: националният консултант по педиатрия проф. Владимир Пилософ, проф. Пенка Переновска, специалист по детски и белодробни болести, проф. Радка Тинчева от Специализираната болница за активно лечение по детски болести, проф. Искра Христозова от Специализираната болница за активно лечение на детски онкохематологични заболявания, проф. Борислав Владимиров, детски ортопед и травматолог, доц. Стелиана Кюркчиева-Маринова, детски уролог. Членове на съвета са д-р Ирина Ковачева, гл. експерт в дирекция "Здравна политика" на МЗ, Емил Тодоров от Агенцията за социално подпомагане, доц. Красимир Гигов, генерален директор на БЧК, Десислава Хурмузова като представител на гражданска инициатива "Спаси, дари на..." Красимира Величкова от Българския дарителски форум, Нели Логотетова от Националната асоциация на децата и младежите с диабет, Весела Настева от Българския съюз на трансплантираните, Мария Чернева от БНТ, Мая Данчева от БНР и Милена Златкова от радио "Витоша".

НАЗНАЧАВАТ 150 ДУШИ ДА АГИТИРАТ МАЛЦИНСТВАТА НИ ДА СЕ ВАКСИНИРАТ

Само през т.г. са назначени 130 здравни медиатори, а за идната е предвидено те да са 150 в над 70 общини. Това стана ясно на Седмата национална среща "Инициатива за здраве и ваксинопрофилактика", която събра български и чуждестранни експерти по здравеопазване от Албания, Унгария, Румъния, Словакия, Македония и Сърбия.

Един от основните проблеми, пред които се изправя здравеопазването у нас, е защо слоеве от обществото пропуска имунизацията, коментира председателката на здравната комисия към Народното събрание д-р Нигяр Джафер.

Според актуални данни имунизираните у нас за последната година са 180 000. През т.г. по повод нови внесени от чужбина случаи на морбили извънредно са имунизирани още 5800 души от няколко района на страната, припомни д-р Ангел Кунчев.

ПО ВРЕМЕТО НА НАЙДЕНОВ

В МЗХ изхарчили 5 млн. лв. за командировки

Над 3 млн. лв. били платени на външни хора да изпълняват присъщи на администрацията функции

Мая ЙОВАНОВСКА

През последните 4 години в МЗХ са изхарчени 5 млн. лв. за командировки - за хотели и за път. Това показала проверка, направена във ведомството от новото му ръководство след направена проверка и анализ, съобщи вчера аграрният министър проф. Димитър Греков на пресконференция за свършеното през първите 100 дни. Прекратихме нарушения и нерегламентирани практики в работата на администрацията на МЗХ, каза Греков.

По думите на Греков в министерството са спрени нарушения и нерегламентирани практики. Например свойствени за администрацията функции са възлагани на външни изпълнители. За последните 4 години в МЗХ са били сключени 677 граждански договора за над 3 млн. лв. Проверките са констатирали раздута административна структура. През последните 4 години без конкурс са назначени общо 1595 нови служители. Освободихме служители, чийто ценз и квалификации не отговаряха на заеманите от тях длъжности, добави той.

В системата на МЗХ са създавани агенции, които не са изпълнявали основните си функции, имало е доблиращи се функции, част от мерките на ПРСР не действат ефективно, заварихме разграбена поливна и хидромелиоративна структура, коментира още министър Греков. Той заяви, че в последните години България е имала неясни приоритети в земеделието и подценени традиционни производства.

Министърът отчете като положителна стъпка създаването на мобилните групи, обединяващи усилията на БАБХ, НАП, Агенция "Митници", МВР и "Гранична полиция" за ограничаването на нерегламентирания внос и търговия на плодове и зеленчуци. Вече са проведени над 8000 проверки на вносители, производители и търговци на плодове и зеленчуци. Той каза, че се работи за създаването на наредба, чрез която контролът ще продължи по много по-ефективен начин.

До края на годината се очаква да се изплатят над 308 милиона евро по всички мерки на ПРСР, предстои 106 млн. евро да се изплатят по общинските мерки 321 и 322 и 150 млн. лева по мярка 214 "Агроекологични плащания". По ОП "Рибарство" облекчихме процедурите за кандидатстване и оценка, подписахме 24 договора с бенефициенти по програмата на обща стойност от 8 млн. лева, каза още земеделският министър. Актуализирахме законодателната база. Премахнахме 2 и облекчихме 11 регулаторни режима. Финализирахме Наредбата за изграждане на приюти за кучета, продължава заснемането на площите и актуализацията на цялата ортофотокарта, добави министърът.


Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Министър Греков с двамата си заместници - Явор Гечев (вдясно) и Бюрхан Абазов (вляво), по време на пресконференцията вчера

ДО МЕСЕЦ ОТВАРЯТ ПРИЕМ ПО МЯРКАТА ЗА МЛАДИ ФЕРМЕРИ

Предстои да бъде отворена мярка 112 "Млад фермер" от Програмата за развитие на селските райони. Решението за отварянето на мярката е взето преди ден, а финансирането ще е изключително със средства на МЗХ, съобщи Греков. Това бе съобщено по време на пресконференцията, на която бяха поканени и около 20-ина млади фермери, които се бяха събрали пред сградата на МЗХ. Новината беше посрещната с ръкопляскания от присъстващите фермери. До месец мярката трябва да бъде отворена с бюджет от 20 млн. лв. и с тази сума може да се направят първите плащания по около 400 проекта. Второто плащане по одобрените проекти ще е в рамките на следващия програмен период, обясни заместник-министър Явор Гечев. От присъстващите млади фермери стана ясно, че са се надявали бюджетът да е 20 млн. евро. Първата мярка, която ще бъде отворена по новата ПРСР 2014-2020 година, ще бъде "Млад фермер". Ще направим така, че в новата програма срокът за регистриране на млади фермери да е не 14 месеца, а 18 месеца, заяви Явор Гечев.

ИЗНАСЯМЕ МНОГО ПОВЕЧЕ ХЛЯБ ЗА РУМЪНИЯ, ОТКОЛКОТО ВНАСЯМЕ

Изнасяме много повече хляб за Румъния, отколкото внасяме оттам. Това е показал анализ, направен от МЗХ след въвеждането в Румъния на намалена ставка на ДДС върху хляба, съобщи проф. Греков. Министърът каза още, че вече е водил разговори с министъра на финансите Чобанов за намаляването на ДДС върху хлаба у нас. Чобанов му обяснил, че резултатът не би бил толкова в полза на тези, които произвеждат, а по-скоро ще бъде положителен за прекупувачите.

Нови бандероли за цигарите и алкохола от 2014 година

От 1 януари 2014 година тютюневите изделия и бутилирания алкохол ще имат нови, по-скъпи бандероли, съобщават от Министерството на финансите. Единичната цена за тютюневите изделия вече ще бъде 0,013 лева от сегашните 0,012 лева, а за алкохола бандеролите поскъпват от 0,03 лева до 0,032 лева. Алкохолните напитки в безмитните магазини също се продават с бандерол, носещ надпис "Duty Free".

По време на заседанието на Министерския съвет тази седмица беше одобрено решението стоките със стари бандероли да могат да бъдат продавани на пазара до 12 месеца след влизане в сила на новите образци. От стенограмата на заседанието стана ясно, че премиерът Пламен Орешарски изразява притеснение дали този срок не е прекалено дълъг и дали няма да се получат злоупотреби.

Мотивите на финансовия министър Петър Чобанов обаче са технически - често шестмесечният срок, който действа сега, се оказва недостатъчен за реализацията на продукцията, облепена със старите бандероли. Новият срок е обсъден с представители на бизнеса, стана ясно още от стенограмата от заседанието на правителството в сряда. Така продуктите със сегашните бандероли ще могат да бъдат реализирани на пазара до 31 декември 2014 година.



Бандеролите доказват, че производителите са внесли дължимия акциз. Те се поставят върху пакетите с тютюневи изделия - цигари, пури, тютюн, както и върху напитки с алкохолно съдържание, равно и превишаващо 15% vol.

Вашето
ТАКСИ
Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" № 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

Заради нова система за плащане в „Топлофикация-София"

Хиляди получили подвеждащи августовски сметки за парно

Десетки хиляди потребители на "Топлофикация-София" получиха подвеждащи августовски сметки за парно, съобщи Медиапул. Потърпевши са 22 хиляди абонати, които са предпочели да погасяват задълженията си за топлинна енергия на равни месечни вноски, както и онези клиенти, на които общинското дружество все още има да възстановява надплатени суми по прогнозните сметки в предходния отоплителен сезон. Броят на тези потърпевши обаче все още не е ясен, тъй като на част от клиентите, на които трябва да се връщат пари, вече са им приспаднати сумите от юлските сметки.

Проблемът идва от това, че в изпратените известия за дължимите суми за консумацията през август липсва допълнителната информация, която досега дружеството даваше за начислената консумация и дължимата равна месечна вноска, както и за приспадането на надвнесените суми от предходния период от отчетената дължима сума за миналия месец. Така във фактурата "Топлофикация-София" е изпратила само сметка за текущата консумация без допълнителните атрибути. Това създава у клиентите впечатление за сгрешена сметка, тъй като хората знаят, че сумата им за плащане би трябвало да е нулева или по-малка, а за клиентите на равни месечни вноски да е константна. В същото време от сайта на дружеството сметката не може да се провери и едва на каса или по телефона потребителят може да разбере, че информацията от фактурата е подвеждаща, а в системата всичко е наред.

Причината е, че в момента се променя системата за плащане на фактурите, за да може тя да отчита въведените от 1 октомври 2013 г. отстъпки за коректните клиенти, които си плащат навреме сметките или правят това на равни месечни вноски, е обяснила прессекретарката на столичното парно Елизабет Павлова.

Според нея няма драма в това, че фактурите са различни и може да подведат клиентите. По думите ѝ те отговаряли на счетоводните изисквания и тя не смята, че информацията в тях е невярна. В следващата сметка всичко щяло да си бъде по старому и клиентите на равни месечни вноски и тези с надплатени суми отново щели да имат цялата необходима информация.

Попитана защо клиентите на "Топлофикация-София" не са били предупредени предварително, че заради промяната на системата за плащане августовските фактури за тази част от клиентите ще са различни, Павлова каза, че било преценено, че ако се стори това, ще се внесе излишна паника сред хората.


Снимка ПРЕСФОТО/БТА

След напрегнати преговори с представителите на петте велики сили плюс Германия в Ню Йорк, външният министър на Иран Мохамад Джауад Зариф заяви, че в дискусиите относно споразумението се поставя цел за "придвижване към финализирането му". Той изрази надежда, че това ще се случи в рамките на година и се зарече да докаже мирния характер на иранската ядрена програма

Стреляха по Ердоган

Неуспешен опит за атентат срещу турския премиер в Истанбул

Турският премиер Реджеп Тайип Ердоган оцеля при опит за покушение, след като неизвестни лица са открили огън по охраната на главата на турското правителство при връщането му от международното летище "Сабиха Гьокчен" в Истанбул. Охраната на министър-председателя е била атакувана в района на моста на Мустафа Кемал. По първоначални данни килър е причаквал министър-председателя на път от летището, което се намира на 30 км от Малтепе, за да започне да стреля.

Разследващите органи са открили 7 гилзи на мястото, откъдето е стреляно. Няма данни за пострадали. Мерките за сигурност около жилището на министър-председателя и по всички мостове в Истанбул са засилени. Органите на реда са започнали проверки.

По случая е започнало широкомащабно разследване. Местен работник от близка фурна първи сигнализирал за стрелбата, като обявил, че е видял как въоръжен мъж стреля по премиера. Самият Ердоган е жив и здрав и дори говори пред бизнес лидери на форум в Истанбул.

Няма данни за пострадали при опита за атентат, съобщиха турските медии. Веднага след инцидента конвоят на премиера преминал по пътя и заминал за дома му при засилени мерки за сигурност по пътя.

Това не е първият опит за покушение над министър-председателя на Турция. Последният опит бе направен през май 2011 година, в навечерието на парламентарните избори. Тогава престъпниците атакуваха конвой от автомобили от партията на министър-председателя с гранати и стрелба. Един полицай загина, а още няколко бяха ранени при нападението.

КИПЪР КЪМ ТУРЦИЯ:

Членство в ЕС срещу един град

Кипър е готов да не блокира приемането на Турция в ЕС, ако на кипърската гръцка страна бъде върнат пристанищният град Фамагуста. Това заяви пред журналисти кипърският президент Никос Анастасиадис, цитиран от ИТАР-ТАСС.

Преди това, говорейки пред Общото събрание на ООН, Анастасиадис нарече връщането на пустеещия град, който в момента се намира под контрола на въоръжените сили на Турция, импулс, който е необходим за успех на преговорите за обединение на разделения остров. На пресконференция в ООН президентът на Кипър изложи поредицата от действия, които Никозия би искала да види. "Пристанище Фамагуста се открива със съдействие на ЕС, Турция отваря пристанищата и летищата си за кипърски самолети и кораби, а през това време Кипър се отказва от възраженията си или от използването на вето в хода на преговорите по приемане на Турция в ЕС", каза Анастасиадис.

ЛОНДОН Е ПРОТИВ УВЕЛИЧЕНИЕТО НА ВНОСКИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС

Великобритания се обяви против предложението на властите на Европейския съюз да се увеличат вноските в общия бюджет на блока през тази година, предаде Би Би Си. По-рано Европейската комисия призова страните членки на ЕС да увеличат финансирането в бюджета, за да се разплатят задължения, възлизащи на близо 3,9 милиарда евро.

Припомняме, че тази година ЕС вече привлече допълнителни 7,3 милиарда евро за покриване на растящите разходи. Тогава против се обявиха Великобритания и още няколко държави, но повечето страни членки на ЕС гласуваха за увеличение на финансирането на бюджета на ЕС.

Йованка Тито изпадна в кома

Съпругата на бившия югославски диктатор Йосип Броз Тито Йованка е в кома. Тя е поставена на командно дишане, съобщи директорът на спешния център в Белград Милко Ристич. 90-годишната Йованка се намира на лечение от 23-ти август тази година, когато постъпи в болницата в изключително тежко състояние. От вчера са забранени всички посещения.

Родената през 1924 година Йованка бе съпруга на Тито до неговата смърт през 1980 година. Тя е с чин полковник от бившата югоармия. В продължение на близо 30 години след смъртта на Тито тя живееше напълно изолирана, дори и без лични документи. Три години преди смъртта на Тито двамата се разделиха, а Йованка бе обвинена в поставянето на подслушвателни устройства в спалнята на диктатора.

Според близките тя е поискала да бъде погребана до Тито в неговата резиденция в Дедине, край Белград.

Потвърдиха присъдата на Виктор Бут



Американски федерален апелативен съд потвърди 25-годишната присъда срещу руския оръжеен дилър Виктор Бут по обвинение в заговор с цел убийство на американци. Съдът отхвърли жалбата на Бут, че е бил жертва на преследване с цел отмъщение и че няма основателна юридическа причина, заради която да бъде съден. Руското външно министерство заяви, че обвинението срещу Бут е несправедливо и политически мотивирано.

Карзай търси сближаване с Китай

Китай е остров на стабилност в своя регион и в света, заяви президентът на Афганистан Хамид Карзай след среща днес в Пекин с китайския премиер Ли Кецян. "Афганистан признава Китай като съсед, който винаги е бил добър към нас", допълни Карзай, цитиран от Асошиейтед прес. Визитата на Карзай ще стимулира двустранните отношения, заяви от своя страна премиерът Ли. В Пекин Хамид Карзай разговаря и с китайския президент Си Цзинпин, с когото подписаха споразумения за екстрадиция и за техническо, икономическо и образователно сътрудничество.



Елитната българска козметична фирма „Рефан" получи специална покана за участие в топ изложение по франчайзинг Franchise UAE Expo 2013 в Дубай. Щандът на българския козметичен гигант е разположен срещу този на САЩ и представлява типичният франчайзингов магазин на фирмата, който е познат на купувачите не само в България, но и на петте континента.

Атрактивният щанд на „Рефан" на Franchise UAE Expo 2013, декориран със специално изработени свещи за изложението, привлече вниманието на елитните купувачи на високопрофесионална козметика. Той е оформен като прототип на франчайзингов магазин на „Рефан", каквито има фирмата в 80 държави.

Любопитството на посетителите бе към новата иновативна козметична линия за лице на „Рефан" със стволови клетки, розово масло и колаген. Тя бе радушно посрещната на франчайзинговото изложение във второто по големина емирство в Обединените арабски емирства заради регенериращото и подмладяващото си въздействие. Въпреки огромния интерес българските купувачи ще могат да я закупят след официалното й представяне у нас през месец ноември.

кратки

Пак бутнаха катун във Франция

Незаконен лагер на роми в центъра на гр. Рубе, част от градската агломерация Лил в Северна Франция, беше разформирован вчера сутрин от полицията въз основа на съдебно решение. Стотината обитатели на катуна бяха евакуирани "по мирен начин", се казва в комюнике на местните власти. Катунът се състоял от десетина каравани, разположени на общински терен. Причина на разформироването му са нехигиеничните условия на мястото на катуна. Кметът на гр. Рубе Пиер Дюбоа заяви, че от 2009 г. в града се намират около 30 роми, "които живеят в крайна бедност". Властите съобщиха, че на хората с крехко здраве ще бъдат осигурени алтернативни жилища, а останалите ще бъдат изпратени в техните страни.

Лондон става домакин на срещата на НАТО



Срещата на НАТО през 2014 г. ще се проведе във Великобритания. "НАТО продължава да е важен елемент от нашата сигурност. Великобритания ще бъде домакин на срещата през 2014 г. Тя ще бъде критично важна за Алианса, който трябва да потвърди, че запазва влиянието си през XXI век",заяви британският премиер Дейвид Камерън.


Снимка БГНЕС

Нова сграда рухна в Мумбай

Пететажна жилищна сграда се срути в Мумбай рано сутринта вчера.

По данни на властите под развалините на жилищния блок се намират близо 70 души, съдбата на които засега остава неизвестна

РУМЪНИЯ:

Няма връзка между ромите и Шенген

Румънското правителство отново заяви, че няма връзка между проблема с ромите и присъединяването към Шенгенското пространство, като призова Париж да престане да разглежда този въпрос "в предизборен контекст". "Противно на появилите се мнения във френските медии ние подчертаваме, че няма никаква връзка между интеграцията на ромите в обществото и присъединяването на Румъния в Шенгенското пространство", съобщи румънското външно министерство. "За предпочитане е да се избягва говоренето по тези теми в предизборен контекст", допълни министерството, подчертавайки, че "всички европейски граждани имат право на свободно движение в ЕС, независимо от това дали дадена държава е част от Шенгенското пространство или не".

Говорителят на френското правителство Наджат Вало-Белкасем заяви вчера, че Румъния и България не отговарят на условията за присъединяване към Шенгенското пространство. Съветниците на президента Франсоа Оланд също считат, че "при сегашните условия не е възможно България и Румъния да влязат в Шенген". Румънското правителство обаче подчерта, че е изпълнило критериите за приемане в безвизовото пространство, "както потвърди и гласуването в Европейския парламент през юни 2011 г.". Правителството призова Франция да признае това на свой ред "в духа на трайните двустранни отношения".

В четвъртък премиерът Виктор Понта си обясни думите на френските политици с предизборната кампания преди местните избори и увери, че официалната позиция на Париж е била изразена при посещението в Букурещ на френския му колега Жан-Марк Еро през юли, посочва АФП.

САЩ и Русия се разбраха за Сирия

Резолюцията призовава не само сирийския режим, но и опозицията да сътрудничат в процеса на унищожаване на химическия арсенал на страната

САЩ и Русия достигнаха споразумение за резолюция за Сирия в Съвета за сигурност на ООН. Документът задължава Сирия да се откаже от всичките си химически оръжия. В текста на резолюцията химическият арсенал на Сирия се определя като заплаха за международния мир и стабилност. Резолюцията обвързва юридически Сирия да унищожи своите запаси. В нея се посочва, че Дамаск вече се е съгласил да предаде арсенала си от отровни газове за унищожение от ООН. Изтъква се и, че Сирия е изразила ангажираност към присъединяването към международния договор, който забранява химическите оръжия. Ако Сирия не спази ангажиментите си, срещу нея може да бъдат предприети мерки съгласно Глава 7 от Хартата на ООН, която позволява възможни военни действия.

Русия не е съгласна с това в текста да се съдържа възможност за автоматичен военен удар срещу Сирия, който е подкрепян от САЩ, Великобритания и Франция.

Резолюцията осъжда убийството на цивилни граждани при атаки с химически оръжия и в нея се казва, че използването на такива оръжия, където и да е, представлява заплаха за международния мир и сигурност.

"В резолюцията се съдържа споразумението, достигнато в Женева, за това, че всяко нарушение на тези процедури от страна на когото и да е - тъй като резолюцията призовава опозицията също да сътрудничи с този процес - ако бъде използвано каквато и да е форма на химическо оръжие от когото и да е, то тогава Съветът за сигурност на ООН ще разгледа тези случаи, като ще бъде готов да предприеме действия по Глава 7 от Хартата на ООН в съответствие с тежестта на нарушенията, които трябва да бъдат стопроцентово доказани", съобщи пред журналисти министърът на външните работи на Русия Сергей Лавров след среща с държавния секретар на САЩ Джон Кери, на която бе съгласуван текстът на международния документ.

Кери от своя страна потвърди, че САЩ не отменят заплахата за използване на сила срещу Сирия, въпреки че тя няма да се упоменава в текста на резолюцията. Той подчерта, че Сирия ще се разпадне преди която и да е от страните в конфликта да се обяви за победител. Затова Джон Кери призова всички съпричастни страни да предприемат бързи действия за намиране на политическо решение за прекратяване на конфликта.

„Екстремистите" крадат революцията

Лидерът на сирийската опозиционна Национална коалиция Ахмад Джарба осъди екстремистите, които по думите му се опитват да "откраднат нашата революция", и обвини режима, че ги подкрепя, предаде АФП. Той направи коментара си в обръщение от Ню Йорк към представители на групата "Приятели на Сирия" - международните поддръжници на бунтовниците, опитващи се да свалят президента Башар Асад.

"Сирийският народ подкрепя мира и умереността, толерантността и съвместното съществуване. Феноменът екстремизъм се появи с подкрепата и планирането на режима, който залага на трансформирането на революцията за свобода в гражданска и религиозна война", каза Джарба. "Други групировки пресякоха границите, за да откраднат нашата революция", допълни той.

АМЕРИКАНЦИТЕ СМЯТАТ, ЧЕ ПУТИН ПО-ЕФЕКТИВНО БИ РАЗРЕШИЛ ПРОБЛЕМА В СИРИЯ

Повечето американци смятат, че Владимир Путин много по-ефективно би се справил с проблема със сирийските химически оръжия от собствения им президент Барак Обама, показва проучване на общественото мнение на социологическата служба "YouGov". Анкетата се е провела между 21 и 23 септември и в нея участват 1000 американци.

На въпрос "Кои от световните лидери смятате, че са най-ефективни при решаването на сирийския проблем" 49% от американците посочват президента на Русия Владимир Путин, а само 25% казват Обама. Най-близко до американския държавен глава в списъка е президентът на Сирия Башар Асад (9%). Той е последван от генералния секретар на ООН Бан Ки Мун (7%), британския премиер Дейвид Камерън (6%) и френския президент Франсоа Оланд (4%).

Изследването показва, че мнозинството от американски граждани (58%) се противопоставят на използването на военна сила в Сирия. Идеята за военна намеса е подкрепяна от 26% от анкетираните. 54% от американците имат негативно мнение за действията на Обама по въпроса със Сирия и изразяват неодобрение относно това как президентът се справя със ситуацията. 30% подкрепят действията му.

ПЕКИН ЩЕ ПРОДАВА РАКЕТНИ СИСТЕМИ НА АНКАРА

Под председателството на турския премиер Реджеп Тайип Ердоган Съветничеството по отбранителната промишленост одобри предложението на китайската фирма CPMIEC на търга за доставки на нови ракетни системи за нуждите на турската противовъздушна и противоракетна отбрана и взе решение да започне конкретни преговори, съобщи телевизионният канал Си Ен Ен Тюрк.

По време на продължилата дълго време тръжна процедура отдавна се говореше, че китайската фирма е предложила най-ниската цена. За подобно решение за изхода на търга обаче има значение както посочената цена, така и предложеното съвместно с Турция производство на ракетите и на отделните системи.

Стана известно също така, че общата цена е намалена до равнището от 3 млрд. долара и че ракетите могат да поразяват цели на височина до 20 километра и са с далекобойност 100 километра, посочи още телевизионният канал Си Ен.

Хърватия иска място за Източна Европа в СС на ООН

Хърватия подкрепя инициативата на много държави членки на ООН за комплексна реформа в Съвета за сигурност на ООН и предложи да се запази в него едно място за източноевропейска държава, заяви президентът на страната Иво Йосипович в рамките на 68-мата сесия на Общото събрание на ООН, предаде РИА "Новости". "Ние смятаме, че трябва да има разширение както в редиците на постоянните, така и на непостоянните страни членки. Едно място трябва да се резервира за държава от Източна Европа. По този начин най-добре ще може да се отрази реалността в международните отношения в XXI век", отбеляза Йосипович. По думите му реформирането на Съвета за сигурност не трябва да оказва влияние на неговата способност да изпълнява отговорностите и ангажиментите си. Разширението на Съвета е тясно свързано с реформата в метода на работата му. Фактът, че петте постоянни членки имат право на вето, предизвиква многочислени въпроси, подчерта президентът на Хърватия. Припомняме, че за автор на предложението да се отдели на Източна Европа място сред непостоянните членове на ССС на ООН прозвуча от президента на Украйна Виктор Янукович.

Хората са виновни за глобалното затопляне

На земята, във въздуха, в океаните човешкият фактор е „недвусмислен", твърди нов доклад на учените



Нов доклад показва, че учените са 95% сигурни в твърдението, че "главната причина" за глобалното затопляне от 1950 година насам са хората. На земята, във въздуха, в океаните то е "недвусмислено".

Междуправителственият панел за климатични промени към ООН обяви, че е много по-убеден от преди, че хората са причинили глобалното затопляне, и прогнозира температурите да се покачат от 0,3 до 4,8 градуса този век, съобщават Агенция Франс прес и Би Би Си. Панелът също предвижда морското ниво да се покачи между 26 и 82 сантиметра до 2100 година, според дългоочакван доклад.

В него се представят физически доказателства за климатичните промени. Учените са 95% сигурни, че хората са "доминиращата причина" за увеличаването на температурите от 50-те години на XX век.

Те подчертаха, че временната пауза в затоплянето през последните 15 години е твърде малък период, за да укаже дългосрочна насока на развитие.

Междуправителственият панел за климатични промени също предупреждава, че продължаващото увеличаване на въглеродните емисии ще доведе до допълнително затопляне и промяна във всички аспекти на климатичната система.

За да се спре тази тенденция, изисква се "реално и устойчиво редуциране на емисиите от парникови газове".

Докладът беше публикуван след седмица на интензивни преговори в шведската столица. Той е от три части и разкрива най-подробно нашето разбиране за механизмите на затопляне на планетата. Много наблюдатели от средата на XX век смятат, че промените в климатичната система са "без прецедент". Всяко от последните три десетилетия е по-топло на Земята от предишните десетилетия от 1850 година насам.

Нашата оценка за научните открития е такива, че атмосферата и океанът се затоплят, количеството на снега и леда намалява, глобално това означава, че морското ниво се покачва и също така се увеличава концентрацията на емисиите от парникови газове, обясни Кин Дахе, съпредседател на работната група, която представи доклада.

„Има какво да защитаваме"



Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
ДУМА

Изправен гръб, ясен поглед на сините очи, завидна за 88 години работоспособност. Името на този човек едва ли говори нещо на младите хора, освен ако не погледнат в Уикипедия. Докато на родителите им, и още повече на бабите и дядовците им няма нужда да обясняват кой е Владимир Иванович Долгих.

Участник във Великата отечествена война, той посрещна своята 17-годишнина по време на боевете с германците край Москва. Два пъти Герой на социалистическия труд. Секретар на ЦК на КПСС, но така и не става член на Политбюро. На въпроса "защо?" кратко отговаря: "Разминахме се във възгледите с Горбачов".

Но не остава дълго време без работа. И ето че вече над 10 години оглавява Съвета на ветераните на Москва. За това каква роля играе тази организация в живота на столицата говори дори такъв факт: за по-малко от 3 години като кмет на Москва Собянин се е срещал с ветераните 30 пъти. За какво са си говорили, какви въпроси са решавали и решават, Владимир Иванович разказа пред "Российская газета".

Любов ПРОЦЕНКО

- Нашата организация има две отличителни особености. Първо, обединявайки 1,8 милиона ветерани, тя е най-масовата в страната. Второ, единствената, която работи системно и има ярко изразена структура. Градски съвет на ветераните, около него - 11 окръжни и 125 районни съвета, плюс 1,5 хиляди първични организации. Ние отидохме още по-далеч: първичните организации се състоят от представители на квартали, домове и дори входове. Това е необходимо, за да се стигне до всеки ветеран.

□ *На всеки 4 години съветът подписва споразумение за сътрудничество с правителството на Москва. Има ли полза?*

- Това е реален начин да се затвърдят социалните гаранции за ветераните, които спечелихме в Москва. Реалната помощ за хората е по-важна от голите пари, особено по време на инфлация. В крайна сметка днес московчани имат това, което го няма никъде другаде в страната. Съдете сами. Минималната пенсия на неработещ пенсионер в Москва е 12 хил. рубли. Средната е още по-висока - 13 200, през последните 3 г. тя се увеличи с 30 на сто. Безплатен транспорт - и градски, и крайградски. С картите за санаториумите изобщо няма проблеми. Навремето кметството по наше предложение купи санаториума "Озеро Белое". Купи и автобуси и директно возеше ветераните дотам. Сега е малко по-трудно. Не с почивните карти, мнозина вече не могат да пътуват без придружител, а децата-внуците работят.

Всички ветерани са осигурени с жилище. От таксите за ЖКХ те са освободени. Сега поставяме пред градските власти въпроса по-широко - да се освободи от тези такси цялото семейство, в което живее участник във войната, а не само той лично. Участниците във Великата отечествена стават все по-малко - преди 10 години те бяха 257 хиляди, а сега са по-малко от 30 хиляди.

□ *А какво ново има днес при ветераните?*

- Ето, вижте, това е бутонът за тревога. На пръв поглед е обикновен мобилен телефон, а на обратната страна има червен бутон. Натискаш го и диспечерът в Дома на ветераните веднага разбира кой има нужда от помощ. Диспечерът има историите на заболяванията на всички ветерани - веднага ще извика "Бърза помощ", дори ще информира лекарите от какво боледува човекът, какъв именно лекар му трябва. Диспечерът ще помогне и във всяка друга ситуация, в която възрастен човек трудно може да се справи, особено ако живее сам. Например протекла е тръба в апартамента, спрял е токът...

□ *Натиснете бутона да видим как действа.*

- Нека не тревожим излишно хората. Показах ви го, за да разберете какво осигурихме на 25 хиляди московчани. Ветераните го хвалят. Популярна е и мобилната служба за рехабилитация, когато лекарска бригада идва в дома с необходимото оборудване и в продължение на 28 дни прави курс по рехабилитация. Това е нещо като санаториум у дома. Има много форми за обслужване на ветерани. Стационари за дневно пребиваване в центровете за социално обслужване, служба за болногледачки. Всичко това струва на града доста скъпо: през тази година за мерките за социална подкрепа на московчани от бюджета бяха дадени 389,2 милиарда рубли.

□ *Но, както се казва, не се живее само с хляб... Какво може да си позволи московчанин по време "на най-добрата си половина от живота", както нарича департаментът за социална защита на населението програмата си, адресирана към възрастните граждани?*

- За тази година бюджетът на Москва даде на Съвета на ветераните десетки милиони рубли. С тях ние помагаме на музеите, поощряваме активистите, издаваме литература и дори свой вестник - "Московски ветеран".

□ *А има ли къде да се срещате да си спомните бойното си минало?*

- Неотдавна Собянин ни даде цяла къща в самия център. Там може да се посети шахматният клуб, да се хапне в кафенето, където ветерана ще го нахранят с обед само за 50 рубли, да се гледа кино.

□ *По рождение сте сибиряк, а по светоусещане?*

- Оставам си сибиряк. Но за повече от 40 г. живот обикнах и Москва...

□ *Приемате ли промените, които стават в столицата?*

- Как да не ги приемам? Бях например, наскоро в парка Царицино. Добре го познавам, но бях приятно учуден, когато прebroих 17 тенискорта! И на всеки един играят - и млади, и стари, въпреки че съвсем неотдавна там предимно пиеха бира. А какво строителство на детелини, на нови линии на метрото, само и само да се избави градът от задръстванията! Как се промени здравеопазването!

www.duma.bg

ПОЛИТОЛОЗИ И СОЦИОЛОЗИ:

Без избори до края на годината

Мненията: Кабинетът оцеля, протестът загуби моралното си основание, СДС се самоуби, бюджет 2014 ще е индикаторът ще има ли промяна в правенето на политика

Светла ВАСИЛЕВА

Събитията, белязали политическия септември, бяха дискутирани на среща, организирана през седмицата от Института за социални ценности и структури "Иван Хаджийски". Политологическите и социологически анализи на Борис Попиванов, Димитър Ганев, Първан Симеонов, Андрей Райчев, Андрей Бунджулов и Петър-Емил Митев се фокусираха върху 100-те дни на правителството, 100-те дни протест, ситуацията в политическите партии и международният контекст, който влияе или ще влияе на случващото се у нас.

Еднозначен извод на всички участници в дискусията бе, че през септември силата на протеста отслабна, а опитите за партизирането му отнеха моралния ореол, който беше безспорно негово предимство. Липсата на ясна кауза, която да го разграничи от посланията на ГЕРБ, направи възможно присвояването му от страна на партията на Борисов, което се видя в събитията на 4 септември, коментира Борис Попиванов. Този акт отблъсна голяма част от участниците, но за отлива на протестиращи според Димитър Ганев вина има и умората. Септември е първият месец, в който протестът се превърна в една от многото теми на новинарските емисии, а не централна новина.

Според Андрей Бунджулов, въпреки че има видим отлив, под повърхността на случващото се продължават да се натрупват напрежения, които имат потенциал да избухнат при първи повод. Така или иначе, противно на подгряваните от електронните медии и в социалните мрежи очаквания за връщане на масовостта на протеста от първите му дни, това не се случи през септември. Бунджулов смята, че ръководството на БСП преминава към нов етап на отношението си към правителството и той е: нека кабинетът носи своята отговорност. Според него отношението в ръководството на БСП, на ПГ и влиятелни нейни представители ще се диференцира и усложнява, което е добре. Защото кабинетът беше замислен като експертен, програмен, самостоятелен. А неговата опека, неговата задушаваща прегръдка вече е ненужна в степен, каквато беше преди месец-два.

Според анализаторите поведението на парламентарните партии през идните един-два месеца е предвидимо. БСП и ДПС ще правят същото, което правеше и ГЕРБ, когато беше на тяхното място - ще печелят политическо време, харчейки пари, които ще потушават евентуални огнища на социално напрежение, които могат да добият особена острота през зимния период, когато би се отворил своеобразен втори фронт на протеста или дори нов протест. При националистите текат прегрупирания и очевидно територията, която се освобождава, ще стане обект на интерес от страна на НФСБ, който през последните седмици успя да приобщи към себе си няколко различни политически проекта, при това в доста прагматичен порядък. Единствената парламентарна партия, която може да има изненадващи ходове, е ГЕРБ, а най-любопитният сюжет, който ще бъде обект на наблюдение в следващите месеци, са отношенията между нея и Реформаторския блок.

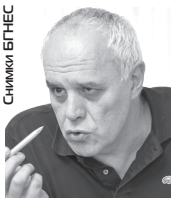
Според Б. Попиванов предстои да видим дали новоучредената партия БАСТА ще представлява втора резервна писта на Бойко Борисов или напротив, ще засилва пукнатините в могъщия доскоро корпус на ГЕРБ. Пукнатини се появиха и в Реформаторския блок. "Зелените" вече говорят как ще се явяват сами на европейските избори през 2014 г., отделно от другите. И президентският лагер не е пощаден от турбулентността на времето. Малцина обърнаха внимание на изказването на Маргарита Попова, която влезе в спор с официалната позиция на президента по отношение на Сирия, на оставката на кабинета и за напускането на ГЕРБ на парламента, коментира Симеонов.

Събитията в България протичат на фона на две геополитически събития от глобален мащаб, които имат отношение и към нашата страна. Едното е споразумението между Русия и САЩ, в което Сирия е само един от моментите, каза Петър-Емил Митев. Но въпросът за войната там има пряко българско измерение, предвид потока от бежанци и липсващия капацитет на страната ни да се справи със ситуацията. Бяла лястовица в доскоро напълно некоординираната външна политика е съвместната позиция на президента Плевнелиев и премиера Орешарски за Сирия.

"В този контекст ние имаме и едно голямо отсъствие, това на еврокомисаря за международно сътрудничество, хуманитарна помощ и реакция при кризи Кристалина Георгиева. Има ли такъв изобщо еврокомисар е въпросът, който трябва да си поставим, или той действа само когато България не е замесена в международни проблеми", отбеляза Борис Попиванов.

Другото събитие са изборите в Германия. Вероятното влизане на социалдемократите в правителството ще има последици и за България, защото представлява нова крачка в утвърждаването на европейската левица.

Андрей Райчев:
ТОВА ВЕЧЕ НЕ Е ГРАЖДАНСКИ ПРОТЕСТ


Снимки БГНЕС

Още при февруарския анализ ние казахме, че гражданският протест преминава в политически, т.е. събирането на граждани, за да спрат нещо, прерасна в политически митинг да се наложи нещо. Това са принципно различни неща. Да спреш нещо е гражданско, да наложиш нещо ново е политическо. Хората се изсипаха през февруари да кажат "не" на правителството, защото не можеха да си платят сметките и това започна да прераства в активност на враговете на Бойко Борисов. Гражданският протест през февруари прерасна в политически. Борисов се изплаши от втората фаза и сълзе. През лятото имаме абсолютно същото. Започна като граждански протест - "махнете веднага Пеевски". Няма власт, която може да противостои на граждански протест, той е необикновено силен. Този започна да прераства в политически, т.е. в политическо описание на бъдещето - "нови избори", "слезте от власт", "долу БСП", "червени боклуци". Всичко това вече не е граждански протест. Гражданският протест не може да бъде управляван. Той е като атомна бомба. Тук тръгнаха да превръщат гражданския протест в политически и при това в два политически - седесарски и борисовски, което още повече усложнява картината.

Липсата на ясно отношение към Борисов уби СДС, което умря през май тази година. Тръгвайки да превръщат протеста в седесарски, сините, първо, се противопоставиха на цялата нация и, второ, укрепиха врага си - БСП, която нарасна рязко и силно от нива от 15-17% до над 20%. Вместо да се заемат с анализ на смъртта си през май 2013-а, те, понеже Иван Костов се оттегли, се обявиха за вече във властта, като забравиха две неща. Първо, че ще укрепят БСП с това, и второ, че не са решили главния си въпрос, който ги потопи, който превърна тази голяма българска партия в джудже, което не го пускат даже в парламента. Това е въпросът за Бойко Борисов. Те нито веднъж не можаха да изработят политика към него. Той беше ту Бърдоква, мутра, нещастник, клоун, ту - нашият шанс, спасител, антикомунист и водач на коалицията ни. Тази им неспособност да изберат той какъв е ги уби.

Борис Попиванов:
ВМЕСТО ПРОТЕСТИРАЩИТЕ В ПУБЛИЧНОТО ПРОСТРАНСТВО СЕ ВЪРНА ПРЕМИЕРЪТ



В публичното пространство чрез серия интервюта и медийни изяви се върна премиерът Орешарски, който осезаемо отсъстваше в предишните месеци. Въпросът, който стои сега пред него, е дали ще може да докаже себе си като балансьор в разнопосочните послания на БСП и ДПС по основни въпроси, свързани с управленската програма и бюджета за 2014 г., или всичко ще се решава в диалог между партийните централи. В близките седмици бюджетът е онзи, който ще стане централен индикатор предстои ли в България промяна в правенето на политика или не.

Андрей Бунджулов:
ПРОБЛЕМЪТ НА БСП Е В КАПСУЛАЦИЯТА



Проблемът на БСП днес и на левицата като цяло вече не е разцеплението. Нито единството само по себе си. Проблемът е в капсулацията. Дори да приемем, че това капсулиране става на равнището на 700-800 хил. избиратели, мисля, че цената, която плаща БСП, не е управленската цена на кабинета "Орешарски". Цената, която ще плати БСП, е липсата на диалог вътре в партията и навън. Аз се опасявам, че ако продължи тази тенденция, БСП ще се срине на много ниско равнище. Така че тук проблемът е в отваряне-то, декапсулирането.

Първан Симеонов:
ШАНСЪТ НА РЕФОРМАТОРСКИЯ БЛОК МИНАВА ПРЕЗ ГЕРБ, А БОРИСОВ СЕ ОТЪРВА ОТ ПРЕКИ ОБВИНЕНИЯ



От една страна, Реформаторският блок е събрал хора с доста прагматичен политически опит, които ясно си дават сметка, че по всяка вероятност техният блок няма как да бъде всеобхватна огромна партия, няма как да бъде електорален бум, няма как да бъде ранното СДС. Ако в най-добрия случай Реформаторският блок е нишова партия, тя трябва да заеме своята ниша. Тази ниша не е толкова голяма. Това са западно ориентирани, либерално настроени, ако щете, консервативно настроени градски хора от среди, които нямат голяма численост. Единственият шанс Реформаторският блок да участва в следващо управление на страната минава през ГЕРБ.

Деликатността на отношенията между двете формации се състои в това, че, от една страна, Реформаторският блок е конкурент на ГЕРБ за дясното, а от друга - блокът трябва да си остави вратичка по някакъв начин след избори, в никакъв случай преди това, за някакво взаимодействие с ГЕРБ. Той хем трябва да бие ГЕРБ, хем трябва да го държи пригоден за сътрудничество, което е трудно от гледна точка на моралния анонс, заявен от реформаторите. ГЕРБ пък няма никаква полза от това някой да се намесва в дясното пространство. Напротив. Партията на Борисов има полза да представи света разделен на две, където единственото и ефективното в битката срещу властта и статуквото е гласуването за нея. В същото време обаче ГЕРБ трябва да поощрява и да ухажва Реформаторския блок, представяйки себе си като единствен изразител на цялата енергия в обществото. И от двете страни имаме двояка позиция, която е безкрайно сложна като баланс. Шансовете на ГЕРБ за някакъв политически рестарт не са отминали, поради факта, че ГЕРБ губи основно в два случая - когато джобът ни изтънява, т.е. когато ние обедняваме, и когато е уличен самият Борисов. А той в момента, изглежда, че се е отървал чисто политически - стои неприкосновен, няма политическа атака или някакъв тип обвинения към него, които да го засегнат пряко.

Петър-Емил Митев:
БЮДЖЕТ 2014 ЩЕ СТАБИЛИЗИРА КАБИНЕТА



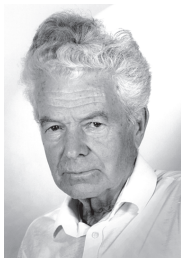
Равносметката от политическото лято е, че кабинетът оцеля и избори до края на годината няма да има. Заради липсата на технологично време за организирането им и заради желанието на хората за стабилност. Едно нещо не може да се оспори на Орешарски - той е добър финансист, той е добър финансист от Дянков и ще направи по-добър бюджет от него. Ще направи бюджет със социални акценти. Този нов бюджет ще бъде фактор за стабилизацията на кабинета и за предотвратяване на граждански протести, което несъмнено е ахилесовата пета на правителството.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 28 СЕПТЕМВРИ 2013

Терминът "сградна инсталация" фигурира във всяка месечна фактура, която софийската топлофикация изпраща на своите абонати. Но нито във фактурата, нито в подробните пояснения, отпечатани на гърба й, не се казва какво се крие зад този термин и по-специално зад формулировката "за отопление от сградна инсталация". Защо е така? Много просто: защото близо 40% от парите, които софиянци плащат на "Топлофикация", са "за отопление от сградна инсталация". Как "Топлофикация" да признае, че е намерила начин, в комбина с топлинните счетоводители, да рекетира абонатите си?



Крум ВАСИЛЕВ



„СГРАДНА ИНСТАЛАЦИЯ" ЛИ?

Трябва най-сетне да се променят порочните закони, позволяващи топлинните счетоводители и „Топлофикация" да грабят хората с тройни сметки за стълбища без радиатори

В "Отворено писмо до Комисията за защита на потребителите" писателят Цветан Северски пише: "Налогът "сградна инсталация" е своеобразен рекет и противоречи на всички обществени норми, както и на гражданските ни права и свободи." (ДУМА, 28 август 2013 г.) Северски пояснява, че за т.нар. "сградна инсталация" в тяхната жилищна кооперация се начисляват 38% от топлинната енергия, което, казва той, противоречи на здравия разум, защото освен апартаментите на абонатите, в кооперацията няма нито едно отоплямо помещение. И пита: "В каква "сградна инсталация" се губят 38% от енергията?"

Глас в пустиня. Онези, в чиито ръце бе решаването на проблема, останаха глухи за гласа на националния ни омбудсман Константин Пенчев, та гласа на един писател ли ще чуят!

На 4 юни т.г. омбудсманът Константин Пенчев даде подробно интервю пред БНТ, което на другия ден няколко вестника отпечатаха. Той заяви на всеослушание, че е "крайно време "Топлофикация" да добие някакъв човешки вид", че "не трябва да ме задължават да плащам нещо, което не ползвам, т.е. тази сградна инсталация трябва да отпадне". И че "сега действащият Закон за енергетиката трябва да се промени", че е "крайно време народните представители от 42-то НС да си стиснат ръцете и да променят най-сетне този закон, който е лишен от справедливост и здрав разум". Забележете: не кой да е, а омбудсманът на държавата, юристът Константин Пенчев, заявява, че сега действащият Закон за енергетиката е лишен от справедливост и здрав разум!

Въпросният закон е приет преди десетина години. През 2006 г. е изменен и според някои специалисти е влошен, а с Наредба за топлоснабдяването, издадена на 6 април 2007 г., влошаването става по-голямо. Защото вече не общото събрание на собствениците, а топлинните счетоводители получават правото да определят какъв процент от общото количество енергия, влязла в сградата, се таксува като "отопление от сградна инсталация". Така топлинните счетоводители се оказват с развързани ръце да увеличават този процент. И докато първоначално "за отопление от сградна инсталация" се заплащаха 10% от топлоенергията, разпределена между собствениците съобразно кубатурата на имотите им, процентът започна бързо да расте. И се стигна до абсурд: с наредбата от 2007 г. се регламентира, че делът на отопление от сградна инсталация може да бъде до 50%!

Павел Кърлев, изпълнителен секретар на Федерацията на потребителите в България, в обширно, добре аргументирано интервю ("Земя", 17 юни т.г.) се възмущава от този произвол и заявява: "Никой обаче не казва, че няма как повърхността на тръбите да излъчи 50 на сто от енергията, която дават радиаторите. Но това се вкара в закона и сега се дерат от хората по сто кожи. А за тези тръби трябва да се плаща от 6 до 8 на сто от сметките." Павел Кърлев е инженер със специалност "Технология на машиностроението". Без съмнение, той разбира от топлоотдаване.

Срещу

облеченото в закон беззаконие

се обяви и Комисията за защита на конкуренцията. В началото на юни т.г. тя изпрати до Народното събрание и до министъра на икономиката и енергетиката аргументирано предложение "да изменят или отменят разпоредбите на Глава десета от Закона за енергетиката и на Наредба номер 16-334 от 6 април 2007 г."

Види се, министърът на икономиката и енергетиката Драгомир Стойнев си е дал сметка колко остър и назрял е проблемът, и след среща с кмета Йорданка Фандъкова е възложил на работна група от експерти от министерството, Столична община, ДКЕВР, народни представители и "Топлофикация" да анализира състоянието на общинското дружество и да изработи мерки за стабилизирането му. Това съобщи в. "Дневник" на 27 юни т.г. Обаче на 12 септември електронното издание на "Дневник" съобщава: "Обещаните облекчения за абонатите на парно замръзнаха. Сформираната работна комисия към Министерството на икономиката и енергетиката не е предложила промени в законодателството. Широко рекламираните облекчения за абонатите на "Топлофикация - София" най-вероятно няма да влязат в сила от следващия отоплителен сезон."

Ще бъде лошо, много лошо

ако тази прогноза се окаже вярна.

Мой познат (адреса и абонатния му номер държа на разположение) ми се оплака, че трудно свързва двата края и цяла зима буквално е студувал - пускал, и то от време на време, само един от радиаторите в апартамента си. За последния отоплителен сезон по фактури на топлинния счетоводител "Техем" и на "Топлофикация" е платил за отопление 336 лв., от които само 51 лв. "за отопление на имот", т.е. за изразходваната от радиатора му топлоенергия, но пет и половина пъти повече - 285 лв., "за отопление от сградна инсталация". Това не е ли рекет?

Този и безброй още подобни примери показват, че освен всичко друго високият процент "за отопление от сградна инсталация" много силно ощетява победните, онези, които са принудени да пестят. Не трябва човек да е математик или дълбок анализатор, за да разбере следната проста зависимост: щом като съгласно сега действащата наредба употребената в дадена сграда топлинна енергия се дели на две части - "за отопление на имот" и "за отопление от сградна инсталация", колкото по-силно пускат радиаторите си онези, които имат финансова възможност, толкова повече енергия ще се консумира в сградата. Но толкова повече ще расте и количеството "за отопление от сградна инсталация", защото то е закован процент от общото количество топлоенергия, влязло в сградата. Поради това абонатът, който трудно свързва двата края и, студувайки, пести от "отопление на имот", се оказва принуден да плаща повече "за отопление от сградна инсталация",

защото други са имали възможност да пускат по-силно радиаторите си

И още нещо: високият процент "за отопление от сградна инсталация" увеличава възможностите на "Топлофикация" да раздува сметките на абонатите. Те знаят какво показват уредите, монтирани на техните радиатори, които отчитат дела "за отопление на имот". Но абонатите нямат достъп до уредите, които отчитат влязлата в сградата топлоенергия, и с основание се съмняват в точността на получаваните сметки.

Че "Топлофикация" и топлинните счетоводители не робуват на прецизността в отчитането, говори и повсеместната практика индивидуалните измерителни уреди да се монтират не в средата, а в горната част на радиаторите, където затоплянето като правило е по-силно.

В крайна сметка какво се получава? Голяма част от абонатите на "Топлофикация", оказали се в невъзможност да плащат високите ежемесечни вноски, се отказват от парното отопление. И демонтират радиаторите си с надежда, че

отказвайки се от „мега", ще се освободят и от „жилото"

на "Топлофикация - София" ЕАД. Напразно. Те или не знаят, или не вземат на сериозно факта, че в демократична България демонтирането на радиаторите е забранено със закон - Законът за енергетиката. Онзи и сега действащ закон, който националният ни омбудсман нарече "лишен от справедливост и здрав разум".

В столицата на европейска България абонатите на "Топлофикация" на практика са закрепостени. Онези, които са дръзнали да демонтират радиаторите си, всеки зимен месец получават фактури "за отопление от сградна инсталация". Тръбите на сградната инсталация са се обвили около тях като митичните змии, задушили Лаокоон и неговите синове в знаменитата древногръцка скулптура.

"Топлофикация - София" е едно тежкоболно дружество. Неслучайно държавата и столичната община периодично си го прехвърлят като горещ картоф. Дружеството е почти фалирало, то дължи на "Булгаргаз" стотици милиони лева. А самото то не може да събере вземанията си от своите абонати. Инфарктното състояние на дружеството не на последно място се дължи и на обстоятелството, че е грабено без мярка. В интервюто, за което вече стана дума, Павел Кърлев изнася прелюбопитни факти, свързани с източването на софийската топлофикация. Но това е друга тема.

Има ли изход, какъв е той?

Правителството на Пламен Орешарски трябва да реши задача с повишена трудност, защото обяви, че е социално ориентирано. Трябва да намери

решение не за сметка на абонатите

както се е постъпвало досега, а в интерес на абонатите, особено на т.нар. социално слаби.

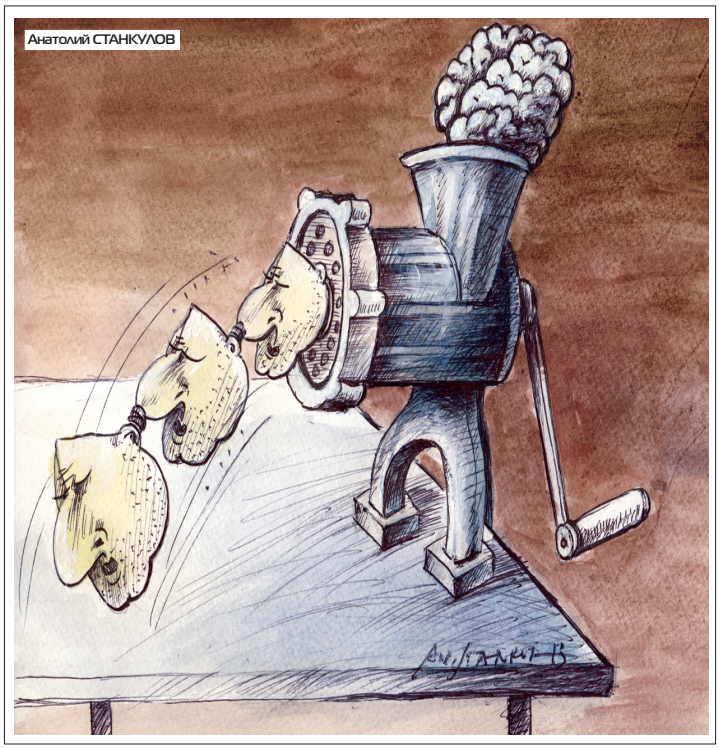
Онова, което трябва задължително да се направи, е да се сведе до един разумен, реален процент делът на топлоенергията "за отопление от сградна инсталация". В управленската програма, която премиерът представи в парламента на 19 септември т.г., е записано, че ще се предприемат стъпки за по-активна защита на потребителите. Да бъде намален, и то не символично, а неколкократно процентът, плащан "за отопление от сградна инсталация" - ето една крайно належаща стъпка, която трябва да се направи без отлагане.

Новият отоплителен сезон чука на вратата! Не бива да се забравя, че един от детонаторите на социалните протести през февруари т.г. бяха раздутите декемврийски сметки за парното. Не бива да се забравя също така, че социалните протести, когато са справедливи и масови, свалят правителства.



ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

Реформаторите мълчат. Що така?



Вече дни наред етажите на Реформаторския блок официално мълчат глухо относно антипарламентарното поведение на Бойко Борисов в Народното събрание. Няма гък, няма хък. Нищо. Сал една Меглена Кунева се обади, че поведението на ГЕРБ приличало на: "Имам мнение, но не съм съгласен с него". Обаче това не стига и дори е опит за измъкване по терлици от създалата се ситуация.

Цялото общество стана свидетел на изключително груба атака срещу парламентаризма като основа на демокрацията у нас, на подигравка със самата идея за Народно събрание като изразител на мнението на различните групи в обществото. Един човек, па макар и известен като Богочовек, прави на маймуни 96 души от парламентарната си група. Позори институцията, в която е пратен от народа. Подиграва се със собствените си избиратели, пред които едва ли е обещавал, че ще го играе циркаджия, а не депутат-опозиционер. Руши държавността в името на задоволяването на собствените му прищевки. Това поведение е не просто нелогично, то е антидемократично.

Това поведение на лидера на ГЕРБ бе заклеймено вече от много страни, включително и от хора, които участваха и участват в протестите срещу правителството на Пламен Орешарски, в т.ч. и от редица български общественици. Но главните извънпарламентарни опозиционери от т.нар. Реформаторски блок мълчат. От сряда насам "реформаторите" са неми, нито осъждат, нито одобряват поведението на лидера на ГЕРБ.

Тези дами и господа вече загубиха с това свое поведение, то вече прави негативно впечатление, независимо дали медиите, които ги обгрижват, обръщат внимание на липсата на "реформаторска" реакция. Общи приказки от рода на "всички са маскари" не вършат работа. Деструкцията в българската политика си има име и то днес звучи като Бойко Методиев Борисов.

Впрочем мълчанието на Реформаторския блок, този конгломерат от различни десни партии, има своето логично обяснение. На тези хора Борисов им е нужен като "въздуха и слънцето" за всяко дясно същество. Той е тяхната патерица, той е тяхната надежда, че ще се превърне в "трупен донор" за дясното, както се изрази преди време за ГЕРБ социологът от СУ Иво Христов. Вместо да се занимават с целенасочена политическа работа, за да привлекат в редиците си десните избиратели, които от години гласуват за Борисов и Ко, реформаторите от блока се чудят как още по-дълбоко да се ашладисат с Борисов и ГЕРБ, за да попаднат на техния гръб в парламента. Сега вероятно се чувстват кофти, опръскани от калта, която Борисов разплиска около себе си. Бяхте предупредени, дами и господа реформатори, отдавна и от много хо-ра, че съешаването ви с Борисов ще ви донесе само неприятности.

Ама кой да чуе.

Кой (не)обича Ердоган?



АЛБЕРТ АВРАМОВ

Осъмнахме с кратка новина - обстрелвали са Ердоган! Оксъдна информация, оскъдни и неясни, словоблудствени кратки коментари, врътващи се около догадки, хипотези и прочие смътни или злорадстващи излияния. А после тишина - и в ефира, и в медиите.

Опит за убийство или добре режисиран спектакъл, навеждащ към мисли за потенциално следващи репресивни мерки, които свикнахме да очакваме от така ярко и безапелационно прилагащия ги турски премиер. При това, забележете - не породени от обясними чувства за мъст, а "от загриженост за разцвета на неговата нация". Независимо дали става дума за социални протести, за етнически напрежения (като правило насочени към кюрдите), или пък заради изконен гняв, породен от опасения, свързани с волята на половината от турското общество все пак да живее по светски.

Възможно е всъщност всичко това да не излезе истина и съм склонен да приема тази теза. Но въпросът все пак продължава да гложди не само мен. Турция е в бурен икономически и донякъде - в социален разцвет, и до голяма степен това е благодарение на Ердоган. Напоследък обаче в небосклона над стратегическите мераци на турския премиер се появиха твърде много облаци, вещаещи продължителен полумрак над неговата грандиозна визия да обедини нацията в посока на идеята за възраждане, но под бойните зурни, тъпани и флагове на османизма в рамките на една бивша империя. Особено, след като показа почти колосална неотсъпчивост пред изискванията на хората от XXI век, опитвайки се същевременно да инфилтрира доктрината на неоосманизма в съзнанието не само на Обединена Европа, но и на непосредствените си съседи от четирите посоки на света. И накрая май удари на камък. Защото и отвън, а и вътре в страната му го разбраха логично, особено след като взе на всеоръжие ученията и догмите на Шериата, заложени в Корана и Суната. Разбраха, очевидно, че това точно едва ли е пътят към бъдещето, независимо че за ортодоксалните мюсюлмани този мерак все още звучи доста примамливо.

Но светът днес е друг. Светът мисли как да покорява Марс и спътниците на Юпитер, а и как да даде възможно най-широк спектър от благини на набъбващото човечество. И в голямата си част, без съмнение народът на Турция, особено младите и образованите отдавна вече гледат натам. В случая за обич към премиера явно е трудно да се говори. Колкото до това кой е натиснал спусъка - нека не гадаем, а да се отдадем на разума и интелекта си...

Датата 28

СЪБОТА 28 СЕПТЕМВРИ 2013

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ПРАВОТО ДА ЗНАМ. Отбелязва се от 2003 г. по инициатива на Международната мрежа на защитниците на свободата на информацията, създадена преди 8 години в София на среща на организациите с такава насоченост.



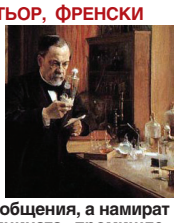
551 Г. ПР.Н.Е. - РАЖДА СЕ КОНФУЦИЙ, КИТАЙСКИ ФИЛОСОФ (УМИРА 479 Г. ПР.Н.Е.). Истинското му име е Кун Циу, наричан е Кун Фудзъ - "Кун Учителя". През XVI в. името е транскрибирано на латински от мисионера Микеле Руджери като Confucius. Една от най-влиятелните личности в китайската и световната история и религия. Приживе е признат като "учител на 10 000 поколения". Векове наред конфуцианството в Китай има статус на официално вероучение. Според наложена от императорите система от изпити за заемане на държавни служби всички по-значими длъжности можело да бъдат заемани само от подготвени конфуцианци.



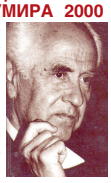
1803 - РАЖДА СЕ ПРОСПЕР МЕРИМЕ, ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ И ДРАМАТУРГ (УМИРА 1870 Г.). Завършва право в Сорбоната през 1823 г., учи гръцки, испански, английски и руски език. Един от първите преводачи на руска литература (Пушкин, Гогол и Тургенев) във Франция. Автор на литературни разкази (новели). Една от тях служи като основа за операта "Кармен". Историк и археолог.



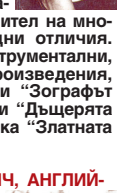
1895 - УМИРА ЛУИ ПАСТЬОР, ФРЕНСКИ УЧЕН (Р. 1822 Г.). Един от основоположниците на микробиологията наред с Фердинанд Кон и Роберт Кох. Поставя началото на стереохимията, на метода на ваксинацията и на науката имунология, както и открива процеса на пастьоризация. Повечето му изследвания не се ограничават с теоретични обобщения, а намират широко приложение в медицината, промишлеността и селското стопанство.



1908 - В КЮСТЕНДИЛ СЕ РАЖДА МАРИН ГОЛЕМИНОВ, КОМПОЗИТОР (УМИРА 2000 Г.). Музиковед и музикален педагог. Завършил ДМА в София и "Скола Канторум" в Париж (със златен медал). Специализирал композиция и диригентство в Мюнхен. Формира характерни за българската музика стилистични насоки, свързани с фолклора и неговото авторско претворяване. Бил е ректор на консерваторията, директор на операта, носител на множество държавни и международни отличия. Създава симфонични, вокално-инструментални, камерни, музикално-сценични произведения, между които оперите "Ивайло" и "Зографът Захарий", балетите "Нестинарка" и "Дъщерята на Калояна", музикалната приказка "Златната птица" и много други.



1916 - РАЖДА СЕ ПИТЪР ФИНЧ, АНГЛИЙСКИ АКТЬОР (УМИРА 1977 Г.). Един от двамата актьори в историята на киното, който получава "Оскар" посмъртно. Другият е Хийт Леджър. Носител още на наградите на Британската академия за филмово и телевизионно изкуство и на "Златен глобус". Снима първия си филм през 1938 г. Първата му значителна роля е през 1956-а във филма "Град като Алис". Има три брака и четири деца.



1987 - ЕКОЛОГИЧЕН ПРОТЕСТ НА ПЛ. „СВОБОДА" В РУСЕ. Шест русенки - Цонка Букурова, Вяра Георгиева, Дора Бобева, Стефка Монова, Евгения Желева и Албена Велкова, организират и оглавяват първата екологична демонстрация у нас срещу почти десетилетното обгазяване на града от химическия комбинат в Гюргево. На 8 март 1988 г. те са сред основателите на Обществения комитет за екологична защита на Русе. Над 300 души участват в първия протест под лозунги "Мирна демонстрация за въздух", "Стига празни обещания", "Искаме здраво поколение" и др.



Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
28 СЕПТЕМВРИ 2013
ДУМА

Питието

Ной взел и БИРА на своя кораб

ТЯ СЕ СМЯТАЛА ЗА ТЕЧНА ХРАНА, А НАЙ-ДОБРИТЕ МАЙСТОРИ В ПРОИЗВОДСТВОТО Й БИЛИ ЖЕНИТЕ

Пенка ИСАЕВА

Сега, в разгара на най-големия народен празник на бирата в света - Октоберфест в Мюнхен, Германия - посещаван само за няколко дни от 7 милиона любители на питието, нека разкажем повече за бирата. Казват, че историята на цивилизацията е и история на бирата. Вечер на чаша пиво се събирали както в древните Вавилон, Египет, Гърция, Рим, така и в днешните Европа, Америка, Африка и Азия. Разбира се, "виновни" са добрите й качества - утолява жаждата, успокоява, развеселява, предпазва сърцето от удар, а наскоро японски учени доказаха, че дори гони и рака! Евтина е, лесно се приготвя чрез ферментация на житни култури и има най-различни вкусове. Да напомним, че прекаляването обаче води до алкохолизъм и цироза.

Началото на нейното производство е около 10 хил. г. пр. Хр., когато е започнало отглеждането на зърнените култури на най-плодородното място в света - между реките Тигър и Ефрат. То е наречено Месопотамия (в превод Междуречие). Там живеели шумерите. Почвата, благодарение на разливите на двете реки, била толкова плодородна, че на нея се раждали по две и дори по три реколти в годината.

Ранните шумерски текстове от VIII-VII хилядолетие пр. Хр. съдържат препратки към бирата, а химнът, посветен на шумерската богиня Нинкаси, е едновременно и молитва, и метод за запомняне на рецептата за производство на бира. Първите преки химически свидетелства за бирата са от V-IV хилядолетие пр. Хр. и са открити при археологическите разкопки на Годин тепе в Иран (на чиято територия в древността била Месопотамия). Варенето на бира тогава е една от най-уважаваните професии, като най-добрите майсторки били жените, които служели в храмовете, а специални видове от пивото пазели само за религиозни церемонии.

Жените на Вавилон подобрили технологията - смилали ечемика на брашно и правели от него калъпи с формата на хляб, съхранявали ги, после ги раздробявали и киснели във вода за осигуряване на дълга ферментация, като добавяли различни билки и подправки. Така домакините хем месели хляба за семейството, хем правели от него и бира, която се смятала за "течна храна".

Шумерите предали майсторлъка за правенето на бира на всички съседни народи - фригийци, асирийци, тюрки, евреи, египтяни. Асирийски надпис от 2000 г. пр. Хр. сочи, че бирата била една от храните, които Ной взел със себе си на Ноевия ковчег. Смята се, че в Китай варели бира от V хилядолетие пр. Хр. от ориз, която наричали куи. Но най-верните последователи на напитката са египтяните.

В Египет преди 5000 хиляди години (около 3 хил. пр. Хр.) бирата вече е важна част от всекидневната храна на хората. Жените я приготвяли от леко запечен ечемичен хляб, а вечер повечето се събирали в Къщата на бирата, която наричали Таг.

Рецепта за приготвяне на бира споменава Бащата на историята Херодот, в храма на Нефертити британски археолози откриват останки от древна пивоварна на възраст повече от 3500 години. Според учените бирата дори била част от всекидневната дажба на работниците от египетските пирамиди - имали право на 2 л дневно. Бирата тогава била и белег за обществено положение - буре от питието се смятало за най-подходящия дар за фараона от кандидат за ръката на принцеса.

Археологически разкопки доказват, че първата бира в Европа била приготвена от траките в VI в. пр. Хр. от лимец и ръж, наричали я британ или бритон. Прибавяли мед и билки, за да е ароматна.

След гръцката колонизация на нашите богати черноморски пристанища пивоварството било пренесено и в Гърция. Известният гръцки писател Софокъл (450 г. пр. Хр.) препоръчвал диета от хляб, месо, зеленчуци и бира. Според Аристотел гърците изпивали страховити количества бира, а Платон пише: "Мъдрец бил този, който измислил бирата".

Гърците от своя страна научили римляните как да правят бира. Юлий Цезар поздравил войниците преди прекосяването на река Рубикон именно с халба бира. След това римляните научават племената, населявали Британия, северните и централните райони на Европа, как да я приготвят. Бирата обаче не добила популярност в древен Рим, където основната напитка е виното, божествената амброзия на бог Бакхус.

Истинският разцвет на бирата започва с разпространението на християнството, защото я варели монасите в манастирите. Монасите строили пивоварни и осигурявали подслон, храна и напитки на богомолците и пътешествениците. И през средновековието жените приготвяли бирата, защото това било тяхно задължение наред с готвенето и чистенето.

През XVI в. производството на бира е основен семеен бизнес и тя е масовата напитка в Европа, дори придворните дами при Хенри VII получавали по галон бира само на закуска...

Европейската бира е пренесена в Америка от Колумб, който открил през 1502 г., че местното население в Централна Америка приготвяло първокачествена напитка от царевица - местният вариант на бирата. Индустриалната революция от XVIII в. променя изцяло производството на бира, което става основно мъжка професия и дава възможност напитката да завладее целия свят.

У нас преди Освобождението в София, Шумен, Пловдив, Търново и Русе имало малки примитивни домашни пивоварни. Началото на промишленото производство е в Пловдив, където двамата швейцарци Рудолф Фрик и Фридрих Шулцер създават първата пивоварна фабрика "Каменица" през 1879-1881 г. На следващата година се открива шуменската фабрика от 7 местни търговци заедно с чешкия майстор пивовар Франц Милде. В София на ул. "Сан Стефано" 22 през 1884 г. отваря врати бирената фабрика на братята Богдан и Георги Прошек.

Видовете бира са много и зависят от начина на производство, който в общи линии е същият и днес.

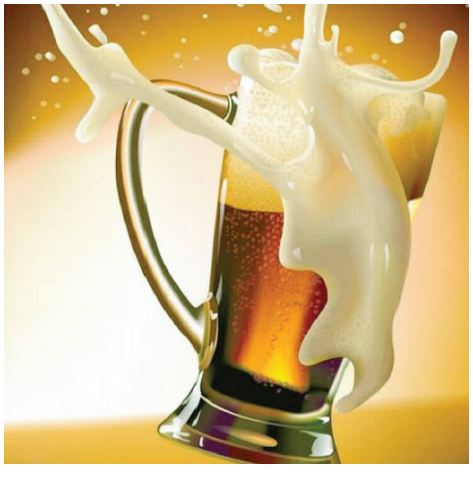
Бирата бива светла, тъмна, червена, пенлива и непенлива, а според вида ферментация - ейл (ферментира в горната част на контейнера), лагер - най-разпространената (използват се дрожди за ниска ферментация), ламбик - прави се единствено в района на Брюксел чрез спонтанна ферментация с диви дрожди, вреещи само там.





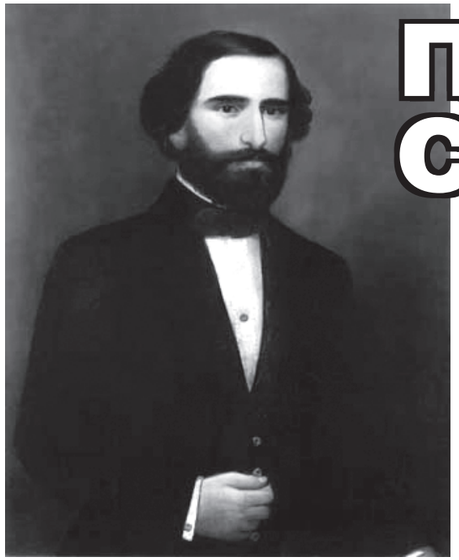
НАЙ-НАЙ-НАЙ...

Най-много бира се пие в Чехия - 161,2 л на глава от населението! На второ място е Германия - 115,8 л, следвана от Ирландия - 108, Великобритания 100,8, Белгия 93. Над 70 л годишно изпива българинът, който е по средата на класацията. След нас са Франция, Португалия, Италия.
Най-големите пазари на бира са Китай, САЩ, Германия, Русия и Бразилия.
Най-скъпата бира в света е "Vielle Bon Secours", тя струва 770 евро за 1 бутилка.
Най-силно алкохолната бира се казва "Армагедон" с 60% алкохол, шотландска, и се пие внимателно - като най-скъпо уиски.



ПО ПЪТЯ КЪМ СЛАВАТА СЕ ВЪРВИ ПЕШ

200 години от рождението на великия композитор Джузепе Верди



Младият Джузепе Верди

Ето няколко фрагмента от житейските и творчески страдания на непостижимия оперен творец Маестро Верди.

Селцето Ронколе, на хвърлей място от градчето Бусето, в началото на XIX век брояло двадесетина къщи и не повече от стотина погълнати от земеделие, но влюбени в песните жители. Пеели и в делници, и в празници, говорели високо, смеели се открито, от сърце. Не се отличавал от тях и ханджията на селото Карло Верди, чиято съпруга Луиджия Утини на 10 октомври 1813 г. го дарила със син - Джузепе Фортунино Франческо Верди.

Джузепе бил на осем години, когато таткото забелязал силното му влечение по музиката - с топлия си детски глас слаботелесното момче припявало всичко онова, с което хорът на енорийската църква (току до хана им) подкрепял свещеника по време на неделните служби. И един ден папа Карло заделил пари и купил за сина си "стар и раздрънкан спинет" - клавишен инструмент, който повече наподобявал малка кухненска маса, отколкото пиано.

От кого да се учи, когато в Ронколе нотите ползвал единствено селският органист Пиетро Байстроки? Старият църковен музикант се съгласил да огramотява музикално момчето. Своите умения в тая насока прибавял и богатият бусетански търговец на едро и добър инструменталист Антонио Бареци. Когато чул прилично изпълнено подобие на "Пресвета Богородице", заявил на баща му, че от малкия Джузепе ще излезе голям музикант.

По онова време неврътният Джузепе цапал по клавишите на раздрънкания спинет така отривисто, както детските обувчици цапат в поредната локва! От похвалата навярно усърдието на ученика още повече нараснало, а прекаленото усърдие вреди на инструмента. Наложило се татко Карло да повика от Бусето акордьора Сиа Стефано Кавалети. Синьор Кавалети изцяло ремонтирал спинета и накрая помолил малкия музикант да изпълни нещо. Изпълнението прозвучало далеч по-вярно и по-благо от предишните "домашни концерти". Майсторът изръкопляскал, очите на момчето засияли от благодарност. Не по-малко благодарен бил и ханджията, та извадил кесията си да се разплати.

Стефано Кавалети отказал обаче. Помолил за лист хартия и написал ето тези думи: "От мен, Стефано Кавалети, бяха поправени тези езичета и перца, както и направих нови педали, които подарих, а също направих безплатно и горните езичета, защото усетих дарованието на младия Джузепе Верди да се учи да свири на този инструмент и това ми е достатъчно, за да се чувствам изцяло възнаграден. Лято господне 1821-о".

Написаното пъхнал под капака на спинета - за спомен.

ЩО ЗА ХАРАКТЕР БИЛ МАЕСТРОТО

личи още от ранните му прояви. Карло Гати в труда си "Верди" (най-точната биография на Маестрото) си е позволил тази характеристика: "Той е добродушен, но раздразнителен и избухлив". Имал е достатъчни основания да каже така. Ето само един случай.

Веднъж по време на участието му в подготовката на литургия в местната черква вместо да стои близо до свещеника, Джузепе се залисвал с клавишите на органа, глух и сляп за всичко останало. По някое време отецът настойчиво поискал Верди да му донесе шишетата с вода и вино и като не ги получил, ядосан, отишъл при хлапака и го изритал по стъпалата на олтара. Втрещен от грубата проява на божия служител, с накърнено честолюбие, малчуганът изкрещял: "Бог ще ти прати гръм! Така да знаеш!"

Бог - знайно е - забавя, но не забравя: подир няколко години, по време на лятна буря, гръм улучил черквата на селцето Мадонина дей Прати, съседно на Бусето, където течала тържествена литургия, и убил петима. Сред тях бил и недостойният свещеник...

ВЕЧЕ ОСЕМНАЙСЕТГОДИШЕН

Верди се почувствал отлично подготвен пианист и решил да кандидатства за влизане в Миланската консерватория. Музикалните му наставници в Бусето - Антонио Бареци и Фердинандо Провези, вярвали в изгрева на неговата звезда толкова силно, че сторили всичко необходимо да му осигурят средства за ученето. Придружил го Провези и лично го представил на своя стар приятел композитора Алесандро Рола - професор в Ла Скала. Докато младежът демонстрирал своите възможности на пианото, Бареци уредил удобна и сравнително евтина квартира в дома на свой милански приятел. Всичко тръгнало по вода и наставниците от Бусето си заминали. Веднага започнали усложненията обаче.

Уредили прослушване, нещо като приемен изпит, по думите на самия Верди. Целта на прослушването била професорите да установят има ли кандидатът "изключителни заложби". Изпитната комисия била съставена от музикални авторитети в Милано. Верди избрал "Капричио в ла" от нашумелия виртуоз на пианото Анри Херц и започнал уверено. Онова, което зазвучало, гълело ухото, но проф. Анджелери втренчил поглед в ръцете на изпълнителя. Питал се: "Кой го е учил така да държи ръцете си - та те изнемогват!" Рола, цигулар чембало, Пиати Афредо, виолончело и Вали Луиджи, лиричен бас. Днес светът не знае почти нищо за тях.

Недооцененият Верди отначало изпаднал в криза, подготвил си самоубийство дори, но близките му, които го обичали безрезервно (родителите му, Провези, Бареци, любимата му Маргерита Бареци), го спасили. Те вярвали в него, пишели му често, навестявали го в Милано, вдъхновявали го да отстоява своето намерение. Постепенно той възвърнал самочувствието си и като достоен ученик на чудесния музикален педагог Винченцо Лавиня достигнал необходимото майсторство на пианото. Не само това, започнал да твори и свои композиции. След години в консерваторията ще изучават негови произведения и ще благоговеят пред името му. Нещо обичайно в света на изкуствата.

ЛЮБОВТА Е БОЖИЙ ДАР

от който се страда. Тази максима приляга напълно на преживяното от младия Джузепе. На 16 април 1836 г. той се сгодил за Маргерита Бареци - дъщерята на неговия музикален, духовен и житейски наставник Антонио Бареци. Двамата млади се обичали вече от няколко години. Как не, когато Джузепе не излизал от дома на Бареци, а Маргерита не се отделяла от своя учител по музика - най-добрия ученик на татко й!

Май бил меденият им месец, който прекарали в Милано, после се върнали в Бусето и отседнали в подготвената от татко Бареци къща. Щастието им в онези дни и нощи преливало. Вдъхновението владеело младия композитор и той пишел меси, нощтюрни, симфонии, романси, от които, за жалост, почти нищо не е запазено.

Лятото на 1836 г. се оказало благодатно и за очертаване на музикалните му амбиции - той почувствал силно влечение към оперното изкуство. Вече познавал добре произведенията на Росини, Белини, Доницети, трябвало да търси и намери себе си до тези прославени италиански композитори.

Заредили се сиви дни - така характерни за провинциално градче като Бусето. Но нали край него кръжала като работлива пчеличка любимата му съпруга - стараела се да го развлича и успокоява. Ето, известила го, че чака рожба. Дъщеричката нарекли Вирджиния Мария Луиджия. И синът не се забавил, роден се на 11 юли следващата година. Нему дали четири имена: Ичилио Романо Карло Антонио, първите две заради републиканските пристрастия на младия Верди, следващите за гордост на дядовците. Кръщението, което Антонио Бареци превърнал в необикновено тържество, изразявало очакваната не само от него радост.

Провидението обаче следяло случващото се със завист. Скоро Вирджиния се споминала, едва навършила годинка и четири месеца. Съпружеският им дом от любим се превърнал в омразен, опечалените млади родители събрала златните си накити и ги продала. Покрили само неотложните си задължения обаче. Смъртта на двете им деца, а и недоимъкът, изтощили съпротивителните сили на младата жена и тя се разболяла. Подир седмица мъки Маргерита умряла в ръцете на своя баща, дошъл в Милано да навести чадата си. "Тези нещастия за по-малко от три години - пише биографът му - отчаяха и съкрушиха Верди до степен на отчаяние".

Спасила го музиката. Отначало Верди настоятелно молел завърналия се от Виена Мерели да разтрогнат договора, защото чувствал, че е неспособен повече да създава музика, но импресариото бил непреклонен - трябвало да се издължи въпреки всичко случило му се, да сяда и да пише. Постарал се да убеди младия си приятел в необходимостта от "незаменимото лекарство" - творчеството. Предложил му и няколко сюжета за оперно либрето.

Постепенно Верди се съвзел, наместил тежкия кръст върху крехките си рамене и поел напред. Прочел либретото на Темистокъл Солера, което упорито напуснали Бусето и отседнали в Милано. Но и в Милано не им провървяло: разболял се Ичилио и в края на октомври 1839 г. починал - и той на годинка и четири месеца. Иди не вярвай в съдбата!

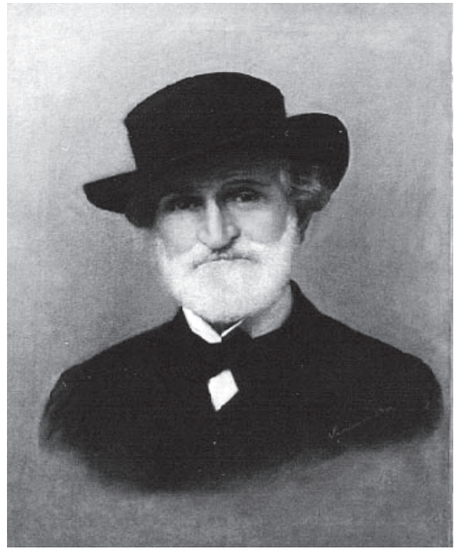
"Отчаянието на младите съпрузи било неизмеримо", пише биографът му Карло Гати, но Маестрото в същото това време репетирал първата своя опера "Оберто" в Ла Скала и трябвало с воля да приглушава болката от поредната голяма своя загуба. Премиерата преминала успешно и в поредицата от нещастия припълзяло и нещо радостно. В същото време импресариото Бартоломео Мерели изглеждал доволен от приходите и предложил на бедния младеж договор за написването и поставянето на още три опери. Неочаквано? Поскоро извоювано.

Хонорарът от "Оберто" се стопил в ежедневните житейски нужди и на Джузепе Верди се наложило да търси пари за наема. Да иска отново от тъста си му се струвало неприлично и един ден измъчената Маргерита тият Мерели му тикнал в ръцете почти насила, и в съзнанието му зазвучала нежна музика. Начинал да създава шедьовъра "Набуко". (Пуснете запис на хоровата партия, за да почувствате какво може да съдържа мъката!)

Премиерата, състояла се на 9 март 1842 г. в Ла Скала, възпламенила и публика, и критика - одобрението граничело с възхищение. Маестрото следял блестящото изпълнение на певицата Джузепина Стрепони в ролята на Абигайл, но си представял как неговата голяма любов - непрежалимата Маргерита, слуша от небесния двор музиката на своя Верди и ангелските й криле нежно потрепват от вълнение. Бил сигурен, че покойната му съпруга би се гордяла с успеха и сълзи омекотили погледа му. А публиката решила, че Маестрото плаче от радост. В онзи момент той се почувствал излекуван от болестта на тежките загуби.

Не съвсем. Още дълго сънищата му ще посещават любимите му същества, отнети така рано от смъртта. При всяка среща с Антонио Бареци Джузепе ще вижда в очите му чистия поглед на Маргерита, но и ще го смущава студенината, промъкнала се ненадейно и сякаш необратимо в отношенията им. Да, Антонио вече знаел (от мълвата, разбира се) за породилата се интимност между зет му и певицата Джузепина Стрепони и изпитвал затруднение да я приеме безпристрастно. Антонио искрено се радвал на поредицата успешни музикални прояви на своя зет, но му било трудно да приеме, че сега друга жъне посаденото от неговата Маргерита в онези тежки за младото семейство дни.

Наложило се Верди да се обясни писмено с тъста си, да изрази неподправено своята трайна привързаност към Бареци и Бусето, за да възвърне свежестта на една силна обич. Допринесла и Джузепина Стрепони, която още на първата среща с благодетеля на Верди го приела толкова сърдечно, че успяла да спечели уважението му. Подир този ден се подновили и взаимните посещения с топли и откровени разговори, от които татко Бареци се убедил, че може да чувства приятелката на своя зет като необходима част от неговото бъдеще. И не сбъркал - Маестрото скоро узаконил връзката си със Стрепони и така си осигурил високо интелигентна и отзивчива помощница, надарена с верен музикален усет, а и предана другарка в живота. До края на дните си Антонио Бареци знаел, че неговият зет подир силните страдания от ранната кончина на първата му съпруга и децата им най-сетне е ощастливен от съдбата. Още едно доказателство, че истинската любов винаги е градивна.



Верди в старостта

защо авторът й приживе е видял само едно представление на пиесата си, свалена от сцена още през далечната 1832 г. - най-вече защото в постъпките на главното действащо лице Юго визирал произвола на развратния крал Франсоа Първи. Верди харесал сюжета и поръчал на поета Франческо Пиаве да напише либрето, а той се заел с нотите и с вдъхновение за няколко седмици преполовил работата, когато пристигнало съобщение... за забрана. Австрийската цензура видяла в текста на либретото пошлост, безбожие и главното - обида за кралските особи.

Генералният директор на Обществения ред Карло Мартело обаче уважавал твърде много Маестрото и предложил да уреди проблема, ако либретистът и композиторът се съгласят на няколко задължителни промени: името, санът и званието на главното действащо лице да бъде такова, че да не напомня за никоя кралска, царска и т.н. особа, да се премахне сцената на проклятието, образът на развратника да не се приписва на каквато и да е високопоставена личност - било историческа, било съвременна, да бъде подменен грозният и уродлив шут Трибуле с привлекателен персонаж...

Болният Верди се хванал за главата, удивен от простодушието Мартелово - нали ако спази всичките му препоръки, ще унищожи драмата в текста. Така ще я осакати, че никоя музика не би могла да я спаси. Най-сетне, след дълги преговори, успял да получи съгласието му!

Верди можел да си отдъхне. Какво да бъде заглавието на операта обаче? "Кралят се забавлява" - в никакъв случай. "Проклятието" пък засягало боголюбивите. "Вандомският херцог" можело да се изтълкува като подигравка с всеки могъщ господар. Не е ли по-удачно да "почетат с вниманието си" придворния шут? Трибуле, Трибулето. А защо не Риголето, та да напомня за френската дума rigolo - смешник.

И когато разрешението на цензорите станало факт, Верди се заел да довърши композицията. Операта била поставена в "Ла Фениче" талантливо и нощувала огромен успех. И публиката, и критиката, а и цензорите, смятали, че "Риголето" обогатява италианския музикален театър с образец, какъвто не бил виждан дотогава.

СТАРОСТТА ОТНЕМА РАДОСТИТЕ

на човека, но и желанието му да твори. Верди бил на 65 години, когато усетил, че има всичко, към което се е стремил: умна съпруга, няколко имения с хиляди акра земя (мечтата на селянина в онези времена!), двадесетина успешни опери, поставени както той е желал; ползвал се с уважението на най-популярните личности в Европа, включително и коронован особи, имал изобилие от почитатели не само в Италия, имал приятели, някои от които верни, радвал се на прилично за възрастта си здраве. Какво повече! Е, вътрели се в главата му две-три неосъществени творчески идеи - нещо обичайно за артиста, но подир триумфа на "Дон Карлос" и "Аида" какво повече да иска!

Добре, но докато човек е жив, винаги има какво да желае. Особено, когато го притиска упорити хора като Ариго Бойто. Написал либрето по драмата на Шекспир "Отело", той разбрал, че няма сили да композира музиката и предложил това да свърши Маестрото. Само Верди можел да се домогне до гения на Шекспир, смятал той.

Верди склонил да прочете либретото му. Имал няколко дребни забележки, но похвалил труда на своя колега. Одобрил текста, обаче отхвърлил предложението. Никаква музика - предстояла му толкова селска работа! Нали се бил заел да строи старчески дом за музиканти и болница за своите земляци. Идвал гроздобер и Верди подготвял едно-друго за "тази сладка работа". Да, де, но в съзнанието му заседнала една уж нищо и никаква музикална фраза, породена от образа на проклетия Яго - звучала му като камбанка, подканяща го за творчество.

"Яго" - така бил озаглавил текста си Бойто, удрял от време на време камбанката, ала Маестрото го прогонвал. Така месеци наред, така цели две години. Бойто не го оставял на мира обаче: Маестро, това ще бъде нещо изключително, припявал при всяка тяхна среща либретистът. И Маестрото склонил. Започнал да пише музиката по отделните сцени, но не бързал - пишел бавно и с прекъсвания, по време на които строял дома и болницата, събирал реколти, срещал се с още живите си приятели, защото повечето от тях си отивали един подир друг.

Винаги акуратната Пепина Стрепони го подкрепяла в изпълнението на неговите желания, а когато чувствала, че е излишна, незабелязано се скривала. Ала каквото и да правела, не забравяла да постави листа с написаното по "Яго" на работната маса. Подсещала Маестрото. И той се връщал при Шекспир, за да изтръгне от себе си още музика. Писал тази нова опера на гълтки, както никога дотогава, писал я цели шест години. Писал и тероризирал своя приятел либретиста: трябвало Ариго да нанася още много пъти текстови поправки, та драмата да зазвучи като мелодия, изляла на един дъх.

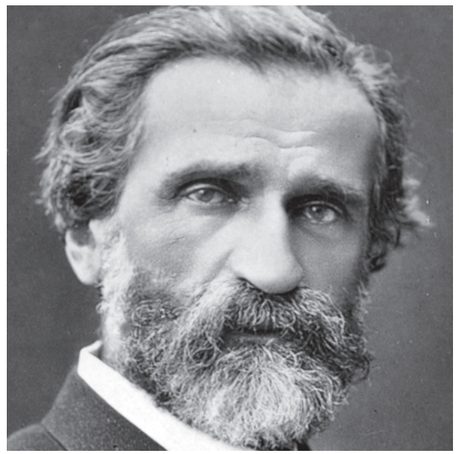
И през есента на 1886 г. либретото "Яго" се превърнало в операта "Отело", чиято премиера се състояла на 5 февруари 1887 г. в Миланската Ла Скала и пожънала заслужения успех. Тогава 74-годишният Верди се убедил, че е успял да отложи старостта. Така трябва да е било, щом по-късно, вече осемдесетгодишен, сътворил комичната опера "Фалстаф", ознаменувала небивал триумф.

Още звучат като ехо думите на Джузепина Стрепони, изречени с трепет след премиерата:

- Бива си го още моят Верди!

Да, тя го е боготворяла до последния си час, а когато разбрала, че напуска живота, оставила го в ръцете на по-младата от нея обожателка на Маестрото - Тереза Щолц, жената, която го е обичала не по-малко от нея.

"Великият старец" можел да е доволен от постигнатото: извървял е дълъг и полезен житейски и творчески път през тези близо 88 години, преминал е почти целия свой век и влязъл в нови. Издъхва на 27 януари 1901 г., приживе признат, обичан, обожаван дори. Какво рядко щастие за творец!



Маестрото на 60 години



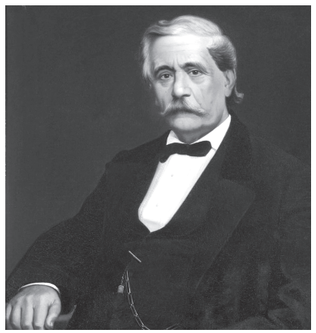
Първата съпруга - Маргерита Бареци



Певицата Джузепина Стрепони, втората му съпруга



Тереза Щолц, негова поклонничка



Антонио Бареци - благородният тъст

КАК ПИЕСАТА НА ЮГО "КРАЛЯТ СЕ ЗАБАВЛЯВА" СЕ ПРЕВЪРЩА В ОПЕРАТА "РИГОЛЕТО"

на Верди.

През пролетта на 1851 г. Верди сключил договор с ръководителя на венецианския театър "Ла Фениче" Марцари да постави своя нова опера по нашумялата пиеса на Виктор Юго "Кралят се забавлява". Верди знаел

35 6 37 8 9

ДУМА Неделник
СЪБОТА 28 СЕПТЕМВРИ 2013

Пациентите ще могат да доплащат за по-скъпи медицински изделия



След скандала с несертифицираните френски гръдни импланти Европа преразглежда правилата за безопасност

Проф. д-р Тиери Шеерлинк е хирург ортопед в Университетската болница в Брюксел. Всяка година оперира стотици пациенти, на които поставя импланти. Усложненията не са рядкост, но ги има, и по думите му в повечето случаи вината е именно в имплантите - счупване или непредвидено износване на имплант, замърсяване, което се натрупва в зоните на контакт, вследствие на което имплантите създават дълготрайни проблеми. Британско проучване сочи, че стотици - хиляди пациенти по света може да са изложени на токсични вещества след операция с опасна изкуствена става. За да се предпазят пациентите, Европарламентът иска ревизия на регламента. Целта е да се засилят проверките и да не се продават фалшиви импланти.

Медицинските изделия - от обикновени превръзочни материали до сложни животоподдържащи средства, имат изключителна роля за повишаване на качеството на живот на пациентите и за ефикасността на съвременното здравеопазване. Те играят изключително важна роля за диагностиката, превенцията, проследяването и лечението на заболявания, както и за подобряването на качеството на живот на хората с увреждания.

Друга група са диагностичните медицински изделия - включват различни уреди за извършване на тестове извън човешкото тяло - на кръвната захар, за бременност или за ХИВ/СПИН. Те могат да се ползват за лабораторни тестове или да се продават свободно.

Световният пазар на медицински изделия се оценява на около 260-270 млрд. евро годишно, като през последните години пазарът нараства с много висок темп - 10-15% на година. Тази индустрия е динамична и иновативна, много голям брой малки и средни предприятия произвеждат все по-леки, по-здрави, но и по-биотолерантни продукти, които разрешават все повече здравословни проблеми.

По данни на Еврокомисията в момента в ЕС има над 500 000 различни медицински изделия, разделени в 16 категории.

В България

За догодина НЗОК е предвидила 100 млн. лв., с които да плаща стави, стентове, очни лещи и други медицински изделия. Сумата е определена след анализ на потреблението през последните две години. Проект за нова методика за изписването им в лечебни заведения предвижда пациентите да доплащат за тези изделия. Припомняме, че предишното ръководство на НЗОК се опита да наложи методика, която предвиждаше пациентът да получава безплатно само най-евтиното изделие в дадена група (съвкупност от изделия с еднаква или подобна употреба, което позволява класифицирането им в обща група изделия, без да се отчитат специфичните им характеристики), без да има право да плати разликата, ако предпочита по-скъпо. Той трябваше да плати цялата стойност на избраното от него изделие, без касата да поеме част от нея.



Проф. д-р Тиери Шеерлинк

Комисията за защита на конкуренцията препоръча методиката да бъде отменена, а пациентски организации остро атакуваха документа, тъй като накърняваше правата на пациентите. Това принуди Надзорния съвет на НЗОК да спре изпълнението на методиката в края на юли т.г.

Проектът за нова методика предвижда лечебните заведения да купуват изделията след провеждане на търгове за обществена поръчка. Принципът на доплащане е залегнал изцяло в проекта при болничните медицински изделия, а при извънболничните - с известни модификации за доплащане при стомите и превръзки за булозна епидермолиза.

В предложения проект за нова методика е установено изискване конкретното медицинско изделие да се заплаща от обществен фонд в поне една държава членка на ЕС, независимо дали е произведено в България или не, т.е. премахнато е дискриминационното условие за произведените извън България изделия. Премахнато е изискването за наличие на клинични проучвания на медицинските изделия.

Нови правила в ЕС може да влязат в сила през 2014 г.



Комисията по обществено здраве към Европарламента одобри на 25 септември т.г. нови правила за безопасността на медицински изделия. Те са своеобразен отговор на скандалите с несертифицирани импланти във Франция и други страни в Европа. Целта на новите правила е да се засилят изискванията при сертифицирането на импланти. Депутатите също така призоваха с гласуване по друго законодателно предложение за предоставянето на повече информация на пациентите относно същността и последствията от генетичните тестове. Двата текста ще бъдат гласувани в пленарна зала в края на октомври.

Приетите в парламентарната комисия текстове засилват контрола на националните власти върху органите, сертифициращи спазването на европейските изисквания за медицинските изделия. Докладчикът на ЕП по темата г-жа Дагмар Рот-Беренд (С&Д, Германия) е убедена, че това ще доведе до подобряване на безопасността за пациентите в Европа. Тя е категорична, че работещите в агенциите по разрешителните за пазара трябва да са добре обучени и да имат повече правомощия. "В последно време твърде много опасни медицински изделия като изкуствени тазобедрени стави бяха поставени в телата на хиляди пациенти в Европа. Имаше нужда да променим системата драстично", заяви г-жа Рот-Беренд.

Но според британската евродепутатка Марина Янакудакис от групата на Европейските консерватори и реформисти, новите правила биха довели до повече бюрокрация, а заради прекалената бюрокрация много от производителите ще спрат нововъведенията и ще се отдръпнат от пазара, което е лошо за пациентите. А както стана ясно, повечето производители на медицински изделия са малки и средни предприятия.

В болниците приветстват засиления контрол

но не и за сметка на научните изследвания. "Ако регламентът е прекалено строг, изисква твърде много данни за материалите, от изследвания, от лабораторни тестове, отнемащи 5 до 10 години, което може да спре нововъведенията", коментира проф. Шеерлинк.

ДНК тестове - пациентите трябва да са информирани

С отделно гласуване относно диагностичните медицински изделия комисията по обществено здраве прие по-строги изисквания за информираното съгласие и консултациите в областта на генетичните изследвания.

"Генетичните тестове трябва да бъдат провеждани само след предоставянето на информация на пациентите и получаването на съгласие от тях, тъй като те могат да имат сериозни последствия за здравната застраховка на пациента, за неговото наемане или оставане на работа и за психологическите рискове. Трябва човек да помисли какво би могла да означава тази информация", заяви докладчикът Петер Лизе (ЕНП, Германия) след гласуването.

Тръгни по пътя на здравото сърце

По традиция последната неделя на септември Световната кардиологична асоциация чества Световния ден на сърцето. Негова цел е да информира хората по света за опасността от сърдечни болести, високата смъртност, до която водят ,и начините за превенция. В България Световният ден на сърцето официално се организира от Дружеството на кардиолозите (ДКБ).

Тази година той ще бъде отбелязан с инициативата "Тръгни по пътя на здравото сърце". Тези, които ще се включат в кампанията, трябва да изминат специален маршрут на "Здравото сърце", който включва: Градската градина - ул. Княз Александър I - ул. Московска - ул. Георги С. Раковски - ул. Граф Игнатиев - ул. Алабин - бул. Витоша - пл. Св. Неделя - бул. Цар Освободител - ул. Леге - ул. Съборна.

По този маршрут ще бъдат разположени 4 пункта, от които хората ще събират печати, за да докажат, че са изминали пътя - за всички, преминали ги, от ДКБ са приготвили подаръци за каузата, както и грамота "Посланик на здравото сърце".

Началният пункт на маршрута е Градската градина, София (на гърба на бившия Мавзолей). Началото е в 10 ч. на 29 септември.



Училище за родители

От 2 октомври до 18 декември всяка сряда от 15,30 ч. специалисти ще учат бъдещите майки в МБАЛ "София-мед" как да се подготвят за бременността и появата на новороденото. Първата тема от "Училището за родители" ще бъде посветена на правата на бременната жена - като отпуск по майчинство и раждане.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Ромските проблеми не могат да се обвържат с Шенген

Сирийската криза поставя за сетен път въпроса способен ли е ЕС да се справя с подобни ситуации



Илияна ЙОТОВА,
евродепутат от Групата на социалистите и демократите в ЕП



Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Два пъти са се увеличили в сравнение с миналата година нелегалните имигранти или тези, които нелегално са преминали българската граница. Наблюдава се рязко увеличаване на сирийските бежанци у нас, което очевидно е свързано със ситуацията в Сирия

Бежанските потоци, френската позиция за участието ни в Шенген и ромският въпрос - кое свързва тези три, на пръв поглед твърде различни сюжети? Отговорът е как България ще изиграе картите в своя полза като защити националния интерес.

За разлика от събитията след Арабската пролет от 2011 г., Европа сякаш все още не отдава значително внимание на бежанските проблеми, свързани със ситуацията в Сирия. Репортажите от бежанските лагери заемат все по-голямо време в новинарските емисии на българските и гръцките медии, но не са централна тема в "Евронюз" или многобройните коментарни рубрики на френските или английските медии.

Акцентът е основно върху

война или не в арабската държава

и тук-там по нещо за задаващата се нова хуманитарна катастрофа с хилядите сирийски граждани, принудени да напуснат страната си. Сирийската криза поставя за сетен път въпроса способен ли е ЕС да се справя с подобни ситуации и дали уроците от 2011 година са дали резултат. (Припомням, че в резултат на размириците в арабския свят през зимата и пролетта на 2011 година хиляди бежанци се насочиха към Стария континент.) Събитията от преди две години поставиха на изпитание за първи път от създаването на Шенгенския договор принципите на взаимно доверие и солидарност. Стигна се до много сериозно обтягане на отношенията между Франция и Италия, когато хиляди тунизийци и либийци буквално окупираха италианския остров Лампедуза, а италианските власти бързо им отвориха пътя към Франция, издавайки разрешителни за пътуване.

Засилиха се гласовете за връщане на вътрешните граници между държавите членки, ЕК поиска по-големи правомощия в Шенгенското споразумение, някои правителства, като например френското и английското, заговориха за санкции към онези страни, които не се справят с охраната на външните граници на общността.

В крайна сметка се стигна до решение за изграждане на система за ранно предупреждение за задаващи се бежански кризи, за ново законодателство за даване на убежище и промяна в шенгенските правила. На този етап обаче налице са само приетите от Европейския парламент нови текстове, предвиждащи единни разпоредби, процедури и срокове за разрешителните за убежища и основният списък от права на търсещите подслон в страните от ЕС. Тези правила трябва да станат част от националните законодателства на 28-те до края на 2015 година. Ясно е, че това съвсем не е достатъчно. Изправени сме пред

нова вълна от бежанци, само две години след Арабската пролет

Не работи нито системата за ранно предупреждение и ролята на институциите в нея, не са уредени законодателно много въпроси, свързани с пребиваване, репатриране, статут на бежанец и т.н. Всъщност единственият цялостен документ, който урежда тези въпроси, остава Конвенцията на ООН за бежанците от далечната 1951 година, която по-скоро отразява проблемите след Втората световна война, отколкото може да решава на практика нововъзникналите ситуации през XXI век. И тъй като българското общество се раздели на две групи - за и против бежанците - трябва да се припомнят някои клаузи, които страната ни също е подписала. Например, че тези хора имат право да получат в най-кратки срокове разрешителни за пребиваване и след това имат права, както на всички чужди граждани у нас, вкл. на работа, медицинска помощ, образование за децата, жилища и т.н. Очевидно

България няма ресурс да се справи с всичко това

сега, когато на ден идват стотици нови граждани на Сирия.

По силата на Конвенцията и редица международни споразумения нито един бежанец не може да бъде върнат в страната, от която идва, ако има заплаха за своя живот и сигурност. Да не говорим, че не само България, но ЕС като цяло нямат подписани договори с много страни за реадмисия. Според годишния доклад на Европейската служба за подкрепа в областта на убежищата броят на сирийските бежанци се е увеличил с 206% спрямо 2012 година. И в това отношение ръстът в процентно отношение е най-голям в България и Полша (+ 56%) спрямо предходната година. В бежанските лагери в София и край българо-турската граница вече са настанени около 5 хиляди бежанци. Те отдавна са с изчерпан капацитет, условията за живот стават все по-непоносими. Според представителя на Агенцията на ООН за бежанците в България, Роланд Вейл, всички налични помещения са превърнати в спални, а една тоалетна се ползва от 100 човека! Обстановката е нажежена, увеличават се кражбите и престъпленията, с основание зачестяват оплакванията и притесненията на българските граждани.

На заседание на Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешен ред на ЕП изпълнителният директор на службата за убежищата на ЕС Робърт Висер ме увери, че ще подпомогнат страната ни както финансово, така и с експертна помощ. Същото уверение получих и от

дирекцията на комисар Сесилия Малстрьом

отговаряща за вътрешните работи. Българското правителство подготвя документ, с който ще се обърне не само към службата, но и към всички отговорни институции в ЕС за нуждите на България за справяне с кризата. В тази връзка в началото на октомври у нас ще пристигнат експерти, които ще определят и параметрите на помощта, включително и финансови средства.

Въпреки трудностите, страната ни продължава да изпълнява стриктно задълженията си като външна граница на ЕС. До този момент няма нито едно оплакване както за незаконни визи и разрешителни, с цел преминаване на бежанците в Шенгенското пространство, така и за незаконен трансфер на нелегални емигранти към страните от ЕС. Нямаме конфликти със съседни държави. Оценката на европейските партньори за участието ни в Шенгенската информационна система за сигурност също е висока. Това е изключително важен елемент, защото опасността от проникване на лица, свързани с престъпления и тероризъм, не е за подценяване.

На този фон повече от нелепо прозвучаха думите на френския министър на вътрешните работи Манюел Валс против влизането на България и Румъния в Шенген. Няма как да не се припомни в такъв случай, че преди две години при предишната бежанска вълна някои държави членки, включително и Франция, се оказаха доста по-неподготвени за Шенген, отколкото новите държави членки на ЕС. Стотици бежанци стояха дни наред в малкото градче Вентимиля на френско-италианската граница в очакване да преминат във Франция, но Париж категорично отказа да ги пусне. Страната беше готова дори на частично връщане на граничния контрол с Италия. Тогава и ЕК се намеси и поиска и старите членки на Шенген периодично да се проверяват доколко и как спазват шенгенските критерии. Поставянето на България и Румъния извън Шенген не решава нито един въпрос за сигурността на другите страни. Много по-ефикасна би била помощта за укрепването на външните граници с Турция или морската граница на Черно море, отколкото политическото заиграване с темата в страни като Германия и Франция. Това са само част от аргументите, които трябва да изложат българските власти при настояването пред литовското председателство на съюза за връщане на темата за шенгенското участие на двете източноевропейски държави.

Колкото и провокативно да звучи, готовността на Европа да се справя с бежанските кризи е много по-сериозен въпрос, отколкото въпроса с ромските емигранти в някои западноевропейски държави. Преекспонирането на този проблем в повечето случаи е свързан с конкретна политическа ситуация в тези страни, особено преди избори. Като страна България изпусна момента да прекърши тази тенденция още през 2010 година. При първата криза с българските роми във Франция българското правителство трябваше да има категорична позиция и да предприеме конкретни мерки срещу обвързването на Шенген с ромския въпрос. Вместо това тогавашната българска дипломация се скри, а Борисов и Цветанов заложиха на задкулисните договорки със Саркози. Резултатите от тази "няма" политика са налице. Днес ромската тема е разменна монета в политическото наддаване вътре в самата Франция. В същото време нито една страна от ЕС не може да се похвали с резултати по изпълнението на ромската стратегия на ЕК, приета преди повече от две години. Оценката е в доклада за изпълнение на националните програми за интеграция. Обвързването на ромските проблеми в Европа с шенгенското членство няма никакво основание. На практика те могат да пътуват и сега безпрепятствено във всички европейски държави както останалите граждани. От следващата година ще могат да работят след отпадането на ограниченията за достъп до трудовите пазари на държавите членки.

Европа е пред избори. Големи са изкушенията много европейски политици да се плъзнат по пътеката на популизма. Тук обаче е голямата роля на останалите, които могат твърдо и принципно да отстояват националните интереси в контекста на общия проект за силна Европа.

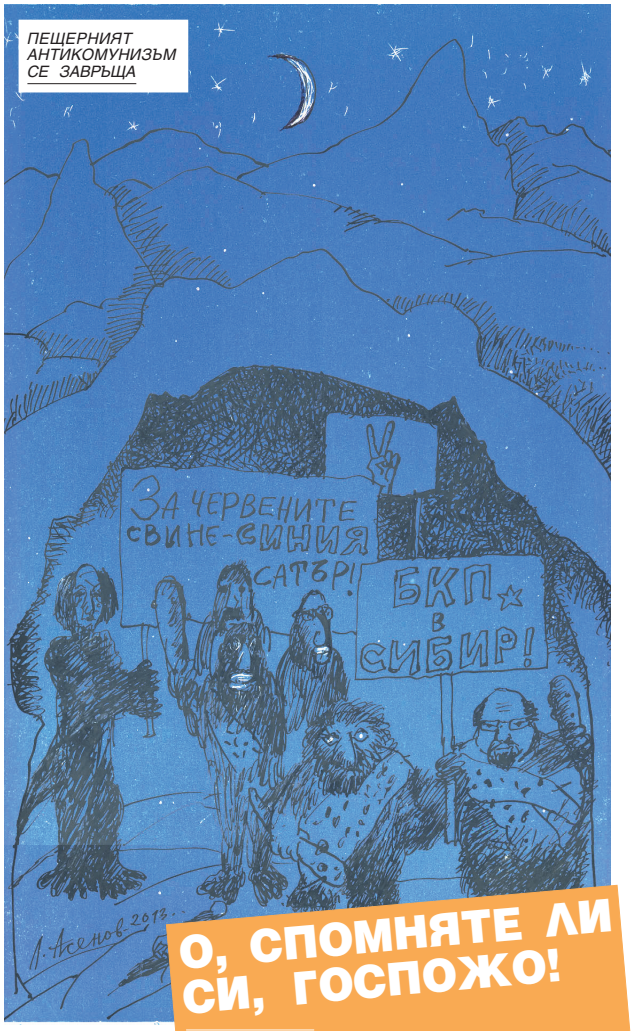
S&D

Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент

Делегация на българските социалисти

Парсон

Людмил АСЕНОВ



О, СПОМНЯТЕ ЛИ СИ, ГОСПОЖО!

Петър ГОНКОВ

Младият сервитьор Гошо дойде при мен и зашепна:

- Господин Петров, клиентът с мустаците май се напи бързо!

- Сигурен ли си?

- Да! Иска трета бира! Да му сервирам ли в този случай?

- Как установи, че е пиян?

- Говори фантасмагории на приятеля си!

- Какви?

- Казва, че му предлагали работа на пет места?!

- И какво? - свих нос.

- Сега за едно място се борят петдесет души! - натърпи Гошо. - Той не е в час! Проверете го и вие!

Взех една бира и отидох на масата.

- Господине, вие каква професия имате? - подпитах внимателно. - Предлагали ви работа на пет места. Сигурно сте специализирали в чужбина?

Мустакатият мъж пусна гърлест смях:

- Да, имаше такова нещо...

- Кога?

- През далечната 1980 г.! Тогава предлагаха на съкратените да избират по на няколко места. Работа да искаш! Не става въпрос за сега.

Върнах се при Гошо и му рекох:

- Човекът е напълно трезвен. Сервирай му! Той говори за време, когато ти още не си бил роден!

Гошо ме гледаше изумен.

САМО АЗ СЪС СЪЩАТА ЖЕНА И СЪЩАТА ЗАПЛАТА!

Пешо КАВАДАРКОВ

Обърка се България!

Миналата седмица се правя на умен. Вървя аз с приятно оформена мома по коридора на службата, хванал съм я под ръка и кой знае по какъв точно повод й се фукам, опитвам се да я омагьосам:

- Бе то още Платон го е казал: "Знам, че нищо не знам"...

Значи правя се аз на умен и красив, почти протестиращ, а край нас дама на средна възраст. Размахва парцал на дръжка, мие коридора. Мие и така, както размахва парцала, само вдига глава:

- Не Платон, а Сократ! Какво се оказва?

Оказва се, че чистачката е чистачка само по щат. Иначе е завършила философия, че дори и нещо си там в института по философия е защитила, но съкратена. И ето, наложило й се е да се преструктурира. Щото философията си е философия, а иначе трябва и да се яде...

Кой знае защо, но не ги обичам богаташите! Обаче, дето казват литературните критици, не съм цялостен в образа си. Тръгнат ли да ме черпят, и веднага започвам да ги понасям. И ето, веселя се с тежък бизнесмен - финансист, предприемач, бе общоизвестен строител на съвременна България. Джипът му, дето го чака навън на паркинга, направо автобус! Съчленен! Вратовръзката му - колкото поне пет мои заплати! И от всеки от джобовете му звъни телефон. А келнерът, дето ни обслужва, направо ще припадне от величието на момента... Какво научавам обаче на следващия ден? Ми то и той преструктуриран! Сега крупен строител на съвременна България, но само допреди двайсетина години - обикновен и най-редови барман в къмпинг "Сините камъни" на трийсет и седмия километър на пътя от Габрово за Горна Оряховица...

И като захванах аз да се вглеждам по-внимателно в демократичното европейско всекидневие, дето ни заля отвсякъде, открих какво? Ми то навред преструктурирани:

Продавачката на билети за градския транспорт на автобусната ни спирка - научен сътрудник по микробиология...

Баровецът, на когото класната на сина ми само дето ръка не му целува по родителските срещи, защото отпуснал пари за някакви ремонти в училището - бивш склададжия в "Плод-зеленчук"...

Плочкаджията, дето облепи банята и клозета на съседите - инженер-конструктор на мотокари...

Генералът, дето мине не мине седмица и хоп - явява се да ни обясни по телевизията как как ще премаже корупцията по границите - ветеринарен техник...

Посланикът ни в..., айде да не казвам къде, бивш учител по френски...

Не, не, много се промени България за тези двайсет и нещо години свобода, и само аз със същата жена и същата заплата останах!



Къде си тръгнал, приятелю?
или
Ще получим ли нещо от Европа?

Неотдавна наблюдавах тази поучителна картинка.

Кучешка сватба.

Глутница.

Начело на глутницата бяга загладена кучка с вирната опашка.

След нея са мъжкарите.

Най-напред препускат десетина едроглави песа с мускулести крака, с широки гърди и с озъбени муцуни.

По петите им са редовите квартални помияри - разноцветни, разнопородни, не толкова мощни като предните, но пъргави.

Следващата фаланга са недорасли палета. Те дори не са много наясно какво е мероприятието и каква е крайната му цел, но участват с типичния за младостта ентусиазъм.

А след тях най-накрая тича... Господи, какво куче тича след тях! Дребно, охлузено, куцо, с откъсната опашка и с отхапано ухо! Хълбоците му проскубани и по тях - колкото козина, толкова - репеи. Не, това не е куче! Това е пародия на куче! Това е подигравка с целия кучешки род!

Но търчи изродът!

Навел глава, изблещил очи, оплезил език, задъхва се, но търчи!

Някои от по-предните се обръщат за секунда, показват му по най-кучешки начин кучешките си зъби, изръмжават!

Той се спира, поглежда разсеяно насам-натам и когато ония хукват пак напред, хуква и той след тях - куц, дребен, немощен, грозен!

А кучката е охранена! Яка! Със загладен косъм! И ония яки, загладени песове никога няма да го допуснат до нея! Те своите гърла ще изпопрегризат от страст и амбиция, какво остава за неговото хилаво гърло!

"Къде си тръгнал, приятелю?! - питам го мислено. - На какво се надяваш, нещастнико?! Виж се на какво приличаш!"

Той, естествено, не чува въпроса ми и продължава. Куцук-куцук - стреми се да догони глутницата. Явно много му се иска, много му се иска и хич не осъзнава, че няма да го огрее.

В следващия момент се сепвам! Ами не сме ли и ние същите? Търчим с изплезен език и с бляскав поглед толкова години вече след тая пуста Европа и хич не осъзнаваме, че нищо съществено няма да получим от нея...

ЕХО ОТ познати ПЕСНИ

Лозан ТАКЕВ

1.

Промените отидоха на вятъра
с реформите на левите и десните...
Не всичко е пари, приятелю,
виж само пример с българската пенсия!

2.

И с оставка не знам друго нещо да стане.
Четвърт век-вот голям за поредна промяна...
А дали е така, кой ще ми каже?
От протест на протест само свиркам си даже...

3.

Все политиката в барчето бистрим...
Другите влизаха в някаква власт...
Ти закъсняваше винаги, Истино,
и винаги идваш, идваш след нас...

Георги ВЕДРОДЕНСКИ - МОРТУС



Виц Вариете

- Мадам, не ви ли притеснява, че вашата дъщеря е сама в Париж, а там има толкова изкушения?
- Вече не. Писа ми, че е под надзора на полицията.

☺

Знаете ли, че:
Опитният електротехник никога не хваща жена едновременно за двете гърди.

☺

- Скъпи, утре заминавам за седмица на гости при мама. Нещо да направя за теб?
- Нищо, това ми е предостатъчно.

☺

- Пешо, защо си толкова нервен?
- Развеждам се... Не знам как да кажа за това на баща ми...
- Защо?
- Още не съм му казал, че съм се оженил...

☺

Седи си един на една пейка с много тъжна физиономия. Идва при него един и му казва:
- Защо си толкова тъжен? Какво е станало?
- Седни, ще ти разкажа.
Мъжът сяда.
- Проблемът е, че пейката е прясно боядисана.

☺

- Здравей, Ванка!
- Хм... аз съм Даниела!
- Така ли?! А в телефона на мъжа ми ти си Ванката!

☺

В чудния свят на фармацевтиката:
"Докторе, кога най-после ще ме изпишете? - попита евтиното лекарство.

☺

Знаете ли,че:
Когато султанът се връща неочаквано от командировка, гардеробите в харема направо се пръскат от мъже.

Жена споделя с приятелка:
- В леглото съм била само с мъжа ми... с другите съм била в парка, в работата, в кола...

☺

Яновидец се оплаква на доктора
- Докторе, спрях да виждам бъдещето.
- Тъй ли?... И откога това?
- От следващата седмица.

☺

При психиатъра.
- Докторе, треперят ми ръцете.
- Пиете ли?
- Пиех.
- Пушите ли?
- Пушех.
- Отдавна ли ги отказахте?
- Не, току-що реших.
- Виждате ли, организмът ви е изплашен...

☺

Знаете ли, че:
Във всяка болница има два вида пациенти: едните са сериозно болни, а другите се оплакват от храната.

☺

В чудния свят на наркотиците:
На аерогарата в столицата на Колумбия е задържан пътник, който се е опитвал да излети със собствени сили.

☺

- Ти се омъжи заради любов или заради пари?
- Заради бременност.

☺

Драма:
Чужда поп музика не слушам, защото не разбирам за какво пеят, а българска поп музика не слушам, защото разбирам...

☺

В зъболекарския кабинет:
- Кажи а-а-а, детенце.
- Главно или малко?

☺

Между студенти:
- Най-накрая си уговорих среща с умна и красива дама!
- Поздравления! И кога ще се видите?
- С умната във вторник, а с красивата в сряда.

☺

В магазина:
- Три чифта черни чорапогащника, моля!
- Господине, а кой размер?
- Няма значение, ние в банката ще ходим...

☺

- Моята жена прекрасно готви и главата никога не я боли, и футбол гледа с мен, и на риба идва...
- На вас педерстите нищо не ви е като при хората!

☺

- Скъпи, наистина ли съм ти пратена от Господ?
- Да, мила... само за какви грехове не знам...

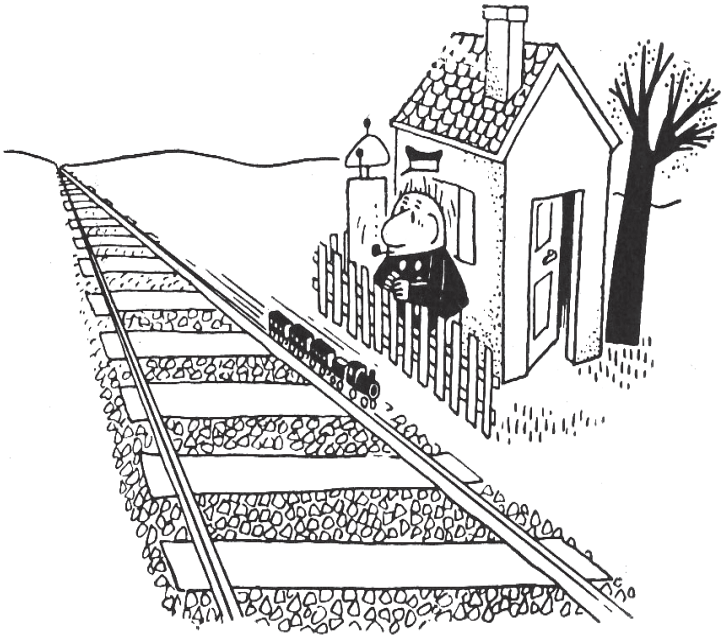
☺

Разпит:
- А сега разкажете подробно къде купихте толкова качествена диплома за висше образование?
- Вече десет пъти ви казвам, че я намерих на улицата!
- Продължавате да твърдите, че на улицата се е търкаляла диплома с вашето име?
- Именно!
- И как ще обясните това странно съвпадение?
- Това не е съвпадение, лична карта, на това име, купих после...

☺

Еврокласици

Ханс Юрген ПРЕС - ГЕРМАНИЯ



- Докторе, много ме мъчи съвестта. Не мога даже да спя! Може ли нещо да се направи?
- Може. Сега ще ви напиша направление за прокурор, който ще ви изслуша и в случай на нужда ще ви изпрати на безплатен санаториум...

☺

В чудния свят на пенсионерите:
Вчера в зоопарка пенсинерката Бончева изпуснала портфейла си с пенсията в клетката на амурските тигри, удушила един с голи ръце, но портфейла си взела. Остават ни само осем амурски тигри!

☺

Куцащ, бедно облечен мъж влиза в брачна агенция и заеквайки казва:
- Искам да се оженя за красива, богата и вярна жена!
- Трябва да знаете, че ако такава жена се омъжи за вас, ще е пълна идиотка!
- Добре, нека да е идиотка!

☺

Модерни времена:
Уникални са чудесата на гражданската авиация - закуска в София, обяд в Лондон, вечеря в Ню Йорк, багажа ти в Буенос Айрес...

☺

В чудния свят на семейните:
По време на пазар в месарския магазин една жена, натоварена с пазарски чанти, спряла пред свинските глави, погледнала и си помислила: "По дяволите, забравих да купя цигари на съпруга!"

☺

Изповед:
Дълго време бях на дъното, отчаян и загубен... докато не посегнах към иглата! Сега си седя на дивана и плета чорапи и всичко ми е супер.

☺

Жена кара колата си в сервиз. Механикът:
- Какъв е проблемът?
- Придръпва... гасне... Седем сервиза обиколих - навсякъде ми отказват!
- Не се притеснявайте - ще оправиме нещата!
Механикът вдига капака - а там бележка: "Жена ми не може да кара. Няма да плащам."

☺

2050 година.
Семейството на Иванчо купило робот-възпитател с вграден детектор на лъжата. Прибира се Иванчо от училище.
- Къде беше? - пита бащата.
- Останах в училище да си напиша домашните.
Роботът му удря един зад врата.
- Аха! - доволен казва бащата. - А сега кажи истината!
- Ми...ходихме у Петьо да гледаме порно...
- Виждаш ли - казва бащата и му удря още един зад врата. - На родителите винаги трябва да се казва истината! Аз, например, никога не съм лъгал моите родители!
Роботът отива при бащата и му удря два такива юмрука в корема, че бащата едва се крепи на краката си. Майката се показва, заливайки се от смях, и отбелязва:
- Бъди по-мил с Иванчо, в края на краищата това е твоят син!
Роботът мълчаливо и нанася един в челюстта...
Така е - новите технологии са ужасно нещо!

☺

В чудния свят на праворазбирането:
За проституиране съдът я осъди на общественополезен труд. Обществото остана много доволно от наказанието...

☺

- Неудобство!? Какво въобще знаеш ти за неудобството? Веднъж нарекох една мацка в леглото Иван... Ето това беше неудобство...

☺

И ний сме дали нещо на света:
В турския хотел, където почивах олинклузив, ме наричаха Александър Невски, защото всеки ден побеждавах шведската маса.

☺

Диалектология:
Петима от провинцията сядат на маса в София и отправят поръчка на сервитьорката:
- Пиет капучина!
Тя:
- Моите съболезнования.

☺

Разговор между ромка и нейния баща:
- Тате, тате, ще ме вземеш ли от детската градина?
- Да те вземе мъжът ти, аз съм на училище!

☺

Канят един на купон на луната. Отива той, връща се и приятелите почват да го разпитват:
- Е, разправяй. Как беше?
- Е как да е било, горе-долу. Купон като купон.
- Защо горе-долу, пиенето ли свърши?
- Не, бе, пиене имаше да се удавим.
- А какво? Музиката ли беше кофти?
- И музиката си беше супер, само яки групи.
- Тогава сигурно жени е нямало?
- Имаше бе, само манекенки и фотомодели.
- Е добре де, какво тогава не ти хареса?
- Ами как да ви кажа, нямаше атмосфера...

☺

В чудния свят на любителите-шофьори:
"Колко е малък светът!" - мислеше си лекарят, предписвайки на катаджията, който седмица преди това го бе глобил за неправилно изпреварване, по шест клизми дневно...

☺

Какво става, когато пуснеш една чалга песен наобратно?
Гърдите на певицата спадат и тя се прибира с рейса на село.

- Тази сутрин, като се събудих, намерих Анджелина Джоли в леглото до себе си.
- И какво направи?
- Станах и отидох за тиксо, за да си я залепя отново на стената.

☺

Един човек решил да си вземе домашен любимец. Отишъл в един зоомагазин. Оглеждал животните той, гледа на едно място клетка, в клетката маймуна, цената - $10 000.
- Каква е тази маймуна, защо е толкова скъпа? - попитал той.
- Ами тя перфектно работи с Windows и целия офис пакет.
По нататък пак гледа - клетка, в клетката маймуна, цената - $20 000.
- Каква е тази маймуна, тя пък защо е толкова скъпа? - попитал той.
- Ами тя познава перфектно Windows и целия офис пакет, но освен това владее и AutoCAD, а и програмира на три езика...
По нататък пак гледа - клетка, в клетката маймуна, цената - $50 000.
- Каква е тази маймуна, тя пък какво знае? - попитал той.
- Ами тя нищо не знае, ама другите две разправят, че била системен администратор.

☺

Друго е в Европата:
Немец се прибира у дома и хваща жена си с любовник. Голият любовник скача от леглото и влиза в банята, там взима една кърпа и се поприкрива с нея. Вбесеният мъж тича след него и крещи:
- Не! Не!
Жена му си мисли: "Това е. Сега ще го убие" и отива да види какво става. А немецът извикал:
- Не! Не тази! Тази е за лице!

☺

Пешо и Гошо спират в Германия на бензиностанция и казват:
- Пълни догоре... с вода!
Слагат едно хапче в резервоара, палят и тръгват. На другия ден пак същото. Работещите на бензиностанцията са изумени и съобщават новината където трябва. Още на следващия ден към двамата се приближил господин със скъп костюм и се представя:
- Здравейте, аз съм изпълнителен директор в Ауди, упълномощен съм да ви предложа едим милион за хапчетата!
Пешо:
- Три милиона и са ваши!
Плаща господина и щастлив си заминава с кутийката с хапчета.
Гошо:
- А бе Пешо, как ще караме сега?
- Ами на газ, както досега...

Виц Вариете

ПЕГАС

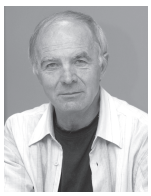
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 28 СЕПТЕМВРИ 2013, БРОЙ 225

От редактора

Черга за... култура



Борис ДАНКОВ

Най-сетне един културен министър да заплаче, да почука на вратата и да поиска повече пари за своето ведомство. Направи го министър Петър Стоянович, който оня ден на своята пресконференция в заяви, че ще поиска средствата за културното министерство през 2014 година да бъдат драстично увеличени. Нещо повече, министърът направи и разчет как ще бъдат разпределени 20-те милиона лева, които ще получи министерството. 10 милиона от тях ще бъдат дадени за сценични изкуства, 4.5 милиона за кино, 2.5 за културното ни наследство, а 1.5 за творчески проекти. "Искам да се отсее най-важното за финансиране в национален план, вместо всеки да дърпа черга към себе си и да се решава на парче" - заяви Петър Стоянович, като обеща, че по-късно през есента ще бъде предложена за публично обсъждане Национална стратегия за културата.

Може би той трябваше да започне именно оттук, вместо да разпределя "на зелено" парите, които ведомството му може да получи (или да не получи). Дай Боже да ги получи!

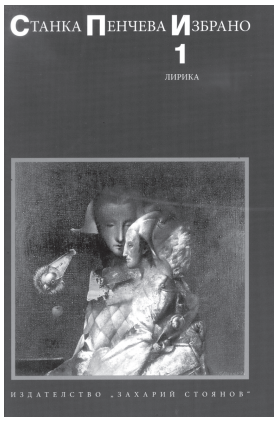
А сега две думи за "културната стратегия". Вече години наред всеки нов културен министър определяше приоритетите на ведомството според своята творческа "ангажираност". Така веднъж в бюджета на министерството натежаваха сценичните изкуства, друг път киното, трети път музиката, а по времето на Вежди Рашидов - откриването на нови галерии, на обновени хамами и джамии.

Не че в това "дърпане на черга към себе си" не е имало и полезни `ходове за българската култура. Имало е, но въпросът не е толкова в "чергата", колкото в реалните нужди и интереси на българската култура. Какво е направено (и какво се прави) например за "износ" на българска култура и изкуство, литература, в чужбина? Достатъчни ли са случайните, юбилейни прояви и лични изяви на наши творци зад граница? Не е ли безнадеждно остаряла мрежата на културните ни центрове там? Все въпроси, които дълги години остават без отговор. И що за културна политика имаме ние, след като бюджетът ни за полицейски подслушвания е по-висок, отколкото бюджетът за култура? Браво, г-н министре! Чукайте! Само гледайте да не правите това на някоя отворена врата.

ПРЕМИЕРА

Три тома на Станка Пенчева издаде „Захарий Стоянов"

Издателство "Захарий Стоянов" пусна на книжния печат три тома на Станка Пенчева - една от най-популярните и най-обичаните български поетеси - заради нейната нежна, фина, лъчезарна, мъдра и благодатна поезия. Първият том "Лирика" представя поетичното й творчество от годините 1964-2012 г. Във втория "Лирика. Малки прози" поетесата е събрала стихове от известните й стихосбирки "Къща от думи" (1995), "Старомодни стихове" (2000), "Отвън-отвътре" (2002), "Преддверие" (2005), "Перо от дух" (2011) и "Последни стихотворения"(2012). Третият том съдържа уловими и неуловими сенки от спомените на поетесата: "Баща ми", "Из моя селски бележник", "Майка ми" и прозаичните фрагменти "Стружки". Трите книги носят белезите на връщане към



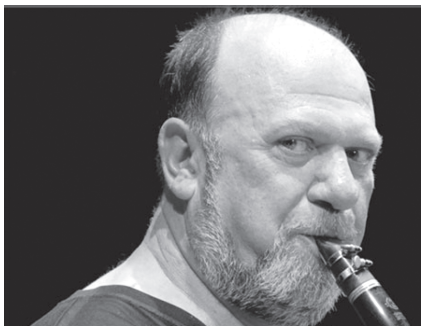
миналото, на ретроспектива и осмисляне на сътвореното.

Родената в Сливен през 1929 г. бъдеща поетеса Станка Пенчева влиза в поезията още като дете. Първите й публикации са в детския вестник "Изгрев" през 1941 г. Дебютната й стихосбирка "Пълнолетие" излиза през 1952 г. Оттогава известната поетеса обогати българската литература с още 36 книги - със стихове, публицистика, документална проза и повести за деца.



ДНЕС

Ибряма изнася концерт в Античния театър



Довечера от 18.30 часа в Античния театър в Пловдив Иво Папазов - Ибряма ще изнесе концерт заедно със своя оркестър "Тракия" - научи ДУМА от електронната поща. В своя концерт "геният на кларинета" ще изпълни парчета от своите албуми и блестящите си музикални импровизации, с които отдавна си е спечелил известност сред имената на големи световни джазмени като Ектор Зазу, Глен Велез, Сергей Старостин, Джони Грифин и др. Досега той е свирил на световни сцени и фестивали в Париж, Залцбург, Стокхолм, Будапеща, Ню Йорк, Лондон и др.

Със своя оркестър "Тракия" кларинетистът има записани два албума - "Orpheus Ascending" (1989) и "Balkanology" (1991) за Hannibal Records и прави турнета в САЩ, Канада и Великобритания. Самостоятелният му албум "Панаир", издаден от "Кукер Музика" (2004), е номиниран за наградите на Би Би Си за Световна Музика.

Концертът е част от програмата на IV международен фестивал "Дни на музиката в Балабановата къща", които се осъществяват с подкрепата на фондациите "МузикАртисимо" и "Америка за България", община Пловдив и Министерството на културата.

Цена на билетите от 8, 10 и 12 лв. Резервация на адрес: http://www.eventim.bg/bg/bileti/

ИЗТОК-ЗАПАД

Барелеф с Висоцки откриват в Германия



В град Еберсвалде в Германия ще бъде открит барелеф на големия съветски и руски поет Владимир Висоцки - съобщи агенция ИТАР-ТАСС. Тези дни проектът на барелефа, озаглавен "Владимир Висоцки и неговите съвременници", бе представен в Руския културно-информационен център в Берлин.

Владимир Висоцки е живял в сателитния на немската столица град Еберсвалде през 1947 - 1948 г., където е пребивавал със своите родители (баща му е служил там като военен). По тази причина един от площадите на Еберсвалде носи името "Висоцкиплац" - така германците са почели паметта на известния руски бард и артист.

Уникалният бронзов барелеф на поета е създаден по проект на латвийския скулптор Янис Струпулис. Подкрепа за реализацията на барелефа са дали актрисата Марина Влади (съпруга на Вл. Висоцки), руските летци-космонавти Анатолий Соловьов и Георги Гречко, полският космонавт Мирослав Хермашевски, артистът Даниел Олбрихски, режисьорът Кшищоф Зануси, а също така и директорът на музея "Владимир Висоцки" при московския театър "Таганка" - Никита Висоцки.

ПРЕДСТОИ

Станислав Памукчиев показва „Пепелни картини"

"Пепелни картини" е назовал своите най-нови творби известният художник и професор в Националната художествена академия - Станислав Памукчиев. На 9 октомври от 18 часа в галерия "Академия" на НХА ще бъде открита най-новата изложба на художника, която включва непоказвани досега негови произведения и творби от циклите "Пепели" (1993 - 1996) и "Утаено време" (1998). "Пепелни картини" са плод от усилието на художника да постигне пластическа сплав между телесно и духовно, гранично и безгранично и да противостои на крайно комерсиализираните модели в масовата култура, като утвърждава своето виждане за изкуството





като самопознание и себеразкриване.

Това е третата поред юбилейна изложба на родения през 1953 г. художник - след "Гранично без/гранично" в СБХ и "Опуси" в пловдивската галерия "Резонанси". Художникът завършва през 1979 г. специалността "Стенопис" при проф. Димо Заимов. Има зад себе си над 30 самостоятелни изложби в България, Австрия, Германия, Холандия, Румъния, Сърбия, САЩ и др. Носител е на 10 национални и международни награди.

Поезия

Нови стихове от Матей Шопкин

Седемдесет и пета есен

Напук на всеки злонамерен глас
аз нежната си лира ще прегърна
и в някой хубав чудотворен час
при себе си отново ще се върна.

И моят земен път ще продължи
по родните полета и балкани,
ще превъзмогвам преспи и лъжи
и пепел от заблуди и забрани.

Ще ме люлеят цветни ветрове
и от заветни прогласи понесен,
ще пиша пак, ще пиша стихове
в седемдесет и петата си есен.

Но гласове от принебесен хор
с невероятен говор ще ме молят
да не забравям светлия простор
на светлата си Двадесета пролет.

И в този свят и малък, и голям,
зареян из недрата на всемира,
ще вярвам в моя поетичен Храм
и ще обичам нежната си лира.

Сестра на вечността

Приет или отречен,
аз нямам жребий друг,
защото съм обречен
докрай да бъда тук.

Да бъда тук, на тази
божествена земя,
където от омрази
гореща кръв димя.

Да бъда тук, при този
мой български народ,
познал безброй угрози
и слава, и възход.

Да бъда тук, при всяка
неправда и беда,
при тинята на мрака,
при ясната звезда.

Тъгувам, че пустеят
полета и гори,
но вярвам: ще изгреят
безоблачни зори.

И ти, земя рождена,
изконна и света,
ще си благословена
сестра на вечността.

Към Дунавската равнина

В ранни утринни минути,
упоен от луда страст,
да целуна твойте скути
и да звънне оня глас,
който мигом ще пробуди
мойте детски времена...

Ще прелитат пеперуди,
ще полъхва ведрина,
кончета ще веят гриви,
ще звъни игрив поток
и сред слънчевите ниви
аз ще бъда малък Бог.

Олтар

Но аз не се отчаях от онази
словесна кал, натрупана по мен,
не ме сломиха злоби и омрази,
разсипали отрова в моя ден.

И ето ме: забравил за бедите,
прегазил злост, лъжа и клевета,
вървя по своя път към бъдниите
като в красива пролетна мечта.

По дяволите всички тъжни драми
и всичко, от което ми горчи!...
В живота ми се връща песента ми
и в нея светла изповед звучи.

Над мен летят новородени птици,
край мен шумят градини и жита
и в моя дух и в моите зеници
на приливи прижда младостта.

О, не, на мъката не се отдавам -
не мога да предавам своя род.
И свят олтар от думи изковавам
в прослава на безсмъртния живот.

Божий проглас

Загледан в сини върхове.
Найден ВЪЛЧЕВ

И пак се питам: за какво ли,
загледан в сини върхове,
надмогвах болки и неволи,
и писах бодри стихове?

Аз зная: моят срок изтича,
но вярвам в жега или мраз,
че някой в тоя свят обича
и мен, и моя честен глас;

че някой някъде ме чака
да го прегърна с добрина,
за да разсея в него мрака
на всяка подлост и злина.

Така през времето минавам
и божий проглас ме зове
до сетен въздух да оставам
загледан в сини върхове!

Попътни строфи

Какво е чест? Какво е слава?
Какво ни чака занапред?
Духът на нашата държава
се гърчи от безумен гнет.

Навред по родните предели
върлува сган от подлеци.
Къде са светлите ни цели?
Къде са звездните венци?

Проклета сова предвещава
кошмар за българския път.
И рухва нашата държава,
останала без кръв и плът.

Страх

Да, аз наистина изпитвам страх,
особено в следзалезни минути.
Изпитвам страх от дивия размах
на разни овластени лилипути.

Те чакат само да настъпи нощ
и от безумна ярост обладани,
събуждат в себе си жестока мощ
и стават безпощадни великани.

От тях се кърти истеричен смях
и тътне от проклятия Безкрайт.
И аз наистина изпитвам страх,
особено когато ме ласкаят!...

Кратък размисъл

Когато без пощада
животът ме гнети,
угасват всички мои
надежди и мечти.

И аз потъвам в бездни
от мрак и пустота,
и мълком търся изход
в безкрая на света.

Но той - светът брутален,
остава сляп и глух
към болките на моя
многострадален дух.

Какво да сторя, Боже?
Кажи ми, Отче мой?
Аз нямам, вече нямам
дори насън покой.

Но още продължавам
да търся бряг и брод,
през вечната стихия,
наречена Ж и в о т.

Фрагмент

А днес една лъжа жестока
заби в душата ти стрела.
И ти си пътник без посока,
и ти си птица без крила.

Огромна облачна грамада
закри божествения Феб.
И върху теб небето пада
като печален черен креп.

Шепотом

На ЖЕНА МИ

Повярвай ми. И нищо друго.
По мойте пътища до днес
не съм приличал на влечуго,
не съм погазил ум и чест.

Не, нямам сили, за да мога
до теб да бъда всеки миг.
Но между Дявола и Бога
аз пак оставам еднолик.



***МАТЕЙ ШОПКИН** е роден на 29 септември 1938 г. в с. Долна Липница, Великотърновска област. Завършил е строителен техникум във Велико Търново и българска филология в Софийския университет "Св. Климент Охридски". Работил е във в. "Студентска трибуна", Радио София, издателство "Народна младеж", в. "Литературен фронт", Националния литературен музей. Бил е секретар на Съюза на българските писатели по въпросите на поезията, председател на Столичния съвет за култура, главен редактор на сп. "София" и на алманах "Янтра" - Велико Търново.*

Автор е на повече от 45 книги - поезия, публицистика, стихове за деца. Съставител на антологиите "Най-хубавата песен" - стихове за България, "И продължава песента", "Птици пеят" - млади поети, "Младост моя", "За Куба - с любов" и др.

Носител е на различни национални литературни награди. Негови стихове са превеждани на редица чужди езици. Почетен гражданин на Велико Търново, Павликени, Димитровград и Костенец. Член на ТВорческия клуб "Московский Парнас". ЧРД, поете!

Есенен промисъл

В живота ми,
пронизан от прогнози
за облаци, градушки, нищета,
все още ме опива дъх на рози
и още стават хубави неща...

Какви са те?
Това е моя тайна.
И моя свята истина са те.
И виждам как Вселената безкрайна
над мене слънчеви венци плете.

И чувам как
в душата ми се ронят
отломки от строшени ледове.
И грее светлозарен небосклонът,
и пеят цветоносни ветрове.

И нищо, че
животът ме превива
и грубо ме притиска старостта.
Все още дъх на рози ме опива
и още чакам хубави неща.

Попътни строфи II

Ще забравя и този позор,
ще преглътна и тази обида,
и в големия утрешен спор
аз самият ще бъда Темида.

Ще положа на строги везни
всички мои неща премълчани
и над стари и нови злини
ще въздигна очи замечтани.

Възхитен ще прошепна: Амин!
И по белия свят ще премина
като предан и доблестен син
на велика и свята Родина!

Към себе си

В този невъзможен суховей,
в който не един поет погина,
пей от радост и от мъка пей,
и съдбата си недей проклина!

Ще изтлеят мътните мъгли,
всяка дива сприя ще затихне
и над бездни, дебри и скали
слънчево небе ще се усмихне.

Хубав ден за теб ще заблести,
ще забравиш всички лоши думи
и с криле от вярност и мечти
ще поемеш по далечни други.

Ти, един поклонник на Орфей,
син на горда българска Родина,
пей от радост и от мъка пей
и съдбата си недей проклина!

Нещо като нож, нещо като цвете, изобщо като Уилям Сароян

Известно и малко известно за големия американски писател от арменски произход и неговата „слабост“ към България

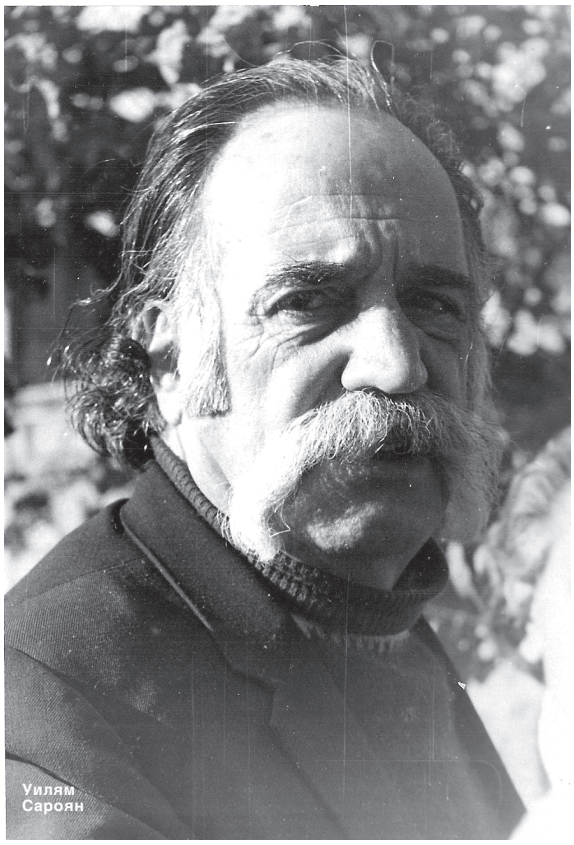
Йордан КОСТУРКОВ

Още през 1961 година Атанас Славов преведе за пръв път разказите на Сароян и, дали заради арменското му име, той веднага стана любимец на българските читатели, като дори името му беше променено. Ударението у нас не поставяме върху втората сричка, както го четат в родината му САЩ. Преди това беше преведен най-известният му роман “Човешка комедия”, а в сборник бе включена негова едноактна пиеса. Истинската дълга популярност на Уилям Сароян обаче се дължи на сборника с разкази “Нещо като нож, нещо като цвете, изобщо като нищо на света”, преведен от Кръстан Дянков и Нели Константинова, който излезе през 1971 година и отново през 1980 и 2007 година. Заглавието и днес се цитира, дори от хора, които не са чели Сароян.

Популярността на Сароян в България съвпадна с върха на интереса към него в Америка, а след гостуванията му на международната писателска среща в София бе издаден и най-новият му по онова време сборник “Некролози” в превод на Божидар и Корнелия Божилови.

Всъщност още преди Втората световна война, през 1943 година, той печели “Оскар” за сценария, който след това преработва в роман - “Човешка комедия”. Същият сценарий е откупен за 60 000 долара, като му плащат и по 1500 долара седмично - днес тези суми са близо десет пъти по-големи. Звездата във филма е Мики Руни. Преди това, през 1939 година, Уилям Сароян печели “Пулицър” за най-известната си пиеса “Времето на твоя живот”, но отказва да получи наградата. Пиесата е филмирана с Джеймс Кагни в главната роля. Пътят му към успеха обаче не е равен и гладък.

Сароян е роден на 31 август 1908 година в град Фресно, щата Калифорния, в семейството на арменци емигранти от град Битлис, днес в Турция, недалече от езерото Ван. Баща му, Арменак, пристига през 1905 година в Ню Йорк и служи в арменската апостолическа църква. Майката, Такухи Сароян, отглежда децата - Уилям, Хенри и сестрите им Забел и Козет, но когато внезапно бащата умира през 1911 година от перитонит, ги настанява в приют в Оукланд, Калифорния. Там семейството се събира пет години по-късно, когато Такухи започва работа в консервна фабрика. Повратен момент в живота на Уилям е, когато майка му му показва писани от баща му литературни текстове и той решава да стане писател, напускайки училище 15-годишен.


Уилям Сароян


Сароян като редактор в прочутото списание “Стори”, 1934 г.

Същевременно работи - в правната кантора на чичо си, в лозята (някога и баща му започва като дребен собственик на лозя), като куриер и управител на компания. През тридесетте години на миналия век започва да публикува разкази, които подписва с псевдонима Сирак Горян, като през 1934 година негов разказ е отпечатан в прочутото списание “Стори”, където публикуват автори като Чарлс Буковски, Ърскин Колдуел, Джон Чийвър, Джоузеф Хелър, Селинджър, Тенеси Уилямс, Карсън Маккълърс, Джойс Карол Оутс - но не бива да се бърка с българския ерзац Story.

Първият му сборник е “Дръзкия младеж на летящия трапец” (1934), през следващите четири години издава още 17 книги и 11 пиеси - в американската литература той е известен всъщност като драматург - автор е на повече от 50 пиеси, но макар че някои от тях са поставяни у нас, дължи българската си известност на късата си проза.

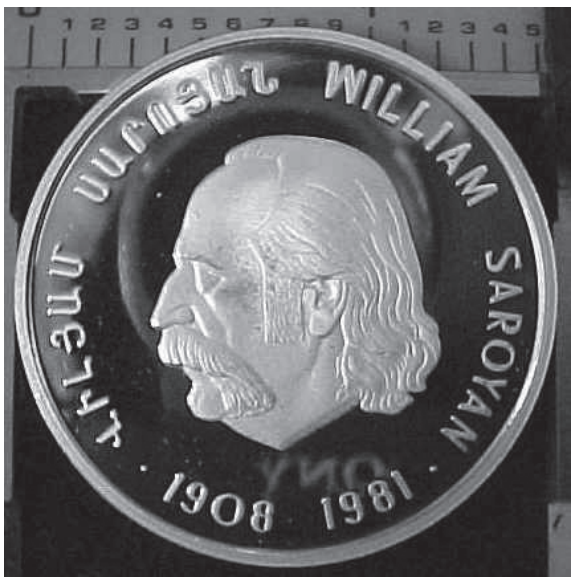
През 1940 година издава “Моето име е Арам”- сборник, с който получава международна известност, а след войната пътува из Европа, в Съветския съюз (влюбва се в руските цигари), в Армения; запознава се със знаменитости като Бърнард Шоу, Ян Сибелиус, Чарли Чаплин, Хемингуей. Пътува с влак из Мексико. В Калифорния е известен с нощния си живот и кратките любовни връзки. От 1932 до 1941 година продължава приятелството му с писателката Сантора Баб, но той не споделя интимните й чувства. През 1943 година се жени за седемнадесетгодишната актриса Каръл Маркъс (известна също като Каръл Грейс), двамата имат син - писателят Арам Сароян, и дъщеря - актрисата Луси Сароян. Каръл е дъщеря на руския и немски евреин. През 1949 година се развежда с Каръл - според някои, защото узнава, че тя е незаконородено дете и еврейка. Две години по-късно двамата отново се женят, за да се разведат втори път на следващата година. Тогава Каръл се омъжва за актьора Уолтър Матау (той изпълнява роля във филм по пиеса на Сароян).

В течение на много години Уилям Сароян се пристрастява към алкохола и хазарта. Вярно е, че той вече е издал огромен брой книги, пиесите му се поставят, но сумите, които губи на хазарт, са също впечатляващи - през септември 1949 година в Невада проиграва 50 000 долара - сума, равностойната днес на близо половин милион.

Сароян е плодовит писател - написал е над 140 книги, разкази, десетки романи, над 3000 разказа (пет пъти повече от майстора на жанра О. Хенри). Започнал като хронист на епохата на Голямата криза, той остава в световната литература с нещо много рядко - с уникалния си стил, описван като “сарояновски”. След Втората световна война интересът към романовото му творчество намалява, но той пак има свои върхове. За сравнение - и в България след възторга от разказите му през седемдесетте и осемдесетте години, десетилетия по-късно в началото на новото хилядолетие той печели нови читатели.

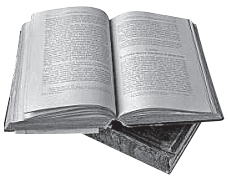
В края на петдесетте години по финансови причини заживява главно в Европа, купува си апартамент в Париж, но се връща и в Америка, където преподава в университета “Пардю” в щата Индиана. Успява да натрупа значително състояние, но точно тогава го сполетява нещастие - заболява от рак на простатата и на 18 май 1981 година почива във Фресно, в болницата за ветерани от войните, на седемдесет и три години. Завещава да погребат половината от праха му в Америка, а другата - в древната му прародина Армения, в пантеона “Комитас” в Ереван, където лежат и други велики арменски творци като поетесата Силва Капутикян; свещеника певец и композитор Комитас (на чието име е наречен гробищният парк), както и прочутият кинорежисьор Сергей Параджанов и композиторът Арам Хачатурян.

У нас Сароян остана с най-ценното, което ни даде - великото си белетристично творчество. Освен че се влюби в българските вина, точно по време на посещенията си в България ни напомни, че сме роднина на друг велик писател от арменски произход - Майкъл Арлен, с когото добре се познава приживе.



Арменски сребърен медал с образа на Уилям Сароян

ПЕГАС Редактор Борис Данков

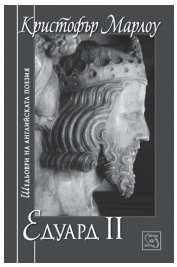


Лавица

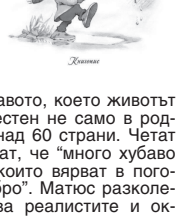
“ТРИМА ДРУГАРИ” от Ерих Мария Ремарк издава “Фама”. Годината е 1928-а. Германия още пази спомена за краха във войната. Животът на Роби, Кьостер и Ленц - трима неразделни другари, също е белязан от войната. Подобно на мнозина други от т.нар. “изгубено поколение”, те са се простили с романтичните си илюзии и не могат да намерят мястото си в разпадащото се общество. Трима, безразлични към социалните вълнения и политическите бури на деня, поделят времето си между работилницата за поправка на автомобили и гуляите в баровете и кръчмите, съпроводени от достъпни жени и обилно количество алкохол. Докато Роби се влюбва в младата и очарователна Пат, която става неразделна част от сплотената им група, но и ги подлага на изпитания, през каквито никога не са допускали, че ще преминат...



“ЕДУАРД II” от Кристофър Марлоу издава “Изток-Запад” в превод на проф. Евгения Панчева. През 1593 г. Тайният съвет на Елизабет I призовава на разпит Кристофър Марлоу. Наред с обвиненията в атеизъм основания дават подозренията в мъжеложство, греха на Содом, станал повод за няколко съдебни процеса в тюдоровска Англия. Преки доказателства липсват, но естетизираната хомоеротика на Едуард II със сигурност е придавала плътност на доноса. За съвременниците на Марлоу навярно и по-шокиращо е било драматизираното от пиесата брутално и трагично сриване на основния мит на предмодерната държавност - за сакралността на политическото тяло. Водейки през сложни и противоречиви идентификации и отласкавания, “Едуард II” предлага актуална и днес дискусия за властените и властта.



“ЩАСТИЕ В ТРУДНИ ВРЕМЕНА” от Андрю Матюс е написана в “съавторство” с много хора, които споделят житейските си катастрофи и разказват как са ги преодолели. Матюс ги предлага като доказателство, че щастието не е дар от съдбата, а наш собствен избор: да се радваме на това, което имаме, вместо да страдаме за онова, което нямаме. И да разпознаваме хубавото, което животът ни поднася. Авторът е известен не само в родната си Австралия, но и в над 60 страни. Четат го и тези, които се страхуват, че “много хубаво не е на хубаво”, и онези, които вярват в поговорката “Всяко зло - за добро”. Матюс разколебава скептиците, окуражава реалистите и окриля оптимистите. Той има и свое уникално оръжие срещу мрачните мисли - веселите рисунки, с които сам илюстрира книгите си. Издава “Книгопис”.



“ОСЪЗНАВАНЕ” от Антъни де Мело издава “Бард”. Придобилите широка популярност духовни послания на Антъни де Мело се основават на осъзнаването. Съчетавайки християнска духовност, будистка иносказателност, индуистки дихателни упражнения и психологическо проникновение, словото на Де Мело, което е слово на надеждата, е синтезирано по великолепен начин в “Осъзнаване”. В кратки глави, подходящи за четене на спокойствие, авторът ни призовава ласкаво, но и настойчиво да се откажем от житейските си амбиции и илюзии и да постигнем осъзнатост. А това може да стане само ако отворим сетивата си за потребностите и потенциала на другите както у дома, така и на работното място. Това е въздействаща книга за човешкия дух, която призовава да се пробудим във всеки аспект на нашия живот.



Духовен мост между две култури

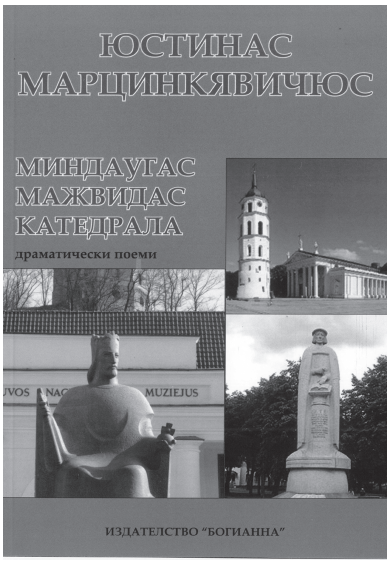
Три драматически поеми на Юстинас Марцинкявичюс излязоха у нас в превод на Христо Ганов

Георги Н. НИКОЛОВ

Литовската литература, макар частично позната у нас, има своите послания към българския читател. Изразени преди всичко в преводите на Здравко Кисьов и на Аксиния Михайлова, особено със съставената и преведена от нея “Антология на съвременната литовска поезия”. Днес тази материя сполучливо се допълва от три драматически поеми на Юстинас Марцинкявичюс - “Миндаугас”, “Мажвидас” и “Катедрала”, отпечатани наскоро в общ том от издателство “Богианна”. Излизането на книгата е спомогнато от посолството на Република Литва, а преводач на поемите от руски език е даровитият лирик Христо Ганов. По собствените му думи, тя е плод на четиридесетгодишен творчески труд и израз на трайното познанство между двамата автори...

За своите жанрови предпочитания Марцинкявичюс споделя: “Създавайки характери, поемата по своему трансформира опита на прозата, с божествените апарати на лириката фиксира мигновените припламвания, а драмата се появява като вечно движещо се начало. Даже страстната публицистика не е чужд елемент на поемата. Това е цял симфоничен оркестър.”

Всяка от трите драматически поеми тематично е крайъгълен камък в историята на Литва. Миндаугас е коронясан за първи крал на държавата в 1253 г., успявайки да обедини в нейно име двадесет самостоятелни владения. Образът му не е идеализиран и се основава върху ценностите на родилото го време. Ролята на обединителя е едновременно величава и трагична. Защото мащабността на решенията му не се приема еднозначно. Устремени към нов обществен модел на човешката философска битност, те привличат апологети, раждат и отрицатели. И тази двупосочност в гражданското самоопределение трябва да се подчини на кралските решения. Понякога твърде трудни. Водещи до мъчителна самооценка в съзнанието на краля, подчинил цялото си същество на символа “Литва” и на нейния просперитет.



Приблизително три века след тези събития ще се роди Мартинас Мажвидас, дал име на втората поема. Той е църковник, просветител, съставител и издател на първите книги на литовски език. Икона на интелектуално възвисяване, съставена от плът и кръв, Мажвидас е осенен да служи на словото и народа. Да слива в единство сивата маса с обаянието на духовността, далеч от догматиката и канона. А в част трета, според Ганов, “се ражда решимостта на главния герой Лауринас да възстанови Катедралата. Новата Катедрала се ражда като символ на нравствения идеал на Родината, изпълнен с романтичен стремеж към доброто, красотата, справедливостта, свободата”. В цялата книга се чувства синовната признателност на Марцинкявичюс към Литва. Към нейната историческа съдба и водачи, неизтлели в забрава при смяната на безброй поколения...

Книгата “Миндаугас. Мажвидас. Катедрала” вплита по страниците редица достойнства. Тя е носител на много фактологичност за повратни в съдбата на балтийската страна епохи. Върху сцената им Марцинкявичюс моделира силуета на емблематични политически и духовни фигури. Съпоставя ги с психологизма на множеството, в което откроява люде от социалната палитра: на търговци, шпиони, граждани и селяни, войници, студенти. Разглежданите драматически поеми се споят в умален модел на човечеството, люшкано в разбиранията си за добро и зло. Те стигат до съзнанието ни убедително и достоверно чрез великолепния превод на Христо Ганов и на подбраните от него творби. Читателят с вълнение се докосва до три емоционални проекции на “литовското” време, откривайки в кипежа му част от съвременната си същност...

Класика

Драматичната съдба на една кралица

Мария Стюарт е една от най-трагичните фигури в световната история. Кралица на Шотландия, когато е едва на шест дни, кралица на Франция на седемнайсет години чрез брака й с Франсоа II, вдовица на осемнайсет. Принудена да се завърне в Шотландия, тя се омъжва за лорд Дарнли, има любовна връзка с граф Ботуел и бяга в Англия, след като любовникът убива съпруга й. Търси закрила от своята съперница Елизабет, кралицата на Англия, която обаче я държи двайсет години в плен, преди да й отсече главата. Скоро след нейната смърт личността й добива ореола на мъченичеството за католическата вяра, а с течение на времето се обвива и в мистична мъгла.

Какво всъщност се е случило с Мария Стюарт? Наистина ли е участвала в убийството на втория си съпруг? Случаят привлича вниманието на Стефан Цвайг, след като попада в Британския музей на доклад за нейната екзекуция. “Попитах дали съществува действително достоверен документ, споделя той покъсно. Никой не знаеше и така, докато търсех, подсъзнанието ми започна да пише книгата за Мария Стюарт.” Новото издание на романа излиза от “Колибри” в библиотеката “Модерна класика” в превода на Димитър Стоевски.



Аристократичният виенчанин Стефан Цвайг, любим на не едно поколение австрийски романист, биограф, поет и преводач, е роден през 1881 г. във Виена в богато семейство.

Учи в университетите на Берлин и Виена и се посвещава на перото, за да се превърне в гениален хроникьор и свидетел на една историческа епоха, раздирана от трагедии.

Стефан Цвайг създава внушително, неортодоксално творчество, ужасено от бездните на човешката лудост и обвеяно от носталгия по един по-топъл и безметежен свят. Автор е на биографичните романи “Жозеф Фуше”, “Мария Антоанета”, “Мария Стюарт”, “Триумф и трагедия на Еразъм Ротердамски”, “Магелан” и др., както и на много есета, разкази и новели. Надигащият се фашизъм го принуждава да избяга от Залцбург в Лондон, а оттам в Ню Йорк и накрая в Бразилия, където се самоубива заедно със съпругата си Лоте на 22 февруари 1942 г. “Само моментите на криза имат значение в историята на един живот”, твърди Стефан Цвайг.

Имагинерните светове на Иван Б. Иванов

Авторът показва 45 творби в столичната галерия „Райко Алексиев”





Изложбата си в галерия “Райко Алексиев” Иван Б. Иванов посвещава на своята 80-годишнина. Той е от художниците със стремеж към енциклопедичност. Работи в областта на графиката, живописта, монументалните изкуства, рисунката..., научи ДУМА от Юлия Портарова от СБХ, организатор



на юбилейната експозиция.

Авторът показва 45 творби в арт салона на ул. “Раковски” 125 - в имагинерни цветове, различни гами и структури. По време на откриването представи книгата си с пътеписи от Китай, Афганистан, Гърция, в която разказва и за срещите си с художници по време на тези пътувания.

“В работата ми през годините рисуването се превърна в същността на една лабораторна дейност, свързана с възхитата и увлечението по неповторимостта и безкрайността на пластичните хрумвания и възможности за интерпретация,” каза юбилярят.

Иван Б. Иванов е роден на 25 октомври 1933 г. в село Медовина, Поповско. През 1959 г. завършва живопис в Художествената академия в класа на Дечко Узунов. От 1961 г. участва активно в художествения живот с графика и живопис. Освен в България негови самостоятелни изложби са представяни в Париж, Будапеща, Дамаск, Кабул. Многобройни са участията му в графични биеналета и национални експозиции в чужбина. Художникът реализира монументални творби - стенописи, мозайки и керамични пана. Носител е на множество награди, по-важните от които са Голямата награда на СБХ за графика, 1977 г., и Наградата на София, 1988 г.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

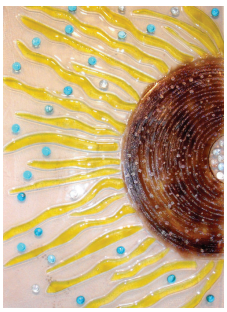
Нова изложба от „Събудете стените си”

Да живееш в чужбина е мечта, предизвикателство, агония, копнеж... за всеки различно. Някои лелеят заминаването и си представят уреден и спокоен живот. Други пък го приемат като изгнаничество, защото са принудени да се грижат за семействата си, а в същото време да са далеч от тях.

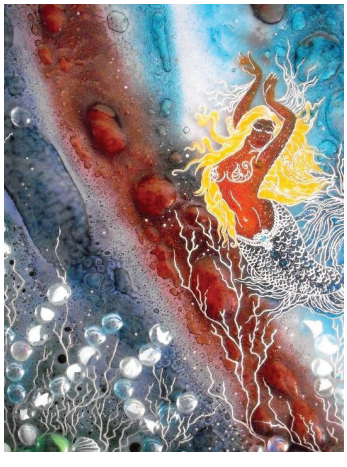
Именно заради това различно чувство да си емигрант от “Арт Рентал БГ” решиха да съберат творци, които живеят извън пределите на страната. Чрез техните творби може да усетим какво е чувството да живееш в странство.

В деветата изложба “Събудете стените си” участват живописни работи на няколко артисти. Соня Русков, която завършва НХА със специалност живопис, консервация и реставрация.





Живее в Германия, където е спечелила конкурс с разработка по проект “Културата и изкуството в училищата”. Боряна Георгиева-Голд започва да се занимава с живопис, когато напуска корпоративния свят. Георги Янчев-Графа завършва НХГ със специалност графика, откъдето идва псевдонимът му. Работи по проекти и изложби в Швейцария. Нина Колева е живяла 17 години на гръцкия остров Самос. Имала Арт бар, но наскоро се омъжила и смята да замине за Австралия, където живее съпругът ѝ. Обича да рисува върху стъкло, за което казва: “Естествената и изкуствената светлина карат парчетата стъкло да “оживеят”. Ралица Бурова пък споделя за себе си: “16 години съм била преподавател по изобразително изкуство. В момента имам частна школа, която ме зарежда с виталност и положителна енергия. Няколко пъти съм организирала търг на детски рисунки с благотворителна цел, в което виждам хуманната мисия на художника.” Симеон Кръстев е отличен с наши и международни награди, а Веселин Вакрилов притежава неуморна движеща сила, която разкрива неговото търсене на нови средства за изразяване. Скулпторът Никола Колев е имал изложби по целия свят. “Събудете стените си” IX част, може да се види в арт пространството “Towers gallery” в “Софарма бизнес център”.



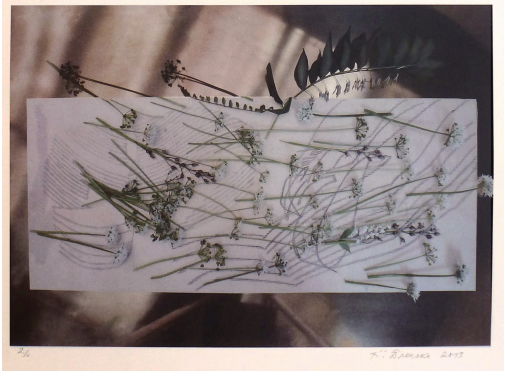
Избрани картини на Красимира Дренска



Красимира Дренска участва активно в художествения живот у нас през 70-те г. на XX в. Днес, след десетилетия отсъствие, тя отново представя свои творби пред софийска публика. Произведенията, плод на дългогодишно развитие и впечатляваща артистична дейност в престижни световни центрове на изкуството, показват зрялото творчество на авторката в светлината на разнообразни естетически и пластически търсения, научи ДУМА от Петър Димов, пиар на СГХГ.

В работите на Красимира Дренска прецизното, доведено до изящество, техническо изпълнение е съчетано с жива и отзивчива чувствителност; деликатното присъствие на цвета и движението на светлината отвеждат към съкровени емоции, а драматичното стълкновение между бяло и черно се превръща в противоборство на духовни стойности. Позната на българската публика с ранните си гравюри на дърво, днес авторката експериментира с комбинации от техники, неизменно търсейки в съвременната визия одухотвореното присъствие на дълбоко преживяна емоция.

В изложбата участват творби от различни периоди, които в динамичен диалог помежду си, очертават основни моменти от творчеството на Дренска. Сред тях се открояват серии като “Сенки и суети”, “Хербарий”, “Летни затишия”, “Рисунки в циан”, “Писмата на Катарина”, инсталации с авторски книги. Техниките (цианотипия, пигмент трансфер, сериграфия, рисунка), използвани с финес и свобода, извеждат образи от съкровения свят на художничката до значимостта на послания.



Изложбата “Постеля от треви”, която съдържа избрани творби от 1990 до 2013 г., продължава до 20 октомври в Софийската градска художествена галерия.

Тони Бенет събра 20 песни в ретроспективен двоен албум

Легендарният музикант, който е лауреат на наградата на ООН за хуманитарна дейност, ръководи фондация, подкрепяща и развиваща изкуството в държавни училища в Ню Йорк



Вирджиния рекърдс/Sony Music" издадоха "The Classics", ретроспективна колекция с 20 песни на легендарния музикант Тони Бенет, подбрани лично от самия него.

"The Classics" започва с песента от 1951 г. "Because of You", която е и първият запис на Тони Бенет за "Columbia Records". Това е и първият му номер 1 сингъл и песента, с която "за първи път се почувствах на професионално ниво. Това е началото на моя звукозаписен репертоар".

Колекцията събира някои от най-популярните и обичани изпълнения на живата легенда на американската музикална индустрия, като включва и записи от двата дуетни проекта на Тони Бенет, постигнали феноменален успех в класациите. Първият - "Duets: An American Classic", отбелязва 80-годишния юбилей на Тони през 2006 г. и е в Топ 10 на класацията за албуми в САЩ в продължение на 5 последователни седмици. Втората част - "Duets II", която излиза 5 години по-късно (2011), дебютира на първо място в чарта Billboard 200. Този резултат превърна Тони Бенет в най-възрастния артист в историята на Америка с албум, дебютирал на първо място в класацията.

"The Classics" включва дуетни песни на Тони Бенет с "артисти, на които се е възхищавал през годините" - Франк Синатра, Рей Чарлз, Барбара Стрейзънд, Хуанес, Даяна Крол, Стиви Уондър, Джон Майер, Майкъл Бубле, Лейди Гага, Кристина Агилера, Ейми Уайнхаус.

Програмата на Тони Бенет през втората половина на 2013-а включва и няколко специални ангажимента. На 2 август (един ден преди 87-ия си рожден ден), той изпълни до краен предел



Снимки "Вирджиния рекърдс/Sony Music"

концертната зала "Hollywood Bowl". На 11 октомври предстои концерт в нюйоркската зала Radio City Music Hall, а малко преди това - на 19 и 20 септември, той гостува с два поредни спектакъла в Шанхай, Китай.

Тони Бенет отдавна има легендарен статус в историята на световната музикална сцена. От първите си записи досега той работи и записва с компанията "Columbia" (от семейството на "Sony Music"). Филмът, посветен на живота и кариерата му "Tony Bennett: An American Classic" на режисьора и носител на наградата на Академията Роб Маршал, печели 7 награди "Еми" през 2007 г. През есента на 2007 г. излиза още един документален филм за живота и кариерата на Тони Бенет, озаглавен "Tony Bennett: The Music Never Ends", продуциран от друга легенда - Клинт Истууд. Филмът е включен в колекцията на "PBS-American Masters".

Любопитен факт в кариерата на Тони Бенет е, че е пял пред деветима президенти на САЩ - Айзенхауър, Кенеди, Джонсън, Картър, Рейгън, Буш (баща), Клинтън, Буш (син) и Обама. Тони Бенет е сред близките съратници на Мартин Лутър Кинг и често е до него в походите за граждански права през 1965 г. Слабо известен факт е, че той е и добър художник. Портретите на Ела Фицджералд и Дюк Елингтън, които създава, са част от постоянната колекция на музейния комплекс "Смитсониън".

Тони Бенет развива и активна хуманитарна дейност - през 2007-а е отличен с наградата на ООН за хуманитарна дейност. Автор е и на три книги: автобиографичната, озаглавена "The Good Life", и две книги с негови картини и скици - "Tony Bennett: What My Heart Has Seen" и "Tony Bennett In the Studio: A Life of Art and Music".

Бенет, заедно с отдела по образование към кметството на Ню Йорк, основава училище по изкуствата на името на Франк Синатра - държавно училище в Астория, Куинс, откъдето е самият артист. Заедно със съпругата си Сюзън създава и фондацията "Exploring the Arts", която подкрепя и развива изкуството в образователните програми на държавните училища. Фондацията в момента финансира програми по литература, музика и изобразително изкуство в 14 държавни училища в Ню Йорк.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

"Roadrunner Records" пуска колекция с най-доброто от хеви метъла и хард рока

Три десетилетия от съществуването си като един от най-високо уважаваните лейбъли в историята на хеви метъла и хард рока ще отбележи "Roadrunner Records". По този повод излиза бокс сет от 4 диска, покриващи широк спектър от тежката музика с парчета от десетки легендарни изпълнители в света.

Колекционерското издание, което ще бъде пуснато на 30 септември, включва 54 песни, разпределени в четири диска и опаковани в луксозна кутия.

"XXX: Three Decades Of Roadrunner Records" предоставя уникална възможност за преглед на страхотните първи три десетилетия от съществуването на лейбъла, разпределени върху четири грижливо подбрани CD-та.

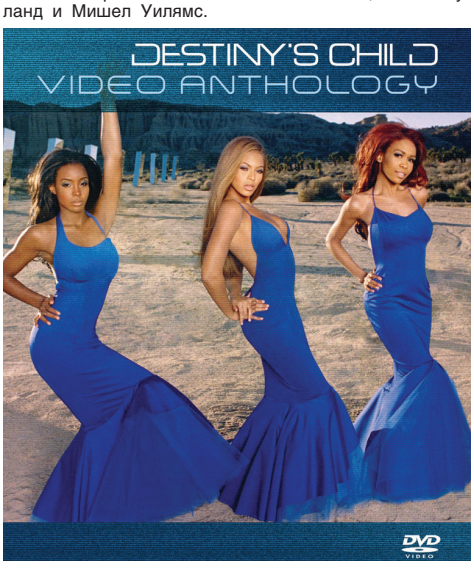
Колекцията ще бъде достъпна и дигитално от всички по-големи онлайн магазини.

Бокс сетът "XXX: Three Decades Of Roadrunner Records" ще бъде на музикалния пазар от "Орфей мюзик", изключителен лицензиант на "Warner Music International".



Видеоантология разказва за най-успешната дамска вокална група "Дестинис чайлд"

Първата видеоколекция с 16 емблематични клипа на "Дестинис чайлд" в периода 1998-2004 г. се разпространява у нас от "Вирджиния рекърдс/Sony Music Entertainment". Видеоклиповете, заснети към най-успешните сингли на най-продаваната дамска вокална група в света, поставят нови стандарти за артистично майсторство в симбиозата от музикални и визуални елементи. През годините "Дестинис чайлд" работи с топ режисьори и творчески екипи, с които създава и налага собствен почерк и имидж - едновременно динамичен и елегантен. От края на 90-те години на миналия век до 2005 г. американската вокална група се превърна в едно от най-успешните имена на световната арендби, денс и поп сцена с редица номер 1 хитове от три независими жени - Бионсе, Кели Роуланд и Мишел Уилямс.





Снимки "Вирджиния рекърдс/Sony Music"

Запазеният стил на групата - смесица от перфектни женски вокали, прокрадващи се госпъл хармонии и завладяваща мелодичност в неустоим грув, й донася огромен брой почитатели по целия свят. "Дестинис чайлд" сваля бариерите между различните жанрове и прави успешни както арендби хитове, така и денс-поп. Триото наложи собствен облик на сцената, а песните му съдържат позитивни и много лични послания. Между 1997 и 2005 г. "Дестинис чайлд" се превърна в най-продаваната дамска вокална група с общи продажби от над 60 милиона копия. Звукозаписната кариера на триото включва четири студийни албума ("Destiny's Child" - 1998, "The Writing's On The Wall" - 1999, "Survivor" - 2001, и "Destiny Fulfilled"), коледен албум през 2001 г. - "8 Days of Christmas", и ремикс албум, издаден през 2002 г. - "This Is the Remix".

Театър с мисия

✓ Спектакли за най-малките и за най-големите
✓ Уникална сцена сред архитектурата на етнографския комплекс "Етъра"

Светлана ПАНЧЕВА



Биляна Колева и Димо Димов в сцена от "Железният светилник"



Гергана Змийчарова в ролята на Жулиета в "Ромео и Жулиета"

Нашата мисия е да "откриваме" света на духовността пред вас, нашата публика!, така определят своите цели и стремежи в Драматичен театър "Рачо Стоянов" - Габрово. А да се създаде, поддържа и развива театър с такава мисия във време, когато именно духовността е така дефицитна, никак не е лесно и изисква упоритост, настойчивост и кураж от всички, които са й се посветили. В тази посока са насочени и усилията на директорката на театъра Невена Митева, която определя облика му като класически репертоарен театър, в чийто афиш има спектакли, предназначени за най-малкия зрител до най-възрастния. Една от особеностите на нашия театър е, че винаги сме имали специална грижа за юношеската публика и сега започваме активна работа именно сред тийнейджърите - основаваме театрална школа към театъра. Школата тръгва през октомври и на въпроса: "Защо театрална школа и защо в професионален театър?", отговаря с две разсъждения на големи театрали като Артър Милър, който смята театъра за сериозна професия, която прави или би трябвало да направи човека по-човечен, което значи по-малко самотен, и на Карло Гоци, който напомня, че никога не бива да забравяме, че театралните сцени служат за всенародно училище.

Театърът в Габрово е основан на 10 октомври 1945 г. и оттогава играе спектаклите си в сградата на читалището. И точно това е един от големите проблеми пред трупата. Освен финансовия проблем, който е еднакъв за всички по-малки извънстолични театри, ние имаме още един грандиозен - липсата на собствена сграда, подчертава Невена Митева. Сградата е била реконструирана за театър през 70-те години, но оттогава не е правен сериозен ремонт. Читалището няма средства и ние играем в рушаща се сграда, в която ме е срам да поканя зрители и колеги. Театър сред руините! Представете си следната ситуация - на тази сцена, сред падащите мазилки на салона, зрителите гледат най-новата ни постановка "Ромео и Жулиета" - спектакъл, който много критици определят като важно културно събитие за 2013 година! Българската театрална действителност продължава да е пълна с парадокси - чудесни сгради, в които няма добър театър, и прекрасни трупи, съществуващи без собствена сграда. Но мисля, че ние притежаваме най-уникалната сцена в страната - тази сред архитектурата на "Етъра", където сега се играе "Българи от старо време" по Любен Каравелов. Фолклорният театър на открито е нашата голяма гордост и мястото, където зрители и актьори се зареждат с българщина. Изобщо търсенето на нестандартни сценични пространства, а само през постановки се играят извън сцената на театъра, е отлика на нашия театър, отбелязва тя. Класически чужди и български заглавия, съвременни пиеси, мюзикъли, пиеси с младежка тематика, първи постановки на нови български заглавия - така се структурира афишът, а комедиите заемат сериозно място и очертават още една линия в облика на театъра, който е главен организатор на Международния фестивал на комедийния спектакъл.



Николай Урумов в моноспектакъла "Живот в кашони"



Огнян Каменарски и Илия Костадинов в "Българи от старо време"



Силвия Боева и Николай Бързаков в сцена от "Целувката" от Анна Петрова

Всъщност международните фестивали са два - на комедийния спектакъл и на монодрамата, които, както споделя Невена Митева, са породили много приятелства и са отворили много врати към други фестивали. Сега можем да сверяваме театралния си часовник с най-доброто, което се ражда по европейските сцени. За годините, в които съм директор, сме представяли своята работа на над 30 фестивала в чужбина. Само "Живот в кашони" с Николай Урумов ни донесе 13 международни отличия. На въпроса за най-хубавото нещо, което е видяла от гледната точка на директора, Невена Митева уточнява, че не е само едно и добавя: "В момента се радвам на една отлична актьорска трупа, сред която личат имената на Илия Костадинов, Огнян Каменарски, Силвия Боева, Георги Чипариков, Светослав Славчев, Силвия Чобанова, Биляна Колева, Николай Бързаков, Димо Димов, Петко Петков, Надежда Петкова, Елизабет Попова, Гергана Змийчарова и др., а най-прекрасното е, че осемте ни млади актьори започват да възприемат габровския театър като своя кауза и активно да се борят за неговата подобра съдба".

Предстоящите премиери са "Двубой" от Иван Вазов, първа постановка на актьора Николай Урумов и копродукцията с театър "Сълза и смях" "Догодина по същото време" от Ленард Бърнстейн с участието на Анна Петрова и Георги Кадурин, постановка на Невена Митева. За Коледа малките зрители ще се срещнат със "Случка преди Коледа", драматизация на Елза Лалева по текстове на Астрид Линдгрен. Работи се и по сценичния вариант на "Българи от старо време". Продължава гастролът на "Целувката" от Анна Петрова в търсене на нови сценични пространства, тъй като представлението е решено като кафе-театър и изисква специална среда.

Сред 11-те заглавия в афиша е и постановката на Петринел Гочев на Шекспировата трагедия "Ромео и Жулиета", която ще участва във фестивала "Панаир на младите". Мечтая да направя такъв репертоар, че всеки от нашите 15 актьори да покаже най-доброто от себе си. Разбира се, важното е да ги задържим в Габрово, защото сред тях има таланти, които всеки театър би желал да притежава. Мечтая да се реши по най-добрия начин проблемът със сградата, която е паметник на културата и е една от най-красивите в страната. Едно от най-вълнуващите ми преживявания е когато на финала на спектаклите ни в международните фестивали публиката е станала на крака и скандира "Браво, българи"! Дано това да се повтори много и много пъти!, така Невена Митева завършва представянето на своя театър.

Защо Петко Каравелов налага регентите с бастун



Сава Муткуров - първият български генерал



Петко Каравелов



Семеен портрет - Стефан Стамболов с жена си Поликсена и дъщеря им Вера

Премеждия и патила на неколцина известни държавни мъже при търсенето на най-подходящ кандидат за овакантения български престол

Доц. Йордан ВАСИЛЕВ, д-р по история

Първото българско регентство след Освобождението се създава на 25 август 1886 г. след детронацията на княз Александър Батенберг и донякъде е изключение от правилата. Защото по принцип регентство се образува, когато има непълнолетен наследник на трона, а в България по това време нещата не стоят така. Ето защо регентство се създава с мотива, че има продължително овакантяване на престола. Това се допълва от предписаното в Търновската конституция, че страната е с монархическо управление и някой трябва да осъществява функционирането на княжеската институция.

Съставянето

Очертава се ожесточена борба кои да се включат в регентския съвет. Тогава силният човек е Стефан Стамболов и той е почти безспорен. Но кои да бъдат другите двама? Втора по представителност в Народното събрание след Народняшката партия на Стамболов е Либералната с председател Петко Каравелов. След оживени дебати в Народното събрание се приема неговата кандидатура. Остава да се реши кой да бъде третият. Стамболов смята, че той трябва да бъде представител на военните и най-походящ за тази цел е полк. Сава Муткуров, който е най-старшият офицер в армията. Каравелов обаче е решително против. Той изпитва лична неприязън към полк. Муткуров, понеже при първото отстраняване на княз Батенберг той тръгва с войска от Пловдив да смаже преврата, който Каравелов подкрепя. Затова Петко Каравелов се заканва, че при първа възможност ще му скъса пагоните и жив ще го одере. Когато му казват, че армията изцяло покрепя кандидатурата на полковника, той кандисва.

Едновременно с абдикацията си Батенберг подписва указ (последният в неговото властване) за състава на регентския съвет: Стамболов, Каравелов, Муткуров. Регентството няма функцията да управлява от името на непълнолетен владетел. Основното му задължение е да търси княз на България.

Търсенето

По статут тримата регенти са с равни права. Стамболов обаче се налага като негласен първи и той поема инициативата за намирането на княз. Това не е лесна работа, защото кандидатът трябва да бъде одобрен от Великите сили и от турския султан, който е сюзерен на васалното княжество. След основни проучвания Стамболов се спира на датския принц Валдемар. С него се правят няколко срещи и той дава принципното си съгласие.

Перипетиите

Стамболов постига споразумение с Великите сили - Англия, Франция, Германия и Италия - да не се намесват в избора на български княз. Русия и Турция обаче искат да имат решаваща дума. От Петербург е изпратен ген. Каулбарс, а от Цариград - Гадбан, като пълномощник на великия везир. И двамата заплашват България, че ако регентството и правителството не се вслушат в техните съвети, страните, които представляват, ще пристъпят към употребата на военна сила.

За да демонстрира тези намерения, Турция струпва войски по границата, а Русия акостира два военни кораба във Варна.

В същото време подготовката за свикване на Велико народно събрание, което да избере княза, е в пълен ход и даже има насрочена дата. Каулбарс и Гадбан обаче настояват тя да се отложи за неопределено време, като и двете страни заплашват да окупират България или поне част от нейната територия!

Обстановката става толкова напрегната, че Стамболов и Радославов, който е станал премиер, разработват план за отчаяна защита: при нападение от страна на Русия или Турция цялата българска войска да се затвори във Видинската и Шуменската крепост и оттам да отстоява независимостта на България.

След много кандидати се стига до развръзката

В тази извънредно деликатна и тревожна обстановка се получава съобщение от принц Валдемар, че той се отказва от предложението да стане княз на България. Напрежението рязко спада. Турция оттегля войските си от границата, а руските военни кораби напускат Варна.

Император Александър III обаче настоява той да посочи новия български княз. Предлага граф Игнатиев и ген. Скобелев, но след това се спира на кандидатурата на черкезкия княз Николай Мингрели, на когото е кръстник. Англичаните пък стоят зад кандидатурата на шведския принц Оскар Карл Август.

По искане на Каравелов се провежда заседание на регентския съвет с участието на министър-председателя, на което той се самопредлага да бъде натоварен еднолично с търсенето на княз. Муткуров и Радославов обаче подкрепят Стамболов да бъде първа фигура в това начинание. Каравелов, страшно разядосан, налита върху двамата и започва да ги налага с бастуна си, та Стамболов се хвърля да го усмирява!

Постига се споразумение двамата - Каравелов и Стамболов - да свършат тази работа. Но докато Каравелов чака да обсъжда предложения, Стамболов отива при принц Фердинанд Сакскобургготски, поручик от Австро-Унгарската армия в едно казино във Виена. Плаща му дълговете, качва го на кораб и праща телеграма до Радославов да организира посрещане във Видин.

Построяват дървена площадка, украсена с цветя и знамена. Строен е гвардейски взвод в пълна парадна униформа. При пристигането на Фердинанд от брега прозвучават три оръдейни изстрела и в този момент

замалко е щяло да се лишим от бъдещия ни княз

Един от гвардейците насочва пушката си срещу него и стреля. Поручик Стефанов, началник на охраната, го прикрива с тялото си и куршумът попада в рамото му. Гвардеецът се хвърля в реката и въпреки че стрелят по него, успява да достигне до румънския бряг. По-нататъшната му съдба не е известна. В резултат от нараняването пор. Стефанов остава с полупарализирана лява ръка. Когато Фердинанд официално е избран за княз (на 7 юли 1887 г.), го назначава за началник на личната си охрана и го повишава в чин капитан. Остава две години на тази длъжност, след което подава рапорт да бъде преместен на друга работа. Тъй като вече почти не може да си служи с едната ръка, го назначават за пом.-началник на военния резерв. През 1889 г. срещу него започва разследване, понеже е заподозрян в злоупотреба с държавно имущество. Подозренията се оказват основателни. Кап. Стефанов е разжалван, получава 3-годишна условна присъда и е лишен от право на пенсия.

А какво става с регентите

След като Фердинанд е избран за княз, регентският съвет прекратява пълномощията си на 7 юли. Той просъществува 316 дни. Стамболов и Муткуров са негови членове през цялото време. Каравелов го напуска и на негово място е избран Георги Живков. Каква е съдбата на регентите?

Стефан Стамболов става министър-председател и успява да се наложи почти като пълновластен диктатор. Фердинанд, от една страна, му дължи благодарност за това, че с негова помощ е станал княз, а, от друга, се страхува от него и му играе по свирката. През 1894 г. обаче Стамболов прави груба грешка, като си подава оставката, убеден че тя няма да бъде приета. За Фердинанд обаче това е много удобен начин да се отърве от своя благодетел и опекун, и той я подписва...

Стамболов е натрупал голямо богатство

и понеже знае за намерението на негови противници да го ликвидират, навсякъде ходи с охрана от двама пазители. Въпреки това на 6 юли 1895 г. е нападнат и съсечен на улицата.

Както посочихме, Петко Каравелов напуска регентството и когато Стамболов става министър-председател, започва борба с неговия режим. Двамата се превръщат в непримирими врагове. Стамболов успява да го вкара в затвора, където престоява няколко месеца. След излизането продължава да развива активна политическа дейност и през 1901 г. за втори път става министър-председател, но за кратко. Умира през 1903 г., като надживява останалите регенти.

Сава Муткуров през 1887 г. става военен министър, а скоро след това и първият български генерал. Въвежда нова организация във войската, подобна на тази в германската армия, при която основната цел от отбранителна се превръща в нападателна. Въоръжава я с пушки "Манлихер" и с това значително повишава нейната боеспособност. Умира през 1891 г.

Заместилият Петко Каравелов в регентството Георги Живков през 1887 г. става министър на народното просвещение. Прокарва демократичен образователен закон и има основен принос за създаването на Висше училище. Развива и широка публицистична дейност. Умира през 1899 г.

Така четирима български държавни мъже оставят своя диря в историята на България.



Фердинанд при обявяване Независимостта на България

Анри Барбюс за белия терор в България 1923-1925 г.

Патология е да скверниш името на големия френски общественик и хуманист



Велко ВЪЛКАНОВ

Един от първите, които реагират на фашисткия терор в България през 1923-1925 г., е големият френски общественик Анри Барбюс. През есента на 1925 г. той създава "Комитет за защита на жертвите на фашизма и белия терор в балканските държави". Оглавявана пак от Барбюс комисия пристига в България през декември 1925 г., за да установи на място истината за трагичните събития по това време. След завръщането си Барбюс написва потресаващата документална книга "Палачите". Книгата излиза на български език през 1928 г. в превод на Ана Карима, а през 1998 г. тя бе издадена и от Международната фондация "Георги Димитров".

Истински обвинителен акт срещу фашистите в България и в другите балкански държави, "Палачите" бива посрещната с цялата възможна враждебност от официалните среди у нас. Положиха се неимоверни усилия да се отрече нейната истинност, да се принизи и значението на нейния автор. Подобни прояви наблюдаваме за съжаление и днес. Така на състоялия се на 23 септември т.г. в БНТ разговор по повод Септемврийското въстание един от участниците в разговора, някакъв историк от Нов български университет, си позволи низостта да каже, че на Барбюс му е било платено, за да напише тази книга. Бях повече от смаян. С изумление се питам как е възможно да се мисли, че една книга, написана с кръвта от собственото сърце, може да има своите мотиви в парите, колкото и каквито да са те. Само мерзавец е в състояние да падне толкова ниско в отношението си към написаното от човек, който в ония години бе съвестта на Европа.

Смятам за необходимо да предложа на читателите пасажи от "Палачите", за да видят цялата ужасна истина за белия терор в България през 1923-1925 г. и заедно с това да преценят дали една такава книга може да бъде написана за пари.

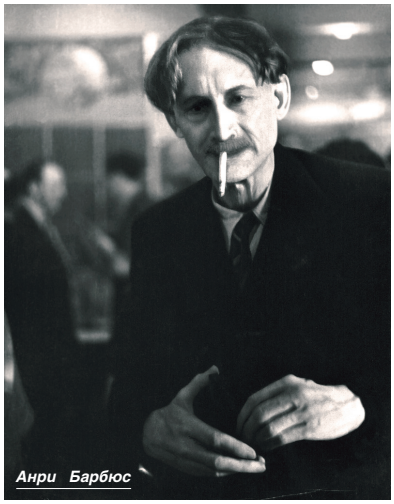
• • •

"Невероятната поредица от трагедии, които съставляват историята на България след войната, не принадлежи на миналото. Трагедиите принадлежат на настоящето, защото действията на правителството и варварството на репресивните методи, които властите прилагат спрямо опозицията и противниците си, с нищо не са се променили" (с.7).

"Не без болка четях съобщенията от балканските страни, които доказваха, че българският народ повече от всички други е подхвърлен на произвола на белия терор и разбойничеството на така наречените "неотговорни" агенти" (с.8).

"Нищо от казаното досега за терора на балканските правителства не е преувеличено. На онези, които питат: "Истина ли е?", трябва да се отговори: "Истината е по-страшна"... "Без да се задълбочаваме в размисли за общественото късогледство, нека се изправим пред проверените факти, пред неоспоримите цифри и да се провикнем на свой ред: "Там се извършва една чудовищна машинация, която, макар че се кичи с демагогски софизми, си остава една огромна организация за убиване" (с.22).

"В днешна Румъния, в Югославия, България - най-патетичния кръг на балкански ад, методично се задушава всеки порив към свободата. Царува привидно спокойствие, което стяга сърцето до болка, защото е гробищно спокойствие. Добре известно е, че изправените глави бяха отсечени и ако някои тук и там отново се надигнат, също ще бъдат отрязани. Всички животворни и съзнателни сили на трудещите се от града и селото са били или ще бъдат унищожени. На онзи, който прекосява тези земи на ужаса, това масово осакатяване може да му изглежда като някакво подобие на ред. Но мирът е само покров. Преживелите знаят, че животът им зависи само от един жест, само от една дума. България, Румъния, Югославия, Гърция гинат под белия терор" (с.47).



Анри Барбюс

"Някои изчисляват броя на жертвите на правителствения терор в България, след като на власт идва правителството на Цанков, на около 18 000 убити. Това, мисля, са цифрите, посочени от г-н Вандервелд. Почти същите цифри дават най-сигурните и авторитетни свидетели, с които се срещнах. Видна независима личност в София, по чудо все още на свобода, уверява, че след държавния преврат (юни 1923 г.) са убити 15 000 души, а след атентата - още 5000" (с.48).

Барбюс цитира и страшната секретна заповед на министъра на войната ген. Иван Вълков, издадена преди атентата в катедралата "Св. Неделя", в която между другото се казва:

"Необходимо е преди всичко да се ликвидират интелектуалците - най способните и смели привърженици на тези идеи. В най-кратък срок трябва да се изработят списъци на тия хора, за да може в даден момент да се избият техните водачи - виновни или невинни. Навсякъде, където избухват смутове, безмилостно да се унищожават всички затворници, заговорници, техните съучастници и ония, които ги укриват. По същия начин трябва да се третират техните семейства и да се изгарят техните къщи" (с.50).

"Изтреблението на хората се разширява под измамническия знак на реда и на борбата срещу червения терор, под предлог на заговори, съзаклятничества и бунтове (изопачени или провокирани с определена цел) - чрез набези в селата и засади в градовете, чрез "законни" и незаконни екзекуции. Бивши министри, депутати, активни партийни дейци, офицери, свещеници, адвокати, лекари, чиновници падаха един след друг или на групи. В цели книги са събрани техните имена, възраст и ужасяващи подробности за агонията им.

Ще отбележа няколко случая: убийството на депутата Петко Д. Петков, което бе сравнено с убийството на Матеоти. Петков си позволи публично да изобличи лицемерието на българските фашисти и престъпленията на техните палачи (един ден от трибуната той показа окървавената риза на бившия народен представител Стоев, дивашки пребит от полицията)$ (с.51).

"Сега имаме доказателства, че журналистът Хербст е бил изгорен жив в пещта на Обществената безопасност в София (същата сграда, която е била конфискувана от голямата кооперация "Освобождение"). Там са били изгорени и двама бивши офицери и един журналист. Той постоянно се противопоставял на правителството и поместил в своя вестник "Вик" статия, която не се харесала на "високо място" (с.64).

"Пред мен е списъкът на 36 видни български журналисти, главни редактори или известни сътрудници на вестници и списания, убити без съд и присъда. Поетът Гео Милев, съден за своя поема, беше оправдан и освободен, но след това жестоко осакатен и убит... Главната цел на агентите на Цанков е да избиват най-видните личности. Интелектуалците бяха покосени по силата на този господстващ принцип. Загинаха стотици учители, над четиридесет депутати и бивши министри, офицери, инженери, лекари, свещеници" (с.75).

"Стигна се до хекатомби, но заедно с това се укрепиха идеите и се засили гневът. Не от днес гоненията сеят семената на прозелитизма. Миролюбивите стават революционери. Говориха ми за човек, дотогава безразличен към политиката, когото без причина хвърлили в затвора и който след освобождаването си станал комунист. Заигравайки с болшевишки претекст, властите укрепват болшевизма - това е в реда на нещата.

Спомням си с какъв плам ми говореше български бежанец в Истанбул: "Те не могат да ни избият до крак. Тогава те са загубени. Все ще остане някой, който да поведе другите". Родена и закалена в страданието, вярата на преживелите е посилна от ударите. Те страшно се надяват" (с.91).

• • •

Мисля, че предложените на вниманието ви пасажи от "Палачите" дават достатъчно ясна представа както за фашисткото беззаконие през 1923-1925 г., така и за нравствената извисеност на автора на тази забележителна книга. Барбюс е една от онези велики исторически личности, на които не може да не се вярва.

Много бих искал младото българско поколение, което днес в индустриални мащаби е заблуждавано относно нашата по-близка и по-далечна история, да намери време на прочете "Палачите". Това е книга, която - да използвам израза на Вазов - на клеветата ще счупи зъба, а на слепите ще отвори очите.

Точката над И-то

Парламентаризъм зад кантона

Иво АТАНАСОВ



Понякога ми припомнят случай от ранните ми депутатски години, когато в едно парламентарно заседание отидох седемдесет пъти на трибуната. И всяко изказване започвах с поосочване на трите си имена, с отбелязване от кой избирателен район съм, от коя коалиция, изброявайки и немалкото партии в нея. Някъде към двадесетия път Йордан Соколов не издържа и закаканиза от председателското място, че съм известна личност и не е необходимо при всяко излизане да си правя пълно представяне. Помолих го да не ме склонява към нарушаване на правилника, защото в него не са предвидени подобни изключения.

На другия ден, а и често след това, колеги ме подтикваха: „Хайде пак!" Подобен скандал обаче можеш да си позволиш само веднъж в цялото си битие на парламентарист. Правиш го не от простотия, глупост или наглост, или всичкото това накуп, а защото като опозиционер искаш да привлечеш вниманието върху нещо важно, което управляващите мачкат и газят. Искаш да им покажеш, че и сам можеш да спреш парламента, и то без да нарушаваш неговия правилник. Да им демонстрираш, че е от значение не само буквата на закона, но и духът му. Да ги подсетиш, че демокрацията е не диктат на мнозинството, а управление чрез диалог. И да ги склониш да отложат гласуването на текстовете от проектозакона, които опозицията намира за вредни, докато се постигне полезното за обществото съгласие.

Подобно разбиране е още по-нужно за онези състави на Народното събрание, в които никоя политическа сила не е успяла да спечели заветните 121 депутатски кресла. Такива са всички парламенти от 2001 г. насам. Не е трудно да си представим какво щеше да се случва, ако партиите си позволяваха поведението на ГЕРБ. Щеше да се сбъдва ранната синя мечта за „избори до дупка" във всяка от годините на новото хилядолетие, та да се проваля още посигурно мечтата на гражданите за по-добър живот.

От тази гледна точка, пък и - едва ли ще прозвучи пресилено - от всяка друга, партията на Бойко Борисов удря парламентаризма право в сърцето. Да проваляш кворума, с което да блокираш разглеждането на внесения от самия теб вот на недоверие към правителството, несъмнено е за „Книгата на Гинес". Някои отиват подалеч, твърдейки, че случаят е за специализирано здравно заведение. Навярно изхождат от това, че опозицията няма как аритметически да спечели вота, но тя прибягва до това парламентарно действие заради дискусията. Отказът от дебати обаче, съчетан с фанфарните изявления, че си победител, са гигантска провокация срещу здравия разум. Особено пък в гарнитура с уверенията, че хем си в залата, което се вижда от всички, хем те няма, защото ти си мислиш така. Че „физическото присъствие не значи политическо присъствие". Че „аз не съм сигурна дали съм била тук", според пораждащото съчувствие признание на Цецка Цачева. И че цялото това гърне си намери похлупака в думите на Борисов: „Ние няма какво да дебатираме с тях." Сякаш гербариите са внесли вота не по собствено желание, и то на два пъти (което също е прецедент), а някой ги е заставил.

Крайно лицемерно и предназначено за бързо забравящите е внушението на бившите управляващи, че сегашният парламент е нелегитимен, защото за кворума е нужен един глас от „Атака". Та националистите с много повече гласове крепяха правителството на ГЕРБ в първата половина на мандата му! Явно според двойния аршин, когато нещо е в полза на Борисов и компания, то е не само законно, но и разумно, а когато им обърква играта, е достойно за заклеймяване. А най-легитимен щеше да бъде сегашният парламент, ако гербариите бяха успели да си „продадат" константиновградската стока! Както най-вероятно са сторили през 2009 г., а и в последните президентски избори.

„Няма да им правя кворума!", ехидничи Борисов. Това било задължение на управляващите. По тази логика обаче нито един вот не само не би успял, но и не би влязъл за дебатиране в пленарната зала. Защото правителството в повечето случаи разполага с мнозинство, което, като не се регистрира в няколкото дни, предвидени за обсъждане на въпроса, вотът отпада, и то без дискусия. Подобно поведение обаче не си е позволявал никой, дори в най-дивите първоначални години на прехода. ГЕРБ са първите, които се опитват да отсекат парламентаризма от корен, и то не само сега, но и когато управляваха. Многобройни са случаите, в които Борисов и като премиер не се явяваше в залата, даже когато се разглеждаха вотове на недоверие.

Всичко това ни връща назад във времето, когато човекът от Банкя е разрешавал споровете зад кантона в двора на училището. Не е думи, а с шамари. Днес той прави всичко възможно да ни убеди, че нищо съществено в поведението му не се е променило. И че мястото на парламентаризма е не в залата, където е силата на демокрацията, а зад кантона, където е силата на собственото му юмруци.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

СРЕЩИ

ДАНИЕЛА ЯНЧОВИЧИНА е на 22 години, последна година е в специалността международни отношения в УНСС. Въпреки скромната си възраст изглежда абсолютно убедена в това какво иска да постигне, както и къде, и като каква иска да се реализира. Обича да пътува, упорита е и гони целите си с онзи дух, който може да има само един човек, който идва от Банско.



Интервю на Павлета ДАВИДОВА

ДАНИЕЛА ЯНЧОВИЧИНА:

По-трудно е да се реализираш в България, но си струва

В чужбина също е трудно, често там може да си останеш обикновен бачкатор, смята студентката по международни отношения

Учите международни отношения. Защо избрахте тази специалност?

- Преди да се насоча към международните отношения, дълго време исках да следвам право. Половината гимназия минах със съзнанието, че ще стана правист, юрист, ще работя в сферата на гражданското право и т.н. След като минаха кандидатстудентските изпити, реших, че това не е за мен. По-скоро ме разубедиха. Човек от тази сфера ми препоръча да се насоча към нещо друго. Реших да се занимавам с международни отношения. До този момент никога не си бях представяла, че ще се занимавам с политика или ще се заинтересувам от политика.

Съжалявате ли за избора, който сте направила?

- Не, в никакъв случай.

Каква реализация по специалността очаквате да получите?

- През тези няколко години, в които изучавам външната политика, се заинтересовах изключително много от дипломацията. Определено ме влече сферата на сигурността - национална и международна сигурност.

Мислите ли, че лесно ще си намерите работа по специалността?

- Не мисля, че ще е лесно. Имаме изключително много специалисти по тази тематика. Всяка година се дипломират много хора с тази специалност, конкуренцията е много голяма и силна. Аз искам да се занимавам с нещо конкретно, а имам колеги, които са много способни. Не мисля, че ще бъде лесно заради силната конкуренция.

Казвате, че всяка година от университета излизат много хора с вашата специалност. Смятате ли, че образователната система трябва да се промени? Например някои специалности да бъдат ограничени и съобразени с пазара в момента?

- Не казвам, че трябва да се ограничи, но може би да има някакъв вид "цедка". Има случаи, в които хората влизат в университета трудно, но след това го завършват изключително лесно, без да полагат особени усилия, което не е правилно. Би трябвало да обратното - всеки, който има желание да учи, да се опита, но накрая да останат само специалистите. От университетите трябва да се дипломират само способните хора и тези, на които им се удава или искат да се занимават с конкретната специалност. Днес всеки втори е с диплома в ръка, с висок успех. Реално погледнато, не можеш да направиш разбор между кандидатите, защото документално всички са отличници. В крайна сметка трябва да има кадърни хора.

Мислите ли, че образованието е важно, за да се намери добре платена работа?

- Може би не добре платена, но да кажем работа, която те интересува. Винаги съм била на принципа, че образованието е важно, няма значение къде го получаваш - в България или в чужбина. Като човек, останал в България, съм доволна от образованието си, винаги съм се стремяла да имам висше образование.

Говорите като човек, останал в България, а мислили ли сте да се реализирате в чужбина?

- Да. Мислила съм и да продължа висшето си образование в чужбина. Има причини, които ме спираха да го направя - финансови най-вече, но и не исках да се деля от семейството си. Смятам, че няма значение къде ще получиш точното образование - важно е да си съзнателен, да искаш да завършиш, да се научиш и да се реализираш. В България също има доста възможности. Малко по-трудно се реализираме в страната, поне от гледна точка на специалност. Имам много познати, които не се реализират по специалността си, а в нещо съвсем различно - нещо, което им е било непознато и е трябвало наново да се учат. Не това е идеята на образованието, не е нормално да се подготвяш няколко години, а в един момент да попаднеш в съвсем различна среда и да работиш нещо коренно непознато.

> **От университетите трябва да се дипломират само способните хора и тези, на които им се удава или искат да се занимават с конкретната специалност**

Защо много млади хора напускат България?

- И в чужбина много малко от напускащите България се реализират по специалността, която са учили. Трудно си намират и по-престижна работа. Обикновено в чужбина стават обикновени бачкатори. Там обаче системата е по-различна, по-осигурена, повече социална, така че имат шансове да успеят да издържат нормално семейство и да живеят добре. Като човек, чиито близки в момента са в чужбина и работят там, знам, че това наистина е така.

Какво би накарало хората зад граница да се върнат обратно в България и да работят тук?

- Не знам дали би имало конкретна причина. Моите близки например ще се върнат най-вече заради семейството. Тук им харесва, това е нашият дом.

Не знам дали има конкретна причина и нещо, което да се промени, за да накара всички млади хора да се върнат. Напоследък се запознах с много живеещи и учещи в чужбина младежи, които споделят, че тук им харесва и биха искали да се върнат. Мястото, на което са били, обаче им предоставя по-големи възможности и най-вероятно ще останат в чужбина.

Живееш в Студентския град, той стана печално известен, особено последните няколко години. Толкова ли е страшно човек да живее там?

- За 3 години в Студентския град досега не съм била свидетел на някакъв фрапантен случай, нито на някакъв купон, който е излязъл извън рамките, или пък да е имало някакви проблеми, ексцесии и т.н. Напротив, за мен лично е много спокойно да живея там. Това е квартал, в който постоянно има движение, постоянно има хора, никога не можеш да се почувстваш заплашен по някакъв начин, дори и да се прибираш в късните часове. Винаги има нещо, което работи денонощно, което за мен е някакъв вид сигурност. Не е много комфортно от гледна точка на това, че се живее в общежитие и личното пространство е много ограничено.

Къде бихте живяла, след като завършите?

- Най-вероятно тук, в София. Не съм го обмисляла толкова сериозно. След стажа, който наскоро изкарах във външно министерство, мисля, че искам да се пробвам пак там, затова и най-вероятно ще остана в София.

Стаж във външно министерство, какво научихте от него?

- Стажът се проведе в Дирекция "Близък изток и Африка". Като френскоговоряща, попаднах в отдела за Африка. Беше едномесечен стаж, неплатен, но останах изключително доволна. Колегите подходиха изключително професионално към всички нас, четиримата стажанти. Никой не ни подцени, никой не ни прие за каферазносвачи или нещо подобно. Даваха ни да вършим реална работа. Научих доста неща, които не можеш да научиш в университета. Работех с първични документи, които освен в министерството не можеш да намериш на друго място. Имаха ни голямо доверие, за да боравим с тази информация. Запознах се отблизо с Африка и с отношението на България към региона. Научих много полезни неща.

Бихте ли препоръчала на връстниците си да се пробват да изкарат такъв стаж? Полезни ли са подобни инициативи?

- Със сигурност е много полезно. Това е среда, в която срещаш хора, които наистина прилагат знанията, които са натрупали. Срещаш хора, които постоянно надграждат уменията си. Частният сектор е малко по-динамичен, кара те да бързаш и нямаш време да улегнеш в материята, т.е. трябва да си наистина добър и много голям професионалист, за да успееш в частния сектор. В държавния имаш повече време и повече контакти с професионалисти. Всичко това ти позволява да видиш кое точно те интересува и дали това е сферата, в която да се развиваш. Бих препоръчала на всеки да опита. Това е опит, но всеки трябва да решава сам.

За какво мечтаеш?

- В личен план мечтая всичко със семейството ми да е наред, всички да са щастливи и да сме заедно. Това е най-голямото нещо, което искам за себе си. И мечтая да отида в Куба.

Защо Куба?

- Не мисля, че има конкретна причина, латиноамериканските етноси и нации винаги са ме привличали.

А Африка къде я оставяш?

- Искам да отида и в Африка, но по друга линия. На първо място искам да посетя Куба, искам да видя отблизо как живеят тези хора. При тях има разделение, което може би се наблюдава навсякъде - много бедни и много богати. В същото време те живеят в някаква симбиоза. Искам да видя как живеят, искам да усетя техния манталитет, техния бит. Харесвам Африка, защото там има култури, които са доста по-различни от нашата. Азиатските и африканските култури са доста по-различни от нас. По време на обучението по международни отношения разбрах защо и как. Оказа се, че имаме доста общи неща, особено с някои култури от Близкия изток, арабските култури, а винаги сме ги мислили за толкова различни. Всъщност имаме толкова общи неща имаме с тези хора. Човек винаги има какво да научи от различните, важното е да има желание да го направи.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 28 СЕПТЕМВРИ 2013

Страница на Любо НИКОЛОВ



Минало незабравимо

Явлението Радичков

Откакто започнах да издавам книги на ловна тема, ме е яд за две пропуснати възможности. Не успях да си побъбря за любимата страст с Тодор Живков и с Йордан Радичков.

С Живков сме си говорили няколко пъти за какво ли не. Само не и за лов. Тогава още не бях в плен на богинята Диана.

Радичков не съм го и виждал, освен по телевизията. Не смеех да се обадя директно у тях. Представях си го на младини - деликатен, свит, притеснителен. Мислех си, какво ли са направили годините и болестта? Обажда му се поредният графоман да го безпокои. Много важно.

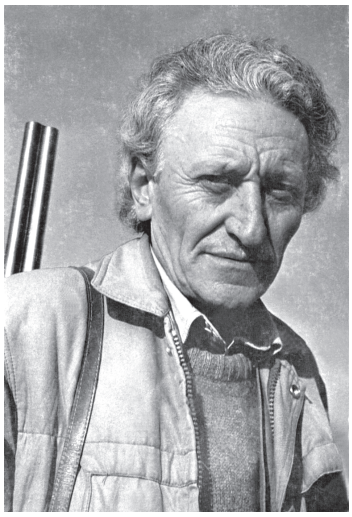
Опитах по заобиколен път, чрез ловните му другари.

Анастас Стоянов не се ангажира.

Дончо Цончев ми обеща с щедър жест, но с това си и остана.

Времето безмилостно беше сложило своя отпечатък върху приятелството им.

В главата ми кънтеше жестоката мисъл на Емилиян: "Природата затова е красива, защото в нея няма стари животни."



И затова попивах всичко от и за Радичков.

На моменти се улавях, че фантазирам: "Какво ли би казал Радичков в тази ситуация?"

Ето един пример. С Дончо Цончев сме на киноложка изложба в село Милковица, община Гулянци. Колегите го посрещат с музика и му изпълняват химна на дружинката - песента за Райна Княгиня.

Накрая на тържеството Дончо връчва на първенците, освен определените награди, и книгата си - "Панагюрката".

На връщане в колата го карам да си представим, че мистикът Радичков е сред нас. И какво щеше да каже: "Доне, посрещат те с Райна Княгиня, а ти ги награждаваш с "Панагюрката"...

Дончо трепна, погледна ме: "Със сигурност щеше да му направи впечатление."

Снимки АВТОРА И ЛИЧЕН АРХИВ

Йордан Радичков - явление в литературата и в лова

Горска трапеза



Рецепта на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

РИБНИК ПО СЛАВЯНСКИ

Взима се един шаран около 2 кг, изчиства се, измива се и се нарязва на порции. В загрята мазнина (200 г растително масло) се поставят 3 кг нарязан на дребно лук, 150 г настъргани орехи, 1 лъжичка доматено пюре, разредено с вода, и се задушават. Прибавя се леко запържената риба, 100 г орехови ядки, посолява се със сол и черен пипер и се пече във фурна. След свалянето от огъня се поръсва със ситно нарязана половин връзка магданоз.

Факти

През вековете

„Ти няма да изгаряш пасищата в планинските гори" - това е 67-а заповед в даоизма.

Идеята за опазване на природата е вълнувала хората от дълбока древност. Още тогава е имало мъдреци, които са осъзнавали ограничеността на природните ресурси и са правили опити за тяхното рационално използване.

В края на XIII век московският княз Болеслав е забранил лова на зубри в своите владения.

Вождът на инките Пачакути през XV век ограничил ловуването - разрешавал е то да става само в особени случаи.

Мистик в най-хубавия смисъл

Разказано от Дончо ЦОНЧЕВ

Дончо беше като голям самун хляб - не знаеш откъде да отчупиш. Много специална личност.

За моите години доста народ съм срещнал. Дончо бе уникат, както си е в литературата и в драматургията. И като поведение беше такъв чешит.

В лова - перфектен като другарче. Беше ми дясната ръка в дружинката на писателите.

Царство му небесно, след промените малко се поуплаши. Не знам откъде дойде това влияние. Може би отвътре, от къщи?

Цяло щастие е, че бяхме приятели с този феноменален човек.

Изряден, точен.

Не съм писал това, което ще разкажа.

Тръгнахме за Врача на лов. По пътя ме заболя лявата ръка. Усетих, че ми изстива. Такава болка! Инжекции, истории, не помага. Иде ми да се гръмна в ръката. Ще полудея.

Дончо не спа цяла нощ. Стоя до мене и ме забавляваше. Събу си чорапите и ми показа белезите си на крака-та. Той се е родил шестопръст - с двоен палец и на двата крака.

Разказваше ми за болките, когато са ги рязали. Точно като малко дете.

Страхотна човечност, дълбока, осмислена. Проявена и в творчеството му в най-ясния и възприемлив аспект. И най-простият ще го разбере в общуването какво говори, какво мисли. Земен и безкрайно забавен.



С песента за Райна Княгиня, трапеза и народна любов посрещнаха Дончо Цончев на киноложка изложба през 2005 г. в с. Милковица, община Гулянци

Беше пиронът на програмата.

Преди години, на лов в някое село, пийнем по една-две ракии и Стефан Ганев се изхвърляше:

- Тука са най-големите писатели на България.

За Радичков това важеше, но за мен - не.

Дончо ме побутне и ми каже на ухото:

- Още не.

- Трай, бе - ритна го по кокалчето.

След време Стефан пак:

- Това са най-големите писатели...

Дончо само ми кимва. Беше страхотна скръндза на похвали, като Емилиян.

Ще ме гушне, ще дръпне някоя реч, от която леко да ми се изчервят ушите. Предговорът на първата ми книга е негов.

Не съм писал и за запознанството ни през 1962 година в редакцията на "Литературен фронт".

Бях занесъл разказа "Нищо не се случи".

Радичков го прочел и ме покани.

Ухили се и стана от бюрото. Стиснахме си ръцете. Имаше страхотна яка десница.

Нищо не говореше за разказа. Започнахме на "ти". Традиция беше прохождащите писатели да имат псевдоними.

- Как ти е второто име?

- Стефанов.

- Какво ще кажеш - Дончо Стефанов?

Тогава съчетанието Дончо Цончев звучеше малко като фейлетонен герой - Пенчо Данчев.

- Виж как звучи Фучеджиев (Бъчваров), Джагаров (Див кон) поне да си ги побългарят - контрирах аз.

Дончо почна да се смее. За разказа изобщо не говореше.

- Какво ще правиш сега?

- Нищо.

- Хубав разказ излиза.

Изпотих се.

Предложи да отидем в ресторанта на журналистите. Влязохме и дотам ми е споменът.

Сещам се и за друго преживяване. Излизаме от някакъв бар в пет-шест часа сутринта. Измръзнали сме. Държим се за ръце с вплетени пръсти като гаджета. Местим ги ту в моя джоб, ту в неговия.

- Къде отиваме? - питам аз.

- Да ядем чорба на Централна гара.

Имаше едни артистични идеи, но понякога виждах друга дълбочина.

Радичков е мистик в най-хубавия смисъл. В един писател, както и ловец, ако няма нещо мистично, не е завършен.

Обичаше животните по много земен, селски начин.

Не беше литературна и измислена милостта му към тях. "Нежната спирала" е доказателство. Спазваше и в живота великата си приказка: "Може и да няма Господ, но сме длъжни да живеем все едно, че го има".

Много е труден за изследване като философ.

Виц

Ловец нагостил приятелите си с превъзходен дивеч. След като изяли всичко и си облизали пръстите, гостите попитали:

- Какъв беше този вкусен дивеч?

- Заек.

- А, къде намери заек по нашите места?

- Вчера, точно излизам от къщи и гледам пред мен заек. Вдигнах пушката, бум и право в десятката... не успя и едно "мяу" да каже...

Фотолов



www.duma.bg



ДУМА

Очаквайте

НЕШКА РОБЕВА ЧУПИ СТЕРЕОТИПИТЕ С НОВ РЕВОЛЮЦИОНЕН СПЕКТАКЪЛ

Хип-хоп маратон завладява София

Хореографът на Уил Смит и Марая Кери - Buddha Stretch, ще се включи в програмата и като жури на 5-часов батъл

Силвия ШОПОВА

В последния уикенд на септември танцовата група Pop&Roll подготвя истински хип-хоп маратон по повод откриването на новия сезон на Flava House. По тяхна покана в София пристига едно от най-големите имена в историята на жанра, хореографът Buddha Stretch. Артистът, създал част от най-красивите танци за Уил Смит и Марая Кери, ще се включи в програмата със специално участие и ще е почетно жури на 5-часовия 2vs2 Hip Hop Freestyle батъл, който ще се проведе в събота, 28 септември, от 18 до 23.30 ч.

Тридневното събитие започна вчера. Програмата ще продължи днес с втора част от 14 до 16 ч., а от 18 ч. ще се проведе 2vs2 Hip Hop Freestyle батълът. Част от уъркшопите ще се водят и от самите Pop&Roll. Те се завърнаха с победа от танцовите битки в Германия Ghettp Soul 5, в които участие взеха танцьори от Франция, Германия, Полша, Швейцария, Хърватска и дори група от Австралия.

В края на съботната вечер нюйоркчанинът Buddha Stretch ще се изяви и на диджейския пулт, в компанията на DJ Skill, по време на афтър партито Return to Boom Bap Rap, което ще започне точно в 23 ч. в столичния клуб Culture Beat. С нови сили ще се проведе заключителната част на уъркшопа "Изкуството на хип-хопа", който ще започне в 15 ч. в неделя.

Flava House е културно пространство в сърцето на София (улица "Цар Симеон" 70), което предлага разнообразни дейности и възможности. Лаундж зона, сцена, DJ сет, озвучителна система, съблекални, всичко прецизно създадено и изпипано от талантливите архитекти "Трансформатори" и нарисувано от графити артистите "4+". В редовната програма на Flava House се включват Street Dance класове (breaking, popping, locking, hip hop, house dance, waacking + съвременни танци, body tune), денс аеробика, традиционни български танци, йога, зумба и много други. Инструкторите са едни от най-добрите професионалисти в България. Батълите и афтър партито са отворени за всички фенове на хип-хопа, стрийт танците и доброто настроение, а за уъркшопите записването е на registration@jamonit.bg. На същия мейл може да се заяви и провеждане на частен урок. Повече информация има на адрес www.facebook.com/events/225958304220328/?fref=ts.

Роботи-сервитьори поднасят извинения на 2 езика

Специалисти от френска компания разработили роботи-сервитьори, подходящи за мащабни събития или фирмени партита. Устройството има любезен език, приятен глас и дори може да се извинява на английски и френски език. Системата за наблюдение позволява да се избягват сблъсъци с предмети, хора или домашни любимци. Роботът се задвижва с четири 12-волтови батерии и може да работи в продължение на 10 часа, дори и ако носи тежест над 50 кг. В "черната кутия" на машината има безжичен интернет достъп, поддръжка видеоконферентна връзка, оборудвана е със сензорен панел и система за разпознаване на лица и предмети.



Роботите-сервитьори са проектирани да функционират при събития с голям брой хора и да изпълняват скучни и повтарящи се действия с голяма скорост. В сравнение с разработените в Япония и Южна Корея, френският модел, наречен просто "Робот номер 1", има редица предимства. Например, че не се нуждае от периодично програмиране, защото в неговата памет е заложен широк обсег от действия. Освен това роботът работи без дистанционно управление. Според създателите му той може да се използва дори от 5-годишно дете.

КЪЛЧЕЩИ СЕ ХОРА ПОКОРИХА ГИНЕС



Повече от 350 души се опитаха да впишат името си в историята на Гинес с рекорд за най-много хора, които се кълчат едновременно в продължение на две последователни минути. Събитието се провело в Ню Йорк и било организирано от американски музикален канал. След 120 чупки представителят на Гинес официално вписал новия рекорд. За да се постави той, са били нужни 250 души, но на събитието участвали точно 358 мъже и жени, които клатели задните си части в ритъм.

Танцът, който за първи път се появил през 90-те години, отново станал популярен благодарение на певицата Майли Сайръс.

ДЕЦА ЖИВЕЯТ СЪС 7 ТИГЪРА

Бразилско семейство с деца дели имота си със 7 тигри и не се страхува от възможна агресия, съобщиха местните медии. Историята започва преди 8 години, когато Ари Боржес спасява двама хищници от безмилостна експлоатация в цирк. Тигрите били измъчвани до смърт, разказва РИА "Новости". Оттогава те живеят в къщата на семейството и вече имат потомство. И децата на Боржес си играят с тигрите, къпят се заедно с тях в басейна край дома, хранят ги от ръка. Единственото ограничение за хищниците е забраната да влизат в гостната по време на храна. Те получават своите дажби в кухнята. Както самият Боржес признава, той никога не се е страхувал за живота на децата си, които са в постоянен контакт със зверовете. "Трябва само да се отнасяш към тигрите с уважение и любов и те ще ти отвърнат със същото", убеден е домакинът. В близките планове на любителя на дивите животни влиза създаването на екопарк с площ около 40 хектара, в който тигрите биха могли да живеят свободно. "Искам да съм стопанин на това място, което ще има за задача да подобрява качеството на живота на тези хищници, към които имам слабост", споделя Боржес.



Каквото и да говорят за счетоводителите, все пак са добра сила във вселената! Заради това днес трябва да е радостен ден, защото празнува

РАЙНА СЕРГЕЕВА



жената, на чиито плещи лежат финансовите потоци на ДУМА. Нейното очарователно присъствие е абсолютно отрицание на типичния журналистически скептицизъм към хората, които се занимават с документи. Което подсказва само едно - Рени е толкова позитивна редакционна сила, че е в състояние да промени света край себе си.

Бъди щастлива, радостна и много здрава! Нека край теб да има само светли мигове и безкрайна радост!

От екипа на ДУМА

СЪБОТА 28 СЕПТЕМВРИ 2013

Вицове

- И как разбра, че той е пиян?
- Когато получих есемес: "Обади ми се, не мога да си намеря телефона..."

ЧРД

28. 09. 2013

Проф. АЛБЕРТ БЕНБАСАТ, литературен критик и историк
АНГЕЛ НАЙДЕНОВ, министър на отбраната
Проф. д-р БОЖИДАР КУНЧЕВ, литературовед, историк и преподавател
БОЙКО РАШКОВ, юрист и политик
ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА-ПРОДАНОВА, народен представител
ДИМИТЪР ЦАНЧЕВ, посланик на България в Европейския съюз
ЙОРДАНКА ДОНКОВА, олимпийска шампионка по лека атлетика
НУШКА ГРИГОРОВА, режисьорка
Проф. СВЕТЛА БЪЧВАРОВА-ПИРАЛКОВА, народен представител
СОТИР ЦАЦАРОВ, главен прокурор на България
Инж. СТОЯН ВИТАНОВ, икономист и политик

29. 09. 2013

АТАНАС ЗАФИРОВ, народен представител
ВАСИЛ СТОЙЧЕВ, актьор
ДИМИТЪР ГУЛЕВ, писател
ЕВГЕНИ ЕРМЕНКОВ, шахматист, гросмайстор
ЗДРАВКА КАЛАЙДЖИЕВА, съдия в Европейския съд по правата на човека
Проф. д-р ЛЮБОМИР СПАСОВ, директор на УБ „Лозенец"
МАТЕЙ ШОПКИН, поет
Проф. д-р МИЛАН МИЛАНОВ, лекар и политик
СТОЙКА ЯНЪКОВА, учредителка на клуба „Приятели на ДУМА" в Добрич

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР



28

Св. преподобни Харитон изповедник († 350). Св. пророк Варух (600 г. пр. Хр.)

Заради вярата си в Иисус Харитон изповедник бил жестоко бит и измъчван, лежал е в затвора, изпращали са го на заточение. Но тежките изпитания засилили още повече вярата у Харитон. Той се отрекъл от света, за да посвети изцяло живота си на Бога. От св. Харитон е останал обредът на монашеското пострижение.

29

† Втора Неделя след Неделя подир Въздвижение

Св. преподобни Кириак Отшелник († 408). Св. Агриколай, архиепископ Кесарийски. Св. преподобни Теофан Милостиви

Преподобни Кириак Отшелник бил велико светило и един от стълбовете на Православието. Проявил се като учител на монасите, лечител на болните, благ утешител на скърбящите. Дълго се подвизавал все за полза на мнозина, които обиквали отшелническия живот или само са търсели у него утеха и помощ. Починал в 408 г. в един от манастирите на св. Харитон на 107 години.

www.duma.bg

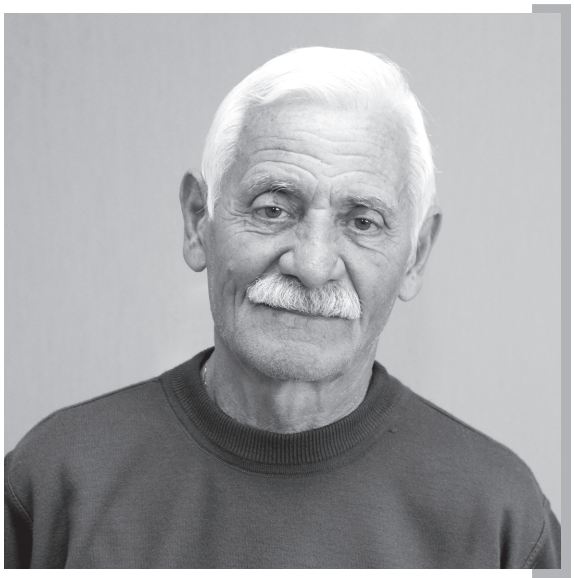
ДУМА

СЪБОТА 28 СЕПТЕМВРИ 2013

ПЕТЪР ВЕЛИЧКОВ:

Спортът дава живот

Няма да спирам да се развивам, твърди 74-годишният лекоатлет



Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ПЕТЪР ВЕЛИЧКОВ е роден на 27.10.1938 г. в град Пелово, днес Искър, област Плевен. Завършил е СУ "Св. Климент Охридски" със специалностите история и български език и литература. Преподавател с общ трудов стаж 53 години. Говори четири езика - италиански, португалски, руски и полски. Величков е дългогодишен лекоатлет, състезател при ветераните. Той е многократен държавен шампион в спринтовите дисциплини, призьор в редица международни състезания. Участва предимно в спринтовите дисциплини 100, 200 и 400 метра гладко бягане. Също така се пуска в мятането на диск и тласкането на гюле.

Интервю на Марин МИЛАШКИ

Господин Величков, само като ветеран ли сте в състезанията по лека атлетика?

- От 2004 г. тренирам и участвам професионално, като имах преди няколко години много добър треньор - доц. Димчо Бъчваров, при който се реализирах. След неговата смърт вече 3-та година нямам личен треньор. Обърнах се към федерацията за помощ, даже се бях съгласил някаква сума да плащам при тези опити, но до момента още не мога да намеря, защото в скоростното бягане е доказано, че без личен треньор не можеш да постигнеш големи резултати. Затова последните години единствената ми изява в бягането е на републиканските, а на балканските е само в щафетното бягане - 4х100 и 4х400, и това са ми най-добрите в бягането. Иначе последните 2 г. започнах да се занимавам и с хвърляне на диск, мятане на копие и тласкане на гюле. На последните 2 балкански игри вземам 4-то място в моята възрастова група, на диска ми е трудно, там хвърлям някъде до 20-21 м, докато за да вляза в тройката, трябва поне 25-26 м.

За какъв резултат говорим на 100 м и на 4х100 м? Защото хората, като чуят спорт за ветерани, си мислят, че няма постижения?

- При доц. Бъчваров успях да смъкна чак на 16, даже на 15,88 сек. Последните 3 г. отивам вече на 17-18 сек. Искам да се върна към 17 или 16,30, но това само с личен треньор. Аз самият чувствам, че тръгването ми на старта не е така мълниеносно, както трябва да бъде.

Как понася тялото такива натоварвания?

- Иска се спортна култура и интелигентност, не трябва да се забравят годините. Аз отначало така се бях хвърлил във ветеранския спорт - от понеделник до петък по 2,30 часа на ден тренировки и само събота и неделя се възстановявам. Но сега преминах на 3 тренировки в седмицата. Първо 1 час съм в залата за щанги с такива упражнения, които са ми само за бяганията, и след това 1,30 ч. съм на пистата, със загрявания.

Тренирате целогодишно, предполагам?

- Не, тренирам от началото на годината, като само след балканските игри си давам 1 месец почивка и започвам. От вторник започва фактически за мен новата спортна година, като в края на ноември имаме републиканско по вдигане на тежести, ще участвам в него, но с такива възможности, които в момента имам, защото аз не съм тежкоатлет, а лекоатлет.

Просто за спорта?

- Да.

А кой е най-големият ви успех, или поне няколко да кажете?

- Например си спомням, това, което ме амбицира да участвам, беше на XIV балкански игри през 2004 г., където на 400 м се класирах 3-ти. След това 2008 г. беше много плодовита за мен, в Черна гора, където на щафетите 4х100 и 4х400 м сме първи. А миналата година най-доброто бягане на 400 м в Измир, там беше резултатът 1:02 мин. Не мога да не съм доволен от всички републикански първенства от 2004-та до момента, те са над 10.

Казахте, че сега нямате личен треньор. Кой ви помага?

- Всеки месец получавам бюлетин на Световната федерация на ветераните по лека атлетика, който ми го превеждат от английски, и там се дават добри съвети за състезатели на нашата възраст - в различните възрастови групи как да тренират, как да се пазят от травми, от крампи и т.н. Сега ще се готвя за догодина на XXIV балкански игри, които ще се проведат в Правец, там искам да се докажа.

Тази година бягахте в Загреб?

- Там имаше доста българи и успехи, разбира се. Към 76 души участвахме, като се има предвид, че някъде към над 800 бяха всички спортисти.

Кой поема разходите за тези състезания, федерацията помага ли по някакъв начин?

- Това е въпрос, който спира голяма част от изявени наши състезатели да не могат да отидат на европейски, на балкански игри даже, а да не говорим за световни, само можем да мечтаем. Тъй като федерацията ни за ветерани е много бедна, единственото, което ни помага, говоря за тези лекоатлети ветерани от София, това е, че НСА ни предоставя безплатно стадионите, залите, и това ни дава възможност да тренираме. И даже при лоши условия на закрита писта мога да си упражнявам леката атлетика, любимия спорт. А иначе, когато тръгнем за балкански игри, да кажем, или европейски, или световни, там лично ние си плащаме, ако не намерим спонсор, си плащаме пътя и участието, и, естествено, храната и спането. Това може да си го позволи ветеран, ако е още на работа, но ако е пенсионер като мен, няма как.

Какво ви кара да продължавате да се занимавате със спорт, а не сте примерно като вашите приятели? Защото съм сигурен, че редица от тях не се занимават с каквато и да е дейност?

- След 50-те години особено започва организмът да застарява и именно спортът, аз затова агитирам всички възрастни хора, които имат възможност, да се занимават със спорт, защото това е един начин за подобряване на здравето, избягване на най-лоши болести, които атакуват организма. Но целта е не толкова медалите и победите, а именно здравето и борбата за дълголетие.

> **След 10 години в България няма да останат учители**



Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Петър Величков на едно от поредните състезания в НСА

Тоест вие призовавате възрастните хора да се движат, ако не да спортуват, за да имат дълголетие?

- Движението е живот, но спортът е още по-добър живот, още по-сигурен.

А давате ли ежедневно съвети на вашите приятели за движение, за поздравословен начин на живот?

- Когато се срещнем на кафе, винаги се интересуват здрав ли съм, травми имам ли, как вървят тренировките. Особено ако съм някъде навън на игри, те веднага се интересуват как е било там, що е било. Но ис-кам да кажа и на много ветерани, ако те се занимават със спорт, едно пътуване до един Истанбул, до Загреб, до друг град, да кажем, в Западна Европа и т.н., това е също един начин, нещо като екскурзия, все едно си ходил, просто се разтоварваш, излизаш малко от тази психика, от тази пенсионерска възраст, и това ти дава стимул, по-добре някакси гледаш и на днешното, и на бъдещето. Това е основното.

Как мислите, че щяхте да изглеждате днес, ако не се занимавахте с лека атлетика?

- Щях да съм леко прегърбен, с някакво бастунче да се подпирам, освен това се виждам и с някои сериозни заболявания, не дай Боже, никога да не се случат. Така че искрено ви казвам, че поддържането на здравето, но то трябва да започне още от детско-юношеска възраст, а аз съм започнал оттогава.

Случвало ли се е година-две-три да не тренирате?

- Когато бях в Ангола, 3 години бях на работа, там не се отказах, там имаше руски офицери и бяха направили, играехме волейбол. Българите бяхме 5-има учители мъже и 1 жена.

Вие сте бил учител?

- Да там бях преподавател по история на португалски. И нашият отбор играеше срещу руския. Освен това по пясъка на океана, защото град Кабинда, където бях, на плажа може да се бяга и то е още по-добре на пясък, защото усилието е по-голямо.

И след Ангола продължихте тук?

- Да, бях в техникума в Костинброд преподавател по история и след това зам.-директор на техникума, докато се пенсионирах, но от 2002 г. до момента замествах по история и втората ми специалност български език и литература, готвейки XI и XII клас за матури в 33-та езикова гимназия. Мога да ви кажа, че моите ученици при матура по български получават оценки от 4 до 6, аз нямам ученици с 2 и 3 от 2007-а до момента.

Къде се намира сега българското образование в момента - под масата, над масата?

- Ако погледнем масата, то се намира някъде под капака. Трябва му още, за да се качи на самата маса. Какво му трябва, като дългогодишен преподавател ли? Трябва, първо, да се преразгледат учебниците. Например учебникът по български, литература, история, особено за XII клас, те всички ученици го наричат "тухла", защото така изглежда. Освен учебниците, някакси професията в момента си губи, учителската професия, значението. Защото моите набори, ние вече отдавна сме пенсионери, а пък сега, в момента, сегашните учители, които преподават по на 58 или да кажем на 55 г., те след няколко години вече ще се пенсионират, а младите намаляват. Именно тук правителството трябва да помисли вече.

Как я виждате вие леката атлетика - професионалната лека атлетика, нашата, в момента?

- Върви трудно. Тя среща същите трудности като нас, нищо че държавата отпуска някакви средства, никой не може да го отрече това. Но аз следя, интересувам се и трябва да ви кажа, че има центрове, които добре работят, чувства се едно леко възраждане на детско-юношеските школи.

Спортът винаги е здраве, нали?

- Драги българи, спортувайте. Опитвайте се, може и да не се занимавате с лека атлетика и утринна гимнастика, какъвто и вид спорт да е, тенис ли, но важното е да има движение. Движението - това е живот, а спортът още повече го увеличава и това е един дълъг път към дълголетие, който всеки от вас, ако обича спорта и го практикува, ще го постигне.